

Številka: 0607-1/2020/279

Ljubljana, 26. 10. 2020

**POROČILO TEMATSKEGA NADZORA V ZAVODU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA BLAGOVNE REZERVE IN V DRUGIH
SUBJEKTIH JAVNEGA SEKTORJA, KI SO IZVAJALI NABAVO ZAŠČITNE OPREME, POTREBNE PRI
OBVLADOVANJU ŠIRJENJA NALEZLJIVE BOLEZNI COVID-19**

1. UVODNA POJASNILA	4
2. DEJANSKO STANJE IN UGOTOVITVE	6
I. RAZGLASITEV EPIDEMIJE, AKTIVNOSTI IN VLOGA ORGANOV	6
II. PREDPISI, POVEZANI Z RAZGLASITVIJO EPIDEMIJE IN ZAGOTOVITVIJO ZAŠČITNE OPREME V ČASU RAZGLAŠENE EPIDEMIJE.....	11
III. VRSTE ZAŠČITNE OPREME	17
IV. ZBIRANJE PONUDB ZAŠČITNE OPREME.....	18
V. PREGLED SKLENJENIH POGODB IN PONUDNIKOV	23
VI. PREVZEM ZAŠČITNIH SREDSTEV	52
3. PREGLED POSAMEZNIH INSTITUTOV ZINTPK.....	58
3.1. OMEJITVE POSLOVANJA IN PROTIKORUPCIJSKA KLAUZULA.....	58
3.2. NASPROTJE INTERESOV	60
3.3. PREMOŽENJSKO STANJE.....	62
3.4. NEJAVNO VPLIVANJE NA PODROČJU PROTIKORONSKE ZAKONODAJE.....	62
3.5. ZAHTEVE NEETIČNEGA IN NEZAKONITEGA RAVNANJA	63
4. ZAKLJUČEK S PRIPOROČILI KOMISIJE.....	65

Seznam kratic

ZRSBR	Zavod Republike Slovenije za blagovne rezerve
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
MZ	Ministrstvo za zdravje
MGRT	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
JAZMP	Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke
MDS	Medresorska delovna skupina
RS	Republika Slovenija
TIRS	Tržni inšpektorat Republike Slovenije
EU	Evropska unija
Komisija	Komisija za preprečevanje korupcije
MORS	Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije
FURS	Finančna uprava Republike Slovenije
AJPES	Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve
ZZZS	Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije
MI	Ministrstvo za infrastrukturo
MJU	Ministrstvo za javno upravo
Poročilo	Poročilo o stanju, razlogih, zalogah in naročilih osebne zaščitne ter kritične medicinske opreme ob razglasitvi epidemije SARS-CoV-2 (COVID-19) ter nabavah, ki so omogočile Sloveniji uspešen spopad z njo št. 30400-9/2020/4
CZ RS	Civilna zaščita Republike Slovenije
Državni načrt 2016	Državni načrt zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh št. 84200-1/2016/5 z dne 11. 2. 2016
Državni načrt 2020	Državni načrt zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh št. 84200-2/2020/3 z dne 23. 7. 2020
EK	Evropska komisija
OVO	Osebna varovalna oprema

Kratice predpisov

ZBR	Zakon o blagovnih rezervah (Uradni list RS, št. 60/95, 38/99, 50/04, 86/09, 83/12)
ZIntPK	Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo)
Uredba	Uredba o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20)
ZNB	Zakon o nalezljivih boleznih (Uradni list RS, št. 69/95, 25/04 - odl. US, 47/04 - ZdZPZ, 119/05, 49/20 - ZIUZEOP, 61/20 - ZIUZEOP-A, 80/20 - ZIUOOPE)
ZVNDN	Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 64/94, 33/00 - odl. US, 87/01 - ZMatD, 41/04 - ZVO-1, 28/06, 97/10, 21/18 - ZNOrg)
ZMedPri	Zakon o medicinskih pripomočkih (Uradni list RS, št. 98/09)
ZJN-3	Zakon o javnem naročanju – 3 (Uradni list RS, št. 91/15 in 14/18)
ZDU-1	Zakon o državni upravi (Uradni list RS, št. 52/02, 110/02 - ZDT-B, 56/03, 61/04, 123/04, 93/05, 89/07 - odl. US, 126/07 - ZUP-E, 48/09, 8/10 - ZUP-G, 8/12 - ZVRS-F, 21/12, 21/13 - ZVRS-G, 47/13, 12/14, 65/14 - ZVRS-H, 90/14, 51/16)
OZ	Obligacijski zakonik ((Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18 – OROZ631)
ZGD-1	Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17 in 22/19 – ZPosS)

1. UVODNA POJASNILA

- 1 **Osnovni namen tematskega nadzora je svetovanje in strokovna pomoč subjektom javnega sektorja pri uresničevanju določb ZIntPK, kar je ena od temeljnih nalog Komisije.** Z izvedbo tematskega nadzora subjektom javnega sektorja s preučitvijo konkretnega uresničevanja določb pri določenih institutih pomagamo identificirati korupcijska tveganja. V primeru zaznanih korupcijskih tveganj podamo priporočila za boljše in ustrežnejše upravljanje le-teh pri nadaljnjem delovanju subjektov javnega sektorja.
- 2 Na podlagi navedenih izhodišč smo se odločili, da izvedemo tematski nadzor v ZRSBR in v drugih subjektih javnega sektorja, ki so izvajali nabavo zaščitne opreme, potrebne pri obvladovanju širjenja nalezljive bolezni COVID-19. Tematski nadzor se nanaša na sledeče institute iz pristojnosti Komisije:
 - nasprotje interesov,
 - omejitve poslovanja,
 - protikorupcijska klavzula,
 - lobiranje,
 - premoženjsko stanje zavezancev,
 - zahteve neetičnega ali nezakonitega ravnanja,
 - ugotavljanje korupcijskih tveganj.
- 3 Klasični načini dela – zlasti posamična obravnava prijav korupcije in kršitev integritete, odkrivanje prekrškov in kaznivih dejanj ter podobno – sami zase niso dovolj učinkoviti pri preprečevanju in obvladovanju sistemske korupcije. Informacije o domnevnih ravnanjih, ki lahko ogrožajo sistem zaščite prijaviteljev, učinkovit nadzor nad lobiranjem in drugimi nejavnimi vplivi na odločanje v zadevah javnega pomena, informacije o domnevnih kršitvah dolžnega izogibanja nasprotja interesov ter informacije o domnevnih kršitvah dolžnega ravnanja oseb, odgovornih za javna naročila, in drugih oseb, ki so sodelovale pri javnem naročanju, so nakazovale na ogromen obseg priložnosti za morebitno pridobivanje koristi funkcionarjev, uradnikov na položaju, uradnih oseb, odgovornih oseb za javno naročanje, poslovodnih oseb in interesnih organizacij.
- 4 V času izvajanja zaščitnih ukrepov za obvladovanje širjenja okužb z nalezljivo boleznijo COVID-19 smo na podlagi informacij iz medijev, prejetih prijav in javnega razkritja pridobili informacije o sumih kršitev, ki so narekovala celovito in prioritarno obravnavo. Pri tem poudarjamo, da razumemo zahtevnost in resnost situacije, v kateri je bilo potrebno ravnati hitro in učinkovito. Zavedamo se, da so bili postopki nabave zaščitne opreme, ki smo jih v okviru tematskega nadzora preverjali, izvedeni v času izrednih razmer, ko je nujnost dobave zaščitnih sredstev z namenom varovanja zdravja državljanov RS narekovala tudi način izvedbe postopkov. Kljub temu pa je potrebno tudi v takšnih razmerah ravnati odgovorno, transparentno in v skladu z visoko stopnjo integritete.
- 5 Odpravljanje sistemskih vzrokov, ki predstavljajo tveganja za korupcijo ter povzročajo nezaupanje ljudi v pravno državo in njene institucije, zahteva sistemski pristop, s katerim je mogoče klasične nadzorne ukrepe povezati v skupno in s tem bolj učinkovito institucionalno omrežje javne kontrole in preprečevanja korupcije ter posledično predlaganja sistemskih rešitev. Če pri opravljanju nalog v okviru tematskega nadzora zaznamo konkretne razloge za sum kršitev po ZIntPK, uvedemo nadaljnje postopke preiskav. V primerih zaznanih sumov kaznivih dejanj ali sumov kršitev iz pristojnosti drugih organov, zadeve v nadaljnjo obravnavo, skupaj s pripadajočo dokumentacijo in dokazili, odstopimo njim.
- 6 Iz Poročila, ki ga je Vlada RS sprejela dne 5. 5. 2020, izhaja, da je bilo v obdobju od 13. 3. do 25. 4. 2020 naročenih 323 ventilatorjev v skupni vrednosti 10.943.384 evrov, od česar je bilo že dobavljenih 153 ventilatorjev v vrednosti 5.425.384 evrov. Naročenih je bilo tudi 70.071.550 mask različnih vrst v vrednosti 89.911.322 evrov brez DDV, od česar je bilo že dobavljenih 17.287.880 različnih mask v vrednosti 19.964.988 evrov. V skladu z ocenjenimi potrebami je ZRSBR izvedel tudi naročila rokavic, zaščitnih plaščev in oblek, kap, dezinfekcijskih sredstev, zaščitnih očal itd. Skupna vrednost veljavnih pogodb na dan 25. 4. 2020 je znašala 123.972.715 evrov, od česar je bilo realiziranih 35.704.372 evrov. ZRSBR je od 16. 3. 2020 do vključno 25. 4. 2020 podpisal 59 pogodb v skupni vrednosti 183.773.682,64 evrov (brez DDV), vendar so bile nekatere zaradi neizpolnjenih pogodbenih obveznosti razdrte.

- 7 Iz medijskih objav, prejetih prijav, lastnih zaznav in na podlagi javnega razkritja smo ugotovili, da so bili postopki nabav zaščitne opreme, potrebne pri spopadanju z epidemijo COVID-19, podvrženi povečanim korupcijskih tveganjem. Javna naročila so se oddajala po postopkih pogajanj brez predhodne objave, ki ne zagotavljajo najvišjega standarda transparentnosti in tudi ne omogočajo, da bi vsi potencialni ponudniki bili obveščeni oziroma lahko sodelovali pri oddaji ponudbe. Nadalje na podlagi medijskih objav tudi izhaja, da naj bi bili uslužbenci v postopku nabave podvrženi poskusom vplivanja, pogodbe za dobavo blaga naj bi bile sklenjene tudi z dobaviteljem, pri katerem naj bi bil zaposlen družinski član določenega funkcionarja, ki je tudi sicer sodeloval pri sprejemanju strateških odločitev glede načina spopadanja z epidemijo COVID-19. Sklenjene pogodbe o dobavi blaga niso bile pravočasno objavljene, dobavljeno blago naj ne bi dosegalo zahtevane kakovosti, poleg tega pa naj bi bili ponudniki blaga neenakopravno obravnavani (nekaterim ponudnikom naj bi bilo izplačano 100 % predplačilo).
- 8 V okviru opravljanja tematskega nadzora smo pridobili dokumentacijo, podatke in pojasnila ZRSBR, URSZR, MZ, MGRT, JAZMP, TIRS, MORS, FURS, Okrožnega sodišča v Novem mestu, NLB d.d., ZZS, AJPES, MI, SID - Slovenske izvozne in razvojne banke d.d., MJU, družbe Bureau Veritas, d.o.o. ter Vlade RS. V postopku smo opravili tudi informativne razgovore z več osebami in pridobili pojasnila od posameznih oseb.
- 9 V okviru postopka smo zaznali predvsem specifična korupcijska tveganja, ki so se pojavila v postopkih nabave, sklepanja pogodb z izbranimi ponudniki ter pri prevzemu dobavljenega blaga in so podrobno predstavljena v nadaljevanju Poročila tematskega nadzora v ZRSBR in drugih subjektih javnega sektorja, ki so izvajali nabavo zaščitne opreme, potrebne pri obvladovanju širjenja nalezljive bolezni COVID-19.

2. DEJANSKO STANJE IN UGOTOVITVE

- 10 V nadaljevanju dokumenta predstavljamo dejansko stanje ter ugotovitve Komisije po smiselno zaokroženih sklopih postopka nabave zaščitne opreme. Vsebina je predstavljena na način, da so najprej navedena dejstva, sledijo pa jim ugotovitve Komisije v poševnem tisku.

I. RAZGLASITEV EPIDEMIJE, AKTIVNOSTI IN VLOGA ORGANOV

- 11 Glede nabave in uporabe zaščitne opreme v zvezi s COVID-19 je Vlada RS dne 27. 2. 2020 sprejela sklep št. 30400-1/2020/6, kjer je bilo določeno, da se zaradi ureditev motenj na trgu pri preskrbi z dobavo osebne varovalne opreme uporabijo artikli iz državnih blagovnih rezerv za zdravstveno in drugo osebje ter da izvedbo sklepa zagotovijo ZRSBR, MGRT in MZ, in dne 11. 3. 2020 sklep št. 16600-1/2020/3, kjer je bilo določeno, da Vlada RS v skladu s 46. členom Zakona o javnem naročanju izvede vse aktivnosti za pridobitev zaščitne opreme za zaščito pred virusom.
- 12 V zvezi z razglasitvijo epidemije je minister za zdravje dne 12. 3. 2020 na podlagi 7. člena ZNB podpisal odredbo o razglasitvi epidemije, ki je začela veljati istega dne ob 18. uri. Zaradi razglasitve epidemije je poveljnik CZ RS dne 13. 3. 2020 izdal Sklep o aktiviranju Državnega načrta zaščite in reševanja ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh številka 166-1/2020-84, s čimer so bili zagotovljeni pogoji za aktiviranje vseh tistih sil za zaščito, reševanje in pomoč na lokalni, regijski in državni ravni, ki lahko pripomorejo k preprečevanju oziroma zmanjšanju širjenja COVID-19.
- 13 Na ravni EU je bilo dne 13. 3. 2020 izdano Priporočilo Komisije (EU) 2020/403 o postopkih ugotavljanja skladnosti in nadzora trga v okviru grožnje COVID-19 iz katerega med drugim izhaja, da so bila priporočila izdana ob upoštevanju sledečega, in sicer:
- 1) »Zaradi aktualnega svetovnega izbruha COVID-19 ter hitrega širjenja virusa v različnih regijah EU, povpraševanje po osebni varovalni opremi, kot so obrazne maske, rokavice, varovalni kombinezoni ali očala, ter po medicinskih pripomočkih, kot so kirurške maske, rokavice za raziskovanje in nekatere halje, eksponentno narašča.
 - 13) V skladu s členom 8 Uredbe (EU) 2016/425 proizvajalci za dajanje proizvodov osebne varovalne opreme na trg izvajajo veljavne postopke ugotavljanja skladnosti in, kadar je bilo z ustreznim postopkom dokazano, da je skladnost z veljavnimi bistvenimi zdravstvenimi in varnostnimi zahtevami dokazana, namestijo oznako CE.
 - 14) V skladu s členom 11 Direktive 93/42/EGS in členom 52 Uredbe (EU) 2017/745, ko se ta začne uporabljati, proizvajalci za dajanje medicinskih pripomočkov na trg, izvajajo postopke ugotavljanja skladnosti, ki se uporabljajo, in, kadar je bilo z ustreznim postopkom dokazano, da je skladnost z veljavnimi bistvenimi zahtevami ali splošnimi zahtevami glede varnosti in učinkovitosti dokazana, namestijo oznako CE. Odstopanja od postopkov ugotavljanja skladnosti lahko države članice na podlagi ustrezno utemeljene zahteve odobrijo za dajanje na trg in v uporabo na ozemlju zadevne države članice posameznih pripomočkov, katerih uporaba je v interesu varovanja zdravja.
 - 24) Zato bi morali ustrezni organi za nadzor trga za rešitev pomanjkanja osebne varovalne opreme, potrebne v okviru izbruha COVID-19, ko bo osebna varovalna oprema brez nameščene oznake CE vstopila na trg EU, oceniti proizvode in, če ugotovijo, da je osebna varovalna oprema skladna z bistvenimi zdravstvenimi in varnostnimi zahtevami iz zadevne uredbe, sprejeti ukrepe, ki omogočajo dajanje take osebne varovalne opreme na trg Unije za omejeno obdobje ali med izvajanjem postopka ugotavljanja skladnosti s priglašenim organom. Za zagotovitev, da se taki proizvodi lahko dajo na voljo v drugih državah članicah, in glede na pomen zagotavljanja učinkovite izmenjave informacij ter usklajenega odziva na vse nevarnosti za zdravje in varnost državljanov, je primerno, da organ za nadzor trga, ki izvaja takšno ocenjevanje, svojo odločitev sporoči organom drugih držav članic in komisiji prek rednih kanalov za izmenjavo informacij o tržnem nadzoru.
 - 25) Ker se nekatere vrste osebne varovalne opreme ali medicinskih pripomočkov, ki se uporabljajo v okviru izbruha COVID-19, lahko uporabijo tudi za druge namene, je nujno, da države članice sprejmejo vse ustrezne

ukrepe za zagotovitev, da se osebna varovalna oprema ali medicinski pripomočki brez nameščene oznake CE, ki se lahko dajo na trg Unije v skladu z odstavkom 8 tega priporočila, dajo na voljo samo zdravstvenim delavcem».

- 14 Pri tem pa so sama priporočila vsebovala sledeče bistvene poudarke, in sicer:
- 5) »V primeru medicinskih pripomočkov bi bilo treba upoštevati tudi možnost držav članic, da odobrijo odstopanja od postopkov ugotavljanja skladnosti v skladu s členom 11(13) Direktive 93/42/EGS in členom 59 Uredbe (EU) 2017/745, ko se slednja začne uporabljati, tudi kadar posredovanje priglašene organa ni potrebno.
 - 7) Kadar organi za nadzor trga ugotovijo, da osebna varovalna oprema ali medicinski pripomočki zagotavljajo ustrezno raven zdravja in varnosti v skladu z bistvenimi zahtevami iz Uredbe (EU) 2016/425 ali zahtevami iz Direktive 93/42/EGS ali Uredbe (EU) 2017/745, čeprav postopki ugotavljanja skladnosti, vključno z namestitvijo oznake CE, niso v celoti dokončani v skladu s harmoniziranimi pravili, lahko odobrijo razpoložljivost teh izdelkov na trgu Unije za omejeno obdobje, medtem ko se izvajajo potrebni postopki.
 - 8) Osebna varovalna oprema ali medicinski pripomočki, ki nimajo oznake CE, so prav tako lahko predmet ocene in nakupa, ki ga organizirajo ustrezni organi držav članic, če se zagotovi, da so taki izdelki na voljo samo zdravstvenim delavcem med trajanjem aktualne zdravstvene krize ter da ne vstopajo v redne distribucijske kanale in se ne dajejo na voljo drugim uporabnikom«.
- 15 Ugotavljamo, da je EU predvidela, da bo v postopku nakupa zaščitne opreme lahko prišlo do odstopanj dobavljene opreme s standardi, ki se zahtevajo v EU, tako da je omogočila uporabo takšne neskladne opreme samo zdravstvenim delavcem med trajanjem aktualne zdravstvene krize, pri tem pa je v zvezi z neskladno opremo bilo potrebno sprožiti ustrezne postopke ugotavljanja skladnosti.
- 16 V zvezi s postopkom nabave in uporabe zaščitne opreme, vezanim na COVID-19, je Vlada RS dne 14. 3. 2020 sprejela sklep št. 30400-3/2020/2, kjer je bilo določeno, da se zaradi ureditev motenj na trgu pri preskrbi z dobavo osebne varovalne opreme uporabijo artikli iz državnih blagovnih rezerv za zdravstveno in drugo osebje, da izvedbo sklepa zagotovijo ZRSBR, MGRT in MZ, prevzemnik blaga pa bo URSZR ter da bo nove nabave izvedel ZRSBR po 46. členu ZJN-3.¹
- 17 V zvezi s sprostitvijo blagovnih državnih rezerv ter njihovo nadomestitvijo oziroma zagotovitvijo blagovnih državnih rezerv v zadostnem obsegu je Vlada RS 17. 3. 2020, 20. 3. 2020, 24. 3. 2020 ter 9. 4. 2020 sprejela rebalans petletnega programa oblikovanja državnih blagovnih rezerv za obdobje od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2023, na podlagi katerega je ZRSBR nato izvajal nakupe zaščitne opreme po 46. členu ZJN-3, kot mu je bilo naloženo v sklepu Vlade RS z dne 14. 3. 2020. Na podlagi navedenega je bil ZRSBR naročnik v postopkih nabave zaščitne opreme. ZRSBR ima kot javni gospodarski zavod dva organa, in sicer upravni odbor in direktorja zavoda, ki vodi poslovanje zavoda ter organizira delo. Direktorja imenuje in razrešuje Vlada RS, nadzorstvo nad ZRSBR pa izvršuje MGRT, Služba za varnost in blagovne rezerve.
- 18 Vlada RS je dne 24. 3. 2020 sprejela Sklep o ustanovitvi Medresorske delovne skupine za sprejem, pregled in vrednotenje ponudb zaščitne opreme za preprečevanje širjenja nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) št. 01201-5/2020/5. MDS so sestavljali: mag. Damijan Jaklin (državni sekretar na MORS – vodja MDS), Darko But (generalni direktor URSZR – namestnik vodje MDS), Matej Skočir (MGRT – član), Darko Čander (MZ – član), Iztok Grmek (MZZ – član), Uroš Korošec (MORS – član), Nataša Grgasovič (MNZ – članica), mag. Damjan Horvat (MI – član) in Lojze Černe (ZRSBR – član). Naloge MDS so bile sledeče: I) sprejem in pregled posameznih ponudb zaščitne opreme, II) vrednotenje zaščitne opreme v smislu izpolnjevanja tehničnih standardov in III) posredovanje ponudb zaščitne opreme, ki izpolnjuje zahtevane pogoje, ZRSBR v nadaljnji postopek izvedbe javnega naročila in sklenitve pogodb.
- 19 Navedene naloge MDS so bile potrjene in izhajajo iz zapisnika 1. seje MDS z dne 25. 3. 2020, kjer je bilo tudi izrecno določeno, da namen MDS ni ugotavljanje potreb po zaščitni opremi, pač pa zgolj pregled ponudb. V zvezi z dodeljenimi nalogami, se je dne 30. 4. 2020 sprejel sklep št. 01201-5/2020/9 o spremembah in dopolnitvi Sklepa o ustanovitvi Medresorske delovne skupine za sprejem, pregled in vrednotenje ponudb zaščitne opreme za preprečevanje širjenja

¹ In na podlagi Državnega načrta 2016, kot to izhaja iz 11. točke Poročila na str. 81.

nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19), s katerim so se razširile naloge MDS, in sicer, da MDS pripravlja in usklajuje postopek nabave medicinsko tehničnih sredstev v skladu z ZJN – 3.

- 20 Razlog in potreba po ustanovitvi MDS izhajata iz Poročila. Vlada RS v Poročilu ugotavlja, da so bili na ZRSBR glede na obseg nalog kadrovske podhranjeni ter niso bili ustrezno strokovno usposobljeni, delo na ZRSBR pa naj bi se še dodatno ohromilo, ko se je na ZRSBR med vodstvenim kadrom pojavila okužba s COVID-19.
- 21 V zvezi z zgoraj navedenimi težavami ZRSBR je tudi MGRT na podlagi 16. člena Zakona o javni upravi dne 25. 3. 2020 izdal sklep št. 304-8/2020/43, s katerim je imenoval projektno skupino za koordinacijo in izvedbo nabav zaščitnih sredstev in opreme ter pravno pomoč. Projektno skupino so sestavljali: mag. Mitja Terče (zunanji sodelavec ZRSBR – zadolžen za izvedbo nabav zaščitnih sredstev in opreme), dr. Branko Lučovnik (zunanji sodelavec ZRSBR – zadolžen za izvedbo letalsko logističnih zadev), Andreja Potočnik (javna uslužbenka MGRT – zadolžena za koordinacijo dela med MGRT in ZRSBR) in Ivan Gale (tedanji vodja Splošne službe na ZRSBR – zadolžen za pravno podporo in izvajanje nalog na ZRSBR).
- 22 EK je glede postopkov javnega naročanja zaščitne opreme v Uradnem listu EU št. C 1081, dne 1. 4. 2020, objavila Smernice Evropske komisije o uporabi okvira za javno naročanje v izrednih razmerah zaradi krize v zvezi z boleznijo COVID-19, v katerih je bilo med drugim v zvezi z uporabo postopkov v skrajno nujnih zadevah – postopek s pogajanjem brez predhodne objave – navedeno, da se postopki s pogajanjem brez predhodne objave uporabljajo samo toliko časa, dokler se ne najdejo stabilnejše rešitve, kot so okvirne pogodbe za blago in storitve, ki se oddajajo z rednimi postopki (vključno s pospešenimi postopki).
- 23 Dne 9. 4. 2020 je na MORS-u potekal sestanek na temo nakupa zaščitne opreme za preprečevanje širjenja nalezljive bolezni COVID-19, pri tem pa iz zabeležke sestanka² med drugim izhaja:
- da je javna naročila za zagotovitev zaščitne opreme za kritične zaloge v naslednjih obdobjih potrebno izvajati z uporabo skrajšanih rokov skladno z ZJN-3;
 - da je potrebno za ostalo zaščitno opremo za preprečevanje širjenja nalezljive bolezni COVID-19 izvesti postopke javnih naročil z normalnimi zakonskimi roki in predvideno sklenitvijo okvirnih sporazumov;
 - da je za navedene postopke javnih naročil potrebno imenovati komisije za izvedbo postopkov javnih naročil, in sicer morata biti kot nosilca naloge imenovana predstavnik ZRSBR in predstavnik MGRT, pri tem pa je bil podan predlog, da se z razpoložljivo kadrovske strukturo na MJU vključijo predstavniki, ki lahko pomagajo pri formalni izvedbi javnih naročil;
 - da je bil v zvezi z izvedbo javnih naročil podan predlog, da se dogovori sodelovanje DKOM v smislu prednostne obravnave revizijskih postopkov in sodelovanje Računskega sodišča RS v smislu predhodnega preizkusa večjih naročil, pred sklenitvijo pogodbe.
- 24 Dne 14. 5. 2020 je Vlada RS sprejela Odlok o preklicu epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) št. 00725-26/2020, kjer je bilo določeno, da se začne odlok uporabljati z dnem 31. 5. 2020.
- 25 V zvezi s Priporočili Komisije (EU) 2020/403 z dne 13. 3. 2020 o postopkih ugotavljanja skladnosti in nadzora trga v okviru COVID-19 (UL L št. 79, z dne 16. 3. 2020, str. 1), je Vlada RS dne 25. 5. 2020 sprejela sklep 30110-1/2020/5 s sledečo vsebino:
- »Za čas trajanja nevarnosti COVID-19 pristojni nadzorni organi upoštevajo Priporočila Komisije (EU) 2020/403 z dne 13. 3. 2020 o postopkih ugotavljanja skladnosti in nadzora trga v okviru COVID-19 (UL L št. 79, z dne 16. 3. 2020, str. 1).
 - Osebna varovalna oprema ali medicinski pripomočki, ki nimajo potrebnih dokumentov oziroma niso označeni skladno z zakonodajo, se pogojno prevzamejo za Zavod za blagovne rezerve, vendar ne za nadaljnjo prodajo.
 - Po prevzemu blaga se nemudoma pristopi k ugotavljanju, ali osebna varovalna oprema zagotavlja ustrezno raven zdravja in varnosti v skladu z bistvenimi zahtevami iz Uredbe (EU) 2016/425 in medicinski pripomočki zagotavljajo ustrezno raven zdravja in varnosti v skladu z bistvenimi zahtevami iz Direktive 93/42/EGS ali Uredbe (EU)

² Na sestanku so bili prisotni predstavniki MORS, Računskega sodišča RS, Direktorata za javno naročanje, Direktorata za logistiko MORS in URSZR.

2017/745, ki sta v slovenski pravni red prenesena z Uredbo o izvajanju Uredbe (EU) o osebni varovalni opremi (Ur. l. RS, 33/18) in Zakonom o medicinskih pripomočkih (Ur. l. RS 98/09), kljub temu, da niso ustrezno označeni. V kolikor zahteve niso izpolnjene, zadevni medicinski pripomočki ali osebna varovalna oprema ne smejo vstopati v nadaljnje distribucijske kanale ali se dati na voljo na trgu.«

- 26 V nadaljevanju so pojasnjene še vloge posameznih organov, ki so imeli pristojnosti na področju nabave zaščitne opreme.
- 27 Iz pojasnila TIRS št. 029-373/2020-4/21018 z dne 15. 9. 2020 o njihovi vlogi v času razglašene epidemije COVID-19 izhaja:
- Da so opravljali nadzor v sodelovanju s FURS glede na določbe 27. člena Uredbe (ES) 765/2008. Tako so v mesecu marcu, aprilu in maju od FURS prejeli 69 obvestil o zadržanju sprostitve osebne varovalne opreme v prosti promet. Od tega je bila v 14 primerih zaradi ugotovljenih neskladnosti izdana odločba o prepovedi dajanja na trg in podana zahteva FURS, da se zadevno blago ne sprost v prosti promet. Nadalje so se v 9 primerih dobavitelji odločili, da uvoza ne bodo izvedli zaradi neizpolnjevanja zahtev, v 9 primerih, ko je šlo za uvoz medicinske opreme, pa so izvedli odstop zadev na JAZMP.
 - Da so v času epidemije prejeli več kot 120 vprašanj od različnih gospodarskih subjektov in posameznikov v zvezi z zahtevami za maske kot osebno varovalno opremo ali glede zahtev za higienske maske in so na vsa vprašanja tudi odgovorili, nekaterim gospodarskim subjektom tudi večkrat, saj so pošiljali različne listine. Najpogostejša vprašanja so se nanašala na označevanja mask, ustreznost certifikatov ter kdo jih lahko izda.
 - Da so dne 25. 3. 2020 objavili obvestilo na spletni strani z naslovom Uporaba mask za zaščito v času pandemije, kjer so podali osnovne informacije o zahtevah za zaščitne maske: <https://urednik.gov.sigov.si/novice/2020-03-25-uporaba-mask-za-zascito-v-casu-pandemije/>.
 - Da so na podlagi prijav in osebnih zaznav izvajali nadzor osebne varovalne opreme, ki se je nahajala na trgu in so jo ponujala različna podjetja. Obravnavali so tudi vsa prejeta RAPEX obvestila (v času epidemije so prejeli 38 obvestil v zvezi z maskami) in v primeru najdenega neustreznega proizvoda tudi objavili obvestilo na spletni strani.
 - Da so v zvezi z izvajanjem nadzora dne 15. 5. 2020 imeli sestanek s predstavniki FURS in JAZMP in dne 29. 5. 2020 s predstavniki JAZMP.
 - Da je stvar posameznega delodajalca, da v izjavi o varnosti z oceno tveganja in zdravstveno analizo posameznih delovnih mest, po potrebi z vključitvijo pooblaščenega specialista medicine dela, opredeli potrebno varovalno opremo za zaposlene in jo kot tako tudi zagotovi. Vsak prejemnik opreme pa je dolžan pred njeno uporabo preveriti, ali zadostuje pogojem za predviden namen.
- 28 Iz pojasnila JAZMP št. 01-213/2020-2 z dne 2. 7. 2020 o njihovi vlogi v času razglašene epidemije COVID-19 izhaja:
- da so bili dne 8. 4. 2020 na neformalnem seznanitvenem sestanku na URSZR;
 - da so v zvezi z vprašanjem njihovega sodelovanja v postopkih nabave, pregleda ali potrjevanja zaščitne opreme sprejeli stališče, da so pripravljeni proaktivno sodelovati, vendar pod jasno definiranimi pogoji, z omejitvijo na proizvode, za katere so pristojni, in v okviru pristojnosti, ki izhajajo iz trenutno veljavne zakonodaje;
 - da je dne 20. 5. 2020 potekal sestanek na ZRSBR, na katerem so jim pojasnili, da ne morejo potrjevati konkretnih ponudb, s katerimi razpolaga ZRSBR, in da niso pristojni za preverjanje ustreznosti pogodb, ki jih ZRSBR sklepa z dobavitelji zaščitne opreme;
 - da so z MZ, MZZ in ZRSBR izmenjali več elektronskih sporočil na temo nakupa zaščitne opreme.
- 29 Oba organa imata v zvezi z nabavo zaščitne opreme tudi inšpekcijske pristojnosti, kot izhaja iz poglavja tega poročila »Predpisi, povezani z razglasitvijo epidemije in zagotovitvijo zaščitne opreme v času razglašene epidemije«.
- 30 MJU, Direktorat za javno naročanje, je z dopisom št. 430-265/2020/2 z dne 22. 9. 2020 pojasnil, da Direktorat za javno naročanje v zvezi z izvedbo skupnega javnega naročila zaščitne opreme neposredno ni imel stikov, je pa organom poslal tako pojasnila glede nabave zaščitne opreme (februar in marec 2020) kot jih aprila 2020 tudi seznanil s Smernicami Evropske komisije o uporabi okvira za javno naročanje v izrednih razmerah zaradi krize v zvezi z boleznijo COVID-19 (OJ C 108I, 1.4.2020). Prav tako je MORS-u, kot tudi kasneje MGRT-ju, podal pojasnila v zvezi z nabavo opreme, za MGRT pa pripravil predlog z vidika izvedbe javnega naročanja, dolgoročnih rešitev nabave medicinske opreme, ZRSBR-ju pa je v zvezi z zaključkom javnega naročila za nakup zaščitnih sredstev in opreme in nadaljnjimi postopki javnega naročanja odgovoril v okviru pristojnosti podaje neobvezujoče razlage javno naročniške zakonodaje.

Ugotovitve Komisije:

- 31 Iz sklepa št. 2/1 zapisnika 2. seje MDS z dne 26. 3. 2020, sklepov št. 3/1, 3/2, 3/3, 3/4, 3/5 zapisnika 3. seje MDS z dne 27. 3. 2020, sklepov št. 4/2, 4/3, 4/4, 4/5, 4/6, 4/7, 4/8, 4/9, 4/10, 4/11, 4/12 zapisnika 4. seje MDS z dne 30. 3. 2020, sklepov št. 5/1, 5/2, 5/3, 5/4, 5/5 zapisnika 5. seje MDS z dne 31. 3. 2020, sklepov št. 6/1, 6/2, 6/3, 6/4, 6/5, 6/6, 6/7, 6/8, 6/9, 6/10, zapisnika 6. seje MDS z dne 1. 4. 2020, sklepov št. 7/1, 7/2, 7/4, 7/5, 7/6, 7/7, 7/8, 7/9 zapisnika 7. seje MDS z dne 2. 4. 2020, sklepov št. 8/1, 8/2, 8/3, 8/4, 8/5, 8/6 zapisnika 8. seje MDS z dne 3. 4. 2020, sklepov št. 9/1, 9/2, 9/3, 9/4, 9/6, 9/7, 9/8 zapisnika 9. seje MDS z dne 6. 4. 2020, sklepov št. 10/1, 10/2, 10/3, 10/5, 10/6 zapisnika 10. seje MDS z dne 7. 4. 2020, sklepov št. 11/1, 11/2 (zlasti točka 4), 11/3, 11/4, 11/5, 11/6, 11/7, 11/8 zapisnika 11. seje MDS z dne 9. 4. 2020, sklepov št. 12/1, 12/2, 12/6, 12/7, 12/8 zapisnika 12. seje MDS z dne 15. 4. 2020 izhaja, da se je MDS kljub jasno in izrecno opredeljenim nalogam pretežno ukvarjala z drugimi nalogami³. Navedeno je povzročilo zmedo v postopku nabave, saj ni jasno razvidno, kdo je dejanski naročnik v postopku nabave zaščitne opreme. Posledično so ostale neodprte in nepregledane številne ponudbe za nabavo zaščitne opreme, kar pa je bila izključna pristojnost in namen ustanovitve MDS. Glede vloge MDS ugotavljamo, da ta ni bila zgolj podporna, temveč je MDS odredila drugim organom posamezne naloge, ki so bile izven njene pristojnosti, in jim v zvezi s tem tudi dajala roke za izvedbo (npr. sklep 4/5 in 4/6 zapisnika 4. seje z dne 30. 3. 2020 in sklep št. 5/1 zapisnika 5. seje z dne 31. 3. 2020). Prav tako ZRSBR skladno s sprejetim sklepom MDS (št. 3/6 z dne 27. 3. 2020)⁴ ni bil vključen v pripravo obvestila ponudnikom, ki je bilo objavljeno dne 30. 3. 2020 na spletnih straneh URSZR, pa bi glede na vsebino obvestila moral biti, saj lahko zgolj naročnik opredeli pogoje javnega naročila.
- 32 V zvezi z ustanovitvijo projektne skupine s strani MGRT⁵ ugotavljamo, da MGRT ni samo sklenilo pogodbe s članoma projektne skupine Mitjem Terčetom in Brankom Lučovnikom, ampak je pogodbo z njima sklenil ZRSBR. ZRSBR pri izbiri omenjenih članov in sklenitvi pogodbe z njima ni imel možnosti lastne izbire niti presoje izbranih članov, kljub temu da sta bila omenjena člana projektne skupine v sklepu navedena kot zunanja sodelavca ZRSBR.
- 33 V zvezi z ustanovitvijo projektne skupine še izpostavljamo, da ZRSBR ni organ v sestavi MGRT, ampak je samostojen javni gospodarski zavod, in bi zgolj ZRSBR kot naročnik lahko ustanovil projektno skupino in vključil predstavnike MGRT, 16. člen ZDU-1⁶ pa te pristojnosti ne daje ministru. Navedenemu pritrjuje tudi stališče MJU, Direktorata za javno naročanje, v dopisu št. 430-265/2020/2 z dne 22. 9. 2020, ki govori o tem:
- da je vsak naročnik izključno odgovoren za izpolnitev svojih obveznosti v skladu z ZJN-3 v zvezi s tistimi deli, ki jih izvaja v svojem imenu in za svoj račun;
 - da lahko vsak naročnik v skladu s 66. členom ZJN-3:
 - za vodenje in izvedbo postopka pooblasti tudi drugega naročnika,
 - za izvajanje celotnega ali dela postopka imenuje strokovno komisijo;
 - da je mogoče določene aktivnosti podeliti tudi kot pomožne nabavne dejavnosti izvajalcem storitev javnega naročanja, zlasti kot svetovanje v zvezi z izvajanjem ali načrtovanjem postopkov javnega naročanja ali pripravo in vodenjem postopkov javnega naročanja v imenu in za račun naročnika ipd.
- Smiselno enako velja tudi za ustanovitev MDS, saj Vlada RS ni bila naročnik pri nabavi zaščitne opreme.

³ Npr. finančno konstrukcijo in logističnimi izzivi prevoza zaščitne opreme s Kitajske, skladiščenje opreme na Kitajskem, vzpostavitev logističnega centra v Qingdao, izvedba in koordiniranje letalskih prevozov iz Qingdao.

⁴ Iz sklepa št. 3/6 zapisnika 3. seje MDS z dne 27. 3. 2020 izhaja: »Pripravi se enoten odgovor za vse ponudbe, ki prihajajo na druge naslove. V odgovoru se jih napoti na naslov ponudbe@urszr.si, opisane pa so tudi vse zahteve naročnika in obvezne priloge, ki jih mora ponudba vsebovati.« Nadalje iz sklepa izhaja, da sta nosilca pri izvedbi sklepa predstavnika MGRT in MORS.

⁵ Iz dopisa MGRT št. 007-147/2020/3 z dne 4. 6. 2020 izhaja: »Zaradi izredne situacije, kjer je čas igral pomembno vlogo, je minister sprejel sklep, da v projektno skupino med drugim vključi ljudi, ki imajo znanja s področja nabave in logistike. Hkrati pa je bila pomembna tudi razpoložljivost članov projektne skupine, ki so morali biti na voljo takoj. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo z g. Mitjem Terčetom in g. Brankom Lučovnikom ni imelo sklenjene pogodbe o delu. Po naših informacijah sta imela sklenjeno pogodbo z Zavodom za blagovne rezerve.« Nadalje iz odgovora ZRSBR št. 1032-1/LI z dne 19. 8. 2020 izhaja: »Ugotovitev, zakaj sta bila prav dr. Branko Lučovnik in g. Mitja Terče primerna za opravljanje tovrstnih nalog, je bila v pristojnosti ministrstva.«, kar nedvomno potrjuje, da ZRSBR ni imel nobene vloge pri izbiri članov projektne skupine.

⁶ Ministrica oziroma minister (v nadaljnjem besedilu: minister) v skladu s sprejeto politiko vodi in predstavlja ministrstvo, izdaja predpise in druge akte v skladu z zakonom ter sprejema druge odločitve iz pristojnosti ministrstva.

- 34 *Nadalje ugotavljamo, da je bil MGRT seznanjen z izdajo Priporočil Komisije (EU) 2020/403 o postopkih ugotavljanja skladnosti in nadzora trga v okviru grožnje COVID-19 z dne 13. 3. 2020, vendar je šele dne 23. 5. 2020 posredoval predlog sklepa o uveljavitvi priporočil EU o postopkih ugotavljanja skladnosti in nadzora v okviru grožnje COVID-19 v mnenje pristojnim organom, zaradi obravnave na seji vlade dne 25. 5. 2020, kar je, glede na vsesplošno znane težave pri nabavi zaščitne opreme, s katerimi je bil MGRT nedvomno seznanjen, vsekakor prepozno. Kot bo pojasnjeno v nadaljevanju (poglavje »PREVZEM BLAGA«), je bilo ugotovljeno, da se je prevzemala zaščitna oprema, ki ni ustrezala standardom in ni imela potrebne dokumentacije, pri tem pa naročnik ni opravil nadzora nad tem, ali se zaščitna oprema daje na razpolago zgolj medicinskemu osebju.*
- 35 *Ob tem tudi izpostavljamo, da sklep Vlade RS z dne 25. 5. 2020 ni v celoti sledil priporočilom EK, saj je bilo izpuščeno, da se zaščitna oprema, ki nima oznake CE, lahko da na voljo samo zdravstvenim delavcem med trajanjem aktualne zdravstvene krize.*
- 36 *Pri pregledu postopkov nabave zaščitne opreme smo ugotovili, da je v postopku sodelovala tudi Jelka Godec⁷, ki ni imela nobenega formalnega statusa (ne v okviru MDS, ne projektne skupine in tudi ne ZRSBR). Iz dopisa ZRSBR št. 713-2 z dne 11. 6. 2020 izhaja, da je Jelka Godec nudila strokovno pomoč pri nabavi zaščitnih sredstev, koordinirala nabavo ventilatorjev in priskrbela pomoč strokovnjakov iz UKC LJ s področja kakovosti zaščitnih sredstev. V tednu od 16. do 20. 3. 2020 je bila tudi osebno prisotna na sedežu ZRSBR. Vlogo Jelke Godec je pojasnilo MZ v dopisu št. 231-19/2020/9 z dne 6. 7. 2020: »Vloga Jelke Godec je bila torej v zbiranju in posredovanju ponudb na pristojno ministrstvo (MGRT). Ministrstvo za zdravje in Jelka Godec pri sprejemanju odločitev o nabavah zaščitne opreme niso sodelovali. Pred nastopom funkcije državne sekretarke v kabinetu predsednika Vlade RS se je minister za zdravje Tomaž Gantar z Jelko Godec dogovarjal o možnosti nastopa funkcije državne sekretarke na Ministrstvu za zdravje, zato je bila njena pomoč pri delu na ministrstvu v danih razmerah potrebna in tudi pričakovana. Jelka Godec ni imela formalno pravno urejenega statusa na Ministrstvu za zdravje v času med 11. 3. 2020 in 25. 3. 2020.«⁸ 10. člen Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 48/92, 15/94 - ZUstS, 19/94 - ZSS, 44/94 - odl. US, 15/03 - ZZPOFPR, 123/04, 90/05, 20/06 - ZNOJF-1, 33/07 - odl. US, 109/08, 39/11, 48/12, 42/15 - odl. US; v nadaljevanju: ZPos) določa, da, poslanec ne sme biti hkrati član državnega sveta niti ne sme opravljati druge funkcije ali dela v državnih organih. Gre za načelo delitve oblasti in s tem povezane zahteve po organizacijski in funkcionalni samostojnosti in neodvisnosti nosilcev treh vej oblasti, kar pomeni, da ista oseba ne more hkrati opravljati funkcij v različnih državnih organih. Namen tega pa je onemogočiti morebitno izkoriščanje in zlorabo javne funkcije ter položaja funkcionarja.⁹*

II. PREDPISI, POVEZANI Z RAZGLASITVIJO EPIDEMIJE IN ZAGOTOVITVIJO ZAŠČITNE OPREME V ČASU RAZGLAŠENE EPIDEMIJE

- 37 ZBR v 2. členu določa, da se blagovne rezerve oblikujejo za zagotavljanje potreb osnovne preskrbe pri večjih motnjah in nestabilnostih na trgih, ob naravnih in drugih nesrečah večjega obsega in v vojni. Osnovna preskrba je preskrba z osnovnimi živili in neživilskimi proizvodi, ki so nujno potrebni za življenje ljudi, ter strateškimi surovinami in reprodukcijskimi materiali, ki so potrebni za zagotavljanje proizvodnje ali ki so posebnega pomena za obrambo države.
- 38 Nadalje ZBR v zvezi s pristojnostmi Vlade RS v 4. členu določa, da Vlada RS:
- predpiše način opravljanja dejavnosti oblikovanja in uporabe blagovnih rezerv,
 - določa blago osnovne preskrbe iz drugega odstavka 2. člena tega zakona,
 - sprejema petletne programe blagovnih rezerv,
 - sprejme akt o ustanovitvi ZRSBR ter izvaja pravice in obveznosti ustanovitelja zavoda v skladu z zakonom,
 - predpisuje koncesije za uvoz blaga osnovne preskrbe zaradi oblikovanja blagovnih rezerv,
 - določi organe ter zavode in druge organizacije, ki se financirajo iz javnih sredstev in ki so dolžni prednostno kupovati blago iz blagovnih rezerv,

⁷ Jelka Godec je od 22. 6. 2018 do 2. 4. 2020 opravljala funkcijo poslanke Državnega zbora RS.

⁸ Iz posredovanega dokumenta MZ št. 382-24/2020/1 izhaja, da je bila Jelka Godec predvidena za državno sekretarko na ministrstvu in je bila zahteva za dodelitev vseh dostopov, računalniške in telefonske opreme zanjo podana že dne 15. 3. 2020.

⁹ Franc Grad, Državna ureditev Slovenije, Ljubljana 1996, s. 345.

- sprejema letno poročilo ZRSBR,
 - odloča o uporabi blagovnih rezerv in njihovi nadomestitvi,
 - pooblasti ministra, pristojnega za preskrbo, da v določenih primerih v soglasju z ministrom, pristojnim za posamezno področje, odloča o uporabi blagovnih rezerv.
- 39 V povezavi z nalogo Vlade RS, da sprejema petletne programe blagovnih rezerv, ZBR v 6. členu določa vsebino petletnega programa in postopek njegovega sprejemanja, in sicer mora Vlada RS določiti:
- sredstva blagovnih rezerv, tako v celoti kot po posameznih oblikah sredstev,
 - vire financiranja in obseg posameznih virov,
 - način skladiščenja blaga in deponiranja denarnih sredstev,
 - vrste in količine blaga,
 - teritorialno razmestitev blaga na podlagi obrambnih načel in glede na potrebe preskrbe,
 - načine in roke obnavljanja blaga,
 - najmanjše količine posameznih vrst blaga, ki morajo biti vedno na razpolago za potrebe preskrbe ob naravnih in drugih nesrečah večjega obsega in v vojni, in število dni preskrbe s temi količinami,
 - na predlog programa blagovnih rezerv dajo svoje mnenje ministrstva, pristojna za obrambo, za finance, za kmetijstvo, za industrijo, za energetiko, za zdravstvo ter za promet in zveze, nato pa MGRT pošlje predlog programa Vladi RS.
- 40 Vlada RS odloča tudi o uporabi blagovnih rezerv, kadar je to nujno za ureditev preskrbe pri večjih motnjah in nestabilnostih na trgih, ob naravnih nesrečah in v vojni. Sklep o uporabi blagovnih rezerv določa vrsto blaga, namen in način uporabe, rok in način nadomestitve uporabljenih rezerv, če jih je treba nadomestiti, ter ob prodaji blaga tudi cene, po katerih se proda blago, in delež cene blaga, ki je namenjen za financiranje blagovnih rezerv na podlagi poslovanja z blagom¹⁰.
- 41 ZBR še določa, da MGRT daje soglasja zavodu k izbiri sopogodbениkov in k pogodbam, če to ni v pristojnosti Vlade RS¹¹. Prav tako mora ZRSBR pridobiti predhodno soglasje ministra, pristojnega za preskrbo, k spremembam in dopolnitvam pogodb in k tarifnim postavkam za skladiščenje blaga in oddajanje prostorov¹².
- 42 ZNB v prvem odstavku 5. člena določa, da naloge RS na področju varstva pred nalezljivimi boleznimi izvajajo ministrstvo, pristojno za zdravje, Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije in območni zavodi za zdravstveno varstvo v skladu z Zakonom o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 9/92), v primeru naravnih in drugih nesreč ter v vojni pa tudi organi in enote za zaščito, reševanje in pomoč v skladu s posebnim zakonom.
- 43 ZVNDN v zvezi s sredstvi za zaščito, reševanje in pomoč, njihovo uporabo ter uporabo sil in sredstev v primeru zaščite, reševanja in pomoči določa:
- Da sredstva za zaščito, reševanje in pomoč obsegajo zaščitno ter reševalno opremo in orodje, zaklonska in druge zaščitne objekte, objekte in opremo za usposabljanje, skladišča, prevozna sredstva, telekomunikacijske in alarmne naprave ter material, ki se namensko uporablja za zaščito, reševanje in pomoč ali je predviden za ta namen¹³.
 - Da so zaščitna in reševalna oprema ter orodje sredstva, izdelana v skladu s predpisanimi standardi in praviloma tipizirana, za osebno in skupinsko zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci pri zaščiti, reševanju in pomoči¹⁴.
 - Da so sredstva pomoči živila, pitna voda, obleka, obutev, zdravila in drugi predmeti oziroma sredstva, ki so namenjena brezplačni razdelitvi ogroženemu in prizadetemu prebivalstvu kot pomoč za lajšanje posledic naravne in druge nesreče¹⁵.
 - Da lokalna skupnost uporabi za zaščito, reševanje in pomoč ob naravni ali drugi nesreči najprej svoje sile in sredstva. V primerih, ko zaradi velikega obsega nesreče oziroma ogroženosti, sile in sredstva lokalne skupnosti

¹⁰ Glej 9. člen ZBR.

¹¹ Glej 4. alineja prvega odstavka 5. člena ZBR.

¹² Glej tretji odstavek 18. člena ZBR.

¹³ Glej 16. točka prvega odstavka 8. člena ZVNDN.

¹⁴ Glej 17. točka prvega odstavka 8. člena ZVNDN.

¹⁵ Glej 18. točka prvega odstavka 8. člena ZVNDN.

niso zadostna ali niso zagotovljena med sosednjimi lokalnimi skupnostmi, država zagotavlja uporabo sil in sredstev iz širšega območja¹⁶.

- Da osebna in vzajemna zaščita obsegata ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic naravnih in drugih nesreč za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega premoženja. Za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite skrbi lokalna skupnost, ki v ta namen lahko organizira svetovalno službo. Vlada predpiše sredstva in opremo za osebno in skupinsko zaščito ob naravnih in drugih nesrečah, ki jo morajo zagotoviti prebivalci, lastniki in uporabniki stavb, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije ter državni organi¹⁷.
- Da zaščita, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah obsega tudi zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje¹⁸.
- Da URSZR oblikuje in vzdržuje državne rezerve materialnih sredstev za primer naravnih in drugih nesreč¹⁹.

44 Iz Državnega načrta 2016 izhaja sledeče:

- Da je bil načrt med drugim izdelan tudi na podlagi ZVNDN.
- Da se z Državnim načrtom zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh urejajo zaščitni ukrepi in naloge zaščite, reševanja in pomoči ter zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje, ki so v državni pristojnosti.
- Da se materialno-tehnična sredstva določijo glede na povzročitelja nalezljive bolezni in način prenosa ter se načrtujejo za:
 - zaščitno in reševalno opremo ter orodje,
 - materialna sredstva za zaščito, reševanje in pomoč iz državnih rezerv,
 - objekte.
- Da se ob epidemiji oziroma pandemiji nalezljive bolezni pri ljudeh predvideva uporaba naslednje opreme in sredstev, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci:
 - sredstva za osebno in skupinsko zaščito (na primer kombinezoni, gumijasti škornji in rokavice, zaščitne maske in očala ter respiratorji),
 - oprema in druga sredstva (mobilna pretekališča, dekontaminacijska enota, rezervoarji za vodo, PVC-folija),
 - razkužila.
- Da poveljnik CZ RS na zahtevo pristojnih regijskih poveljnikov CZ ali njihovih namestnikov, vodij intervencijskih enot in služb presodi potrebe po materialnih in finančnih sredstvih. O uporabi materialnih sredstev, ki so last ZRSBR, za pomoč prizadetim ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh odloča Vlada RS na predlog ministra, pristojnega za preskrbo, v sodelovanju z ministrom, pristojnim za zdravje (na pobudo poveljnika CZ RS oziroma njegovega namestnika). O uporabi sredstev iz rezerv URSZR za primer naravnih in drugih nesreč odloča poveljnik CZ RS ali njegov namestnik.
- Da bi materialna pomoč države ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh obsegala posredovanje pri zagotavljanju posebne opreme, ki je na mestu nesreče ni mogoče dobiti, ter pomoč v obliki zaščitne in reševalne opreme, objektov, finančnih sredstev, hrane, pitne vode ter zdravil in drugih življenjskih pripomočkov.
- Da se posamezni strokovnjaki, reševalne enote in službe ter materialna pomoč iz drugih držav glede na odločitev poveljnika CZ RS zbirajo v državnem logističnem centru v Ljubljani in regijskih logističnih centrih. V teh centrih se neposredno zbira pomoč, ki bi prihajala v RS po cestah in železnici. Za organizacijo in delovanje teh centrov je pristojna URSZR in njene izpostave. Za sprejemanje pomoči, ki v RS prihaja z letali, so določena letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, Edvarda Rusjana Maribor in Cerklje ob Krki.
- Da MZ med drugim spremlja stanje pri preskrbi z zdravili, opremo in medicinskimi pripomočki ter predlaga uporabo blagovnih rezerv.
- Da MGRT med drugim Vladi RS pripravi predloge za ureditev preskrbe z uporabo državnih blagovnih rezerv ter z uporabo blagovnih rezerv spremlja in uravnava dogajanja na trgu, da prepreči kritično zmanjšanje zalog življenjsko pomembnih izdelkov, vključno z zdravili in medicinskimi pripomočki.

¹⁶ Glej 14. člen ZVNDN.

¹⁷ Glej 70. člen ZVNDN.

¹⁸ Glej 17. alineji prvega odstavka 71. člena ZVNDN.

¹⁹ Glej 12. alineji prvega odstavka 102. člena ZVNDN.

45 Iz Državnega načrta 2020 izhaja sledeče:

- Da je ta državni načrt nadgradnja državnega načrta z leta 2016.
- Da so materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta poleg potrebnih sredstev za izvajanje dejavnosti nosilca izdelave načrta dejavnosti še:
 - osebna in skupinska zaščitna in reševalna oprema ter orodja za delovanje sil za zaščito, reševanje in pomoč ter
 - objekti.
- Da potrebna materialno-tehnična sredstva zagotavljajo (nabavljajo, skladiščijo, vzdržujejo, distribuirajo itd.) nosilci izdelave načrtov dejavnosti iz 7. poglavja tega načrta za najmanj en mesec delovanja.
- Da se ob epidemiji oziroma pandemiji nalezljive bolezni pri ljudeh predvideva uporaba naslednje opreme in sredstev:
 - sredstva za osebno in skupinsko zaščito, različne ravni za zaščito dihal ali delov ali celega telesa; glede na potrebe, ki jih skupaj opredelita zdravstvo in izvajalec dejavnosti;
 - razkužila in naprave za njihovo aplikacijo;
 - dodatna ali prilagojena oprema za izvajanje dejavnosti v pogojih epidemije.
- Da je okvirna vrsta in količina potrebnih sredstev za posamezno nalezljivo bolezen oziroma skupine bolezni določena v prilogi P – 1002.
- Da za državne blagovne rezerve skrbi ministrstvo, pristojno za preskrbo. O uporabi in nadomestitvi blagovnih rezerv odločata Vlada RS in ministrstvo, pristojno za preskrbo.
- Da osnovna preskrba trga pomeni preskrbo z osnovnimi živili in neživilskimi proizvodi, ki so nujno potrebni za življenje ljudi, ter strateškimi surovinami in reprodukcijskimi materiali, ki so potrebni za zagotavljanje proizvodnje, za delovanje javnih in za javnost pomembnih storitev ali ki so posebnega pomena za obrambo države.
- Da način opravljanja dejavnosti oblikovanja in uporabe blagovnih rezerv določi Vlada RS v petletnem programu, v katerem so določene tudi vrste in najmanjše količine posameznih vrst blaga, ki morajo biti na razpolago za potrebe preskrbe ob naravnih in drugih nesrečah.
- Da so državne rezerve materialnih sredstev za zaščito, reševanje in pomoč namenske zaloge opreme za zaščito, reševanje in pomoč, ki vključujejo tudi opremo za delovanje ob izbruhu nalezljive bolezni, pri tem pa URSZR načrtuje in izvaja letne nabave za namen dopolnjevanja državnih rezerv materialnih sredstev za zaščito, reševanje in pomoč.
- Da o uporabi materialnih sredstev, ki so:
 - last ZRSBR, za pomoč prizadetim ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh odloča Vlada RS na predlog ministra, pristojnega za preskrbo, v sodelovanju z ministrom, pristojnim za zdravje (na pobudo poveljnika CZ RS oziroma njegovega namestnika); ZRSBR je izvajalska institucija ministrstva, pristojnega za preskrbo, ki zagotavlja določene vrste in količine posameznih vrst blaga, ki morajo biti na razpolago za potrebe osnovne preskrbe ob naravnih in drugih nesrečah večjega obsega; osnovna preskrba je v tem primeru preskrba z živili in neživilskimi proizvodi, ki so nujno potrebni za življenje ljudi, ter strateškimi surovinami in reprodukcijskimi materiali, ki so potrebni za zagotavljanje proizvodnje ali ki so posebnega pomena za obrambo države.
 - državne rezerve materialnih sredstev, katerih skrbnik je URSZR (v nadaljnjem besedilu: državne rezerve materialnih sredstev), za primer naravnih in drugih nesreč in za pomoč prizadetim ob pojavu nalezljive bolezni pri ljudeh, odloča Vlada RS, v nujnih primerih pa o njihovi uporabi odloči poveljnik CZ RS; v državnem logističnem centru se:
 - skladišči in razdeljuje oprema in sredstva za zaščito, reševanje in pomoč štabom, enotam in službam CZ RS,
 - skladišči in razdeljuje opremo in sredstva iz zalog materialnih sredstev prizadetim prebivalcem ob naravnih in drugih nesrečah (preko izpostav URSZR in občin),
 - skladišči in razdeljuje opremo in sredstva za delovanje javne zdravstvene službe,
 - zbira, skladišči in razdeljuje humanitarna in mednarodna pomoč,
 - pomaga pri distribuciji opreme in sredstev iz državnih blagovnih rezerv in sredstev iz mednarodne humanitarne pomoči.

- Da bi materialna pomoč države ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh obsegala posredovanje pri zagotavljanju posebne opreme, ki jo potrebujejo sile za zaščito, reševanje in pomoč (ZRP) za izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP, vodenja in usklajevanja ter pomoč v obliki zaščitne in reševalne opreme, objektov, finančnih sredstev, hrane, pitne vode ter zdravil in drugih življenjskih pripomočkov.
- Da MZ med drugim tudi:
 - načrtuje zagotavljanje zaščitne opreme za izvajalce zdravstvene dejavnosti,
 - spremlja stanje pri preskrbi z zdravili, opremo in medicinskimi pripomočki ter predlaga uporabo državnih blagovnih rezerv,
 - predlaga uporabo sredstev iz državnih rezerv materialnih sredstev.
- Da MGRT med drugim tudi:
 - spremlja sprotno preskrbljenost trga z blagom osnovne preskrbe in ugotavlja predvideno preskrbljenost ter Vladi RS pripravi predloge za ureditev preskrbe z uporabo državnih blagovnih rezerv (zagotavljanje osnovne preskrbe prebivalstva z osnovnimi živili in neživilskimi proizvodi),
 - spremlja nevarnosti širjenja nalezljivih bolezni in v sodelovanju s pristojnimi ministrstvi pravočasno predlaga Vladi RS povečanje hranjenih količin blaga v blagovnih rezervah, s katerimi se lahko intervenira na trgu,
 - z uporabo blagovnih rezerv spremlja in uravnava dogajanja na trgu, da prepreči kritično zmanjšanje zalog življenjsko pomembnih izdelkov, vključno z zdravili in medicinskimi pripomočki,
 - opredeli takojšnje interventne ukrepe in določi strateške ukrepe, ki bodo pripomogli k vzpostavitvi ali oblikovanju pretrganih dobaviteljskih verig oziroma nadomestili njihove manjkajoče člene, s čemer bi lahko tudi dolgoročno zmanjšali odvisnost od dobaviteljev izven EU.
- Da MJU med drugim tudi:
 - spremlja stanje in sprejema ukrepe glede zagotavljanja podpore delovanju storitev za upravne enote in elektronskega javnega naročanja ter
 - na portalu e-JN (Elektronsko javno naročanje) objavi vse informacije v zvezi z javnim naročanjem in nujnimi javnimi naročili, ki so povezani z nabavo nujne zaščitne opreme za blažitev posledic epidemije nalezljive bolezni pri ljudeh, in zagotavlja nemoteno izvajanje pomoči javnim naročnikom glede izvajanja postopkov javnega naročanja.
- Da bodo sile za zaščito, reševanje in pomoč med drugim sodelovale pri delitvi in dostavi materialnih sredstev za izvajalce zdravstvene dejavnosti.

46 ZMedPri medicinski pripomoček definira kot vsak instrument, aparatura, naprava, programska oprema, material ali drug predmet, ki se uporablja samostojno ali v kombinaciji z dodatki, vključno s programsko opremo, ki jo je proizvajalec ali proizvajalka (v nadaljnjem besedilu: proizvajalec) medicinskih pripomočkov predvidel izrecno za uporabo pri diagnostiki oziroma v terapevtske namene in je potrebna za pravilno uporabo tega pripomočka, in ki ga je proizvajalec medicinskih pripomočkov predvidel za uporabo na ljudeh za: diagnosticiranje, preprečevanje, spremljanje, zdravljenje ali lajšanje bolezni, diagnosticiranje, spremljanje, zdravljenje, lajšanje posledic poškodb ali okvar ali kompenziranje okvare ali invalidnosti, preiskovanje, nadomeščanje ali spreminjanje anatomskih funkcij ali fizioloških procesov organizma ali nadzor spočetja, in ki svojega glavnega predvidenega učinka na človeško telo ne dosega na farmakološki, imunološki ali metabolični način, vendar pa so mu lahko ti procesi pri njegovem delovanju v pomoč²⁰.

47 Promet z medicinskimi pripomočki na debelo lahko opravljajo poslovni subjekti, ki izpolnjujejo pogoje za opravljanje trgovinske dejavnosti, določene s predpisi o trgovini, vendar se mora poslovni subjekt najpozneje v 15 dneh od začetka opravljanja prometa z medicinskimi pripomočki na debelo priglasiti organu, pristojnemu za medicinske pripomočke, za vpis v register poslovnih subjektov, ki opravljajo promet z medicinskimi pripomočki na debelo. Poslovni subjekti, ki opravljajo promet z medicinskimi pripomočki na debelo, morajo:

- delovati s potrebno skrbnostjo za zagotovitev, da so vsi medicinski pripomočki, ki jih dajejo v promet, skladni z zahtevami tega zakona;
- preden dajo medicinske pripomočke v promet, preveriti, ali imajo predpisano oznako CE ter ali so opremljeni z navodili za uporabo in drugimi podatki, ki jih določa ta zakon;

²⁰ Glej 3. člen ZMedPri.

- zagotoviti pogoje skladiščenja in prevoza, ki ohranjajo skladnost medicinskega pripomočka z zahtevami iz tega zakona;
 - imeti odgovorno osebo za vigilanco medicinskih pripomočkov z najmanj V. stopnjo izobrazbe in usposobljenostjo za medicinske pripomočke, s katerimi opravljajo promet na debelo.²¹
- 48 Poslovni subjekt lahko uvaža le tiste medicinske pripomočke, ki so skladni z zahtevami ZMedPri in za katere ima proizvajalec medicinskih pripomočkov iz tretje države pooblaščenega predstavnika s sedežem na ozemlju EU. Pri tem pa mora poslovni subjekt izpolnjevati pogoje za opravljanje trgovinske dejavnosti, ki jih določajo predpisi o trgovini. Hkrati mora subjekt, ki uvaža medicinske pripomočke, poleg prej navedenih pogojev, izpolnjevati tudi zahteve iz tretjega, četrtega in petega odstavka 52. člena ZMedPri in:
- zagotoviti, da je proizvajalec medicinskih pripomočkov izvedel ustrezní postopek ugotavljanja skladnosti medicinskega pripomočka, ki se uvaža;
 - zagotoviti, da je proizvajalec medicinskih pripomočkov pripravil tehnično dokumentacijo o medicinskem pripomočku, ki se uvaža;
 - na medicinskem pripomočku, če to ni mogoče pa na embalaži ali v navodilu za uporabo, navesti ime ali firmo, sedež ali naslov, na katerem je dosegljiv v zvezi s podatki o medicinskem pripomočku;
 - dati na vpogled izjavo ES o skladnosti medicinskega pripomočka organu, pristojnemu za medicinske pripomočke, na njegovo zahtevo v obdobju, v katerem je ta pripomoček v uporabi.
- 49 Poleg navedenega se mora poslovni subjekt, ki uvaža medicinske pripomočke, pri organu, pristojnemu za medicinske pripomočke, priglasiti za vpis v register poslovnih subjektov, ki opravljajo promet z medicinskimi pripomočki na debelo, v skladu z 52. členom ZMedPri.²²
- 50 Nadzor nad medicinskimi pripomočki opravlja organ, pristojen za medicinske pripomočke. Naloge nadzora opravljajo inšpektorji oziroma inšpektorice za medicinske pripomočke. Tržni inšpektorji oziroma tržne inšpektorice opravljajo inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb prvega odstavka 52. člena, prvega in četrtega odstavka 53. člena in drugega odstavka 54. člena ZMedPri, ki se nanašajo na izpolnjevanje pogojev iz predpisov o trgovini.²³

Ugotovitve Komisije:

- 51 *Na podlagi primerjav določb ZVNDN in Državnega načrta 2016 ugotavljamo, da je bila dejanska vloga URSZR pri nabavi zaščitne opreme za medicinsko osebje nejasna. Zagotovitev zaščitne opreme (sem spadajo tudi zaščitne maske), ki jo potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci²⁴, bi glede na določila Državnega načrta 2016 in določila ZVNDN glede oblikovanja državnih rezerv materialnih sredstev, spadala v pristojnost URSZR²⁵. Navedenemu pritrjuje tudi dopis Vlade RS št. 231010-7/2020/13 z dne 29. 9. 2020, v katerem Vlada RS pojasnjuje, da so proizvodi za zaščito in reševanje, vključno s sredstvi, v petletni program vključeni na predlog MORS (URSZR).*
- 52 *Ugotavljamo, da je definicija osnovne preskrbe trga v Državnem načrtu 2020 spremenjena glede na Državni načrt 2016 in je določena širše, kot je to definirano v 2. členu ZBR, saj je razširjena tudi na delovanje javnih in za javnost pomembnih storitev. Na podlagi navedenega je mogoč zaključek, da se je definicija osnovne preskrbe trga prilagodila dejanskim aktivnostim ZRSBR med epidemijo, s čimer se je uredila dejanska vloga ZRSBR pri nabavah in uporabi zaščitne opreme.*
- 53 *Skladno s 6. členom ZBR Vlada RS s programom blagovnih rezerv določa tudi vrste in količine blaga. Vlada RS je v zgoraj navedenem dopisu z dne 29. 9. 2020 pojasnila: »Iz obrazložitve predloga ZBR²⁶ izhaja, da so vsa sredstva blagovnih rezerv (blago, denar, vrednostni papirji, nepremičnine in oprema) vključena v premoženje blagovnih rezerv, kar omogoča prehajanja*

²¹ Glej prvi, drugi in tretji odstavek 52. člena ZMedPri.

²² Glej prvi, drugi, tretji in peti odstavek 54. člena ZMedPri.

²³ Glej 63. člen ZMedPri.

²⁴ V to skupino nedvomno spada tudi vso medicinsko osebje.

²⁵ Glej 12. alinejo prvega odstavka 102. člena ZVNDN in Državni načrt 2016 str. 14.

²⁶ http://www.sistory.si/cdn/publikacije/36001-37000/36977/Porocevalec_1994-05-19_19.pdf#page=29

iz ene oblike premoženja v drugo zaradi čim bolj optimalnega funkcioniranja blagovnih rezerv in obenem čim bolj racionalne uporabe sredstev. Obrazloženo je, da blagovne rezerve delujejo kot sklad različnih sredstev, ki prehajajo iz ene oblike premoženja v drugo. Iz navedenega izhaja, da je dopustno določeno blago opredeliti tudi vrednostno. Tak primer so tudi zdravila in sredstva za osebno in kolektivno zaščito.« Ugotavljamo, da navedeno stališče Vlade RS ni skladno z jasnimi določbami ZBR, da se mora določiti količina in vrsta blaga, saj če bi zakonodajalec želel, da se določeno blago lahko tudi zgolj vrednostno opredeli, bi le to v zakon vključil, in sicer tako, da bi navedel, da se blago iz petletnega programa opredeli po vrsti in vrednosti oziroma bi določil izrecne izjeme, pri katerih se lahko blago opredeli zgolj vrednostno. Iz dopisa Vlade RS še izhaja: »Proizvodi za zaščito in reševanje, vključno s sredstvi so torej v petletni program vključeni na predlog Ministrstva za obrambo (Uprava RS za zaščito in reševanje). V tem okviru se v petletnem programu določi vrednost teh proizvodov, ZRSBR pa nato seznam prejme od resornega organa.«

III. VRSTE ZAŠČITNE OPREME

- 54 Tekom izvedbe tematskega nadzora smo ugotovili, da so bile predmet nabav tri vrste zaščitne opreme (medicinski pripomoček, OVO in higienska oprema), zato smo se z namenom razjasnitve pojmov obrnili na JAZMP.
- 55 Od JAZMP smo prejeli več pojasnil, ki jih je JAZMP bodisi posredoval drugim državnim organom bodisi javno objavil in jih v nadaljevanju povzemamo.
- 56 Iz elektronskega sporočila z dne 1. 4. 2020, ki ga je JAZMP posredoval predstavnikom MZ, izhaja:
- da so filtracijske maske, ki so po evropskih standardih označene s stopnjo FFP, osebna varovalna oprema (OVO) in so predmet Uredbe 2016/425;
 - da je primarni namen take maske zaščita tistega, ki jo nosi, in morajo zato zadostiti nekim osnovnim zahtevam glede varnosti in učinkovitosti kategorije III osebne varovalne opreme ter
 - da nadzor nad trgom osebne varovalne opreme, vključno z ugotavljanjem skladnosti in ocenjevanjem tveganja v RS, izvaja TIRS, ki je za osebno varovalno opremo pristojen in za njo kompetenten.
- 57 Iz dne 7. 4. 2020 objavljenega obvestila »Regulatorna obravnava zaščitnih mask v okviru grožnje COVID-19« na spletni strani JAZMP²⁷ izhaja:
- Da se maske delijo glede na namen njihove uporabe, pri tem pridevnik »zaščiten« pomeni generičen termin, ki sam po sebi ne omogoča opredelitve izdelka za namen določitve obveznosti, ki jih morajo izpolniti poslovni subjekti, ki opravljajo aktivnosti uvoza, distribucije ali proizvodnje takšnih izdelkov.
 - Da vse maske do neke meri ščitijo, odvisno pa je, ali primarno ščitijo tistega, ki masko nosi, ali pa je njihov primarni namen zaščita okolice pred tistim, ki nosi masko.
 - Da se maske obravnavajo kot medicinski pripomoček zgolj v primeru, da jih je tako opredelil proizvajalec (sestavil izjavo o skladnosti in na izdelke oz. embalažo pripojil oznako CE), torej, da je izdelek opredeljen za uporabo v zdravstvene in medicinske namene za preprečevanje bolezni. Drugače povedano: če je maska eksplicitno opredeljena kot medicinska oz. kot kirurška in jo nekdo proizvede z namenom, da jo bo uporabljajo medicinsko osebje oz. kirurgi med posegi, gre za medicinski pripomoček.
 - Da se besedna zveza »kirurška maska« uporablja v generičnem smislu, pri čemer se sicer največkrat misli medicinsko obrazno masko (tipa II ali IIR).
 - Da maske, ki filtrirajo delce – zaščitne filtracijske maske – in pred infektivnimi delci varujejo tistega, ki jih nosi, kot izdelek spadajo med osebno varovalno opremo (OVO), ne glede na to, ali jih je proizvajalec sicer opredelil kot medicinski pripomoček ali ne. Skladno z zakonodajo morajo biti maske, ki spadajo pod OVO, pred dajanjem na trg certificirane, saj so tvegan izdelek, ki lahko, če ni skladen z osnovnimi zahtevami glede učinkovitosti, povzroči resne negativne posledice. Osebna varovalna oprema mora zadostiti bistvenim zdravstvenim in varnostnim zahtevam. Proizvajalci tovrstne opreme oziroma tovrstnih mask, se lahko pri svoji proizvodnji sklicujejo na posebne tehnične rešitve, ki so podrobno navedene v harmoniziranih standardih. Evropski standard za opremo za varovanje dihal – polobrazne maske za zaščito pred delci – zahteve, preskušanje, označevanje, je EN 149:2001+A1:2009, ki

²⁷ <https://www.jazmp.si/2020/04/07/covid-19-regulatorna-obravnava-zascitnih-mask/>

opredeljuje kategorije maske in določa zahteve, ki jim mora takšna maska ustrezati. Napisano velja tudi za poslovne subjekte, ki tovrstnim maskam omogočajo dostopnost na trgu (jih uvažajo, dobavljajo, jih distribuirajo) in morajo torej preveriti, ali je izdelek res kakovosten, torej da zadosti bistvenim zdravstvenim in varnostnim zahtevam in da izpolnjuje namen, za katerega je izdelek proizveden in za kakršnega je predstavljen.

- Da maske, narejene doma, zašite maske in maske za splošno uporabo (običajne obrazne maske), načeloma niso medicinski pripomočki, če niso s strani tistega, ki jih proizvaja, opredeljene kot take.
- Da mora poslovni subjekt kot uvoznik priglasiti svojo dejavnost pri JAZMP.

58 Nadalje je JAZMP z dopisom št. 01-30/2020-2 z dne 14. 9. 2020 Komisiji dodatno pojasnila, da je medicinski pripomoček tisti izdelek, ki ima s strani proizvajalca predviden specifičen medicinski namen. Predvideni namen uporabe je ena izmed osnovnih karakteristik, vezanih na medicinski pripomoček, saj je s tem namenom zasnovan, razvit, proizveden. Predviden namen uporabe je tudi razviden iz embalaže, navodil za embalažo in je s podatki podprt v tehnični embalaži. Maske, ki se nahajajo v embalaži, ki nosi vse siceršnje simbole, ki se uporabljajo za označevanje medicinskih pripomočkov, in na kateri piše, da vsebuje kirurške maske, ter so bile ustrezno nabavljene in so skladne, so medicinski pripomoček. V kolikor enake maske proizvajalec zapakira in da na trg za drug predviden namen oziroma za namen, ki ni predviden kot za medicinske pripomočke, potem mora temu drugemu predvidenemu namenu slediti tudi označevanje izdelka (embalaža) in ustrezne trditve, ki ga spremljajo.

Ugotovitve Komisije:

59 Na podlagi navedenega ugotavljamo:

- da je bilo v pogodbe, ki jih je ZRSBR sklenil z dobavitelji, vključeno pogodbeno določilo, da mora blago ustrezati veljavnim predpisom in standardom ter imeti vsa dovoljenja, ki se zahtevajo v RS za tovrstno blago;
- da so morali vsi ponudniki ob posredovanju ponudbe predložiti ustrezne certifikate in izjave o skladnosti blaga ter zlasti
- da je Vlada RS v sklepu št. 30400-3/2020/2 z dne 14. 3. 2020 izrecno navedla, da so motnje na trgu pri preskrbi z dobavo OVO in da se bodo omenjeni artikli, ki se bodo sprostili z blagovnih rezerv, namenili zdravstvenemu in drugemu osebju, ZRSBR pa je na podlagi tega sklepa Vlade RS lahko nabavljal zgolj OVO in pogojno tudi medicinske pripomočke, saj je šlo za uporabo za medicinsko osebje.

IV. ZBIRANJE PONUDB ZAŠČITNE OPREME

60 V zvezi z zbiranjem ponudb zaščitne opreme iz pojasnila ZRSBR št. 713-2 z dne 11. 6. 2020 izhaja:

- da je ZRSBR prejemal in v celoti obravnaval ponudbe za dobavo zaščitne opreme le v obdobju od 16. 3. 2020 do 20. 3. 2020, po tem datumu pa so se ponudbe zbirale na drugih naslovih;
- da se je ZRSBR osredotočil na sklepanje pogodb in prevzemanje prispelega blaga;
- da so bile vse ponudbe, ki so prispеле na ZRSBR, posredovane naprej na dogovorjene elektronske poštno predale, in sicer od 20. 3. 2020 na naslov maske.mgrt@gov.si in od 23. 3. 2020 na naslov ponudbe@urszr.si.

61 Določilo 46. člena ZJN-3 naročniku pušča prosto izbiro pri načinu zbiranja ponudb, kljub temu pa je bila dne 18. 3. 2020 na spletnih straneh URSZR²⁸ objavljena novica »Postopek javnega naročila za nakup blagovnih rezerv za namene zaščite in reševanja«, kjer je bilo navedeno, da potencialne ponudnike prosijo, da v ponudbo vključijo naslednje podatke:

- kakšen je artikel (vrsta, tip),
- kakšna je cena (na kos) in
- kakšen je rok dobave ter ponudbe naslovijo na ZRSBR.

²⁸ <https://www.gov.si/novice/2020-03-18-postopek-javnega-narocila-za-nakup-blagovnih-rezerv-za-namene-zascite-in-resevanja/>

- 62 Dne 30. 3. 2020 je bilo objavljeno obvestilo URSZR glede zbiranja ponudb za zaščitno opremo²⁹, kjer so bili določeni podatki, ki jih ponudba mora vsebovati (ponudnik, vrsta blaga, količina, cena z DDV, dobavni rok, plačilni pogoji ter certifikat ustreznosti, tehnična specifikacija in fotografija embalaže in izdelka).
- 63 Protokol pregleda ponudb je ZRSBR pojasnil v dopisu št. 713-2 z dne 11. 6. 2020 in je bil sledeč:
- prejete ponudbe so bile razdeljene v nadaljnji postopek priprave pogodbe sodelavcem na ZRSBR;
 - ti so od ponudnikov pridobili še morebitno dodatno dokumentacijo za pripravo pogodbe;
 - v primeru popolne ponudbe so pripravili pogodbo in dve izjavi, ki sta sestavni del pogodbe: Izjavo o udeležbi fizičnih in pravnih oseb v lastništvu sodelujočega podjetja in Izjavo ponudnika o sprejemanju in izpolnjevanju pogojev iz razpisne dokumentacije;
 - po pregledu s strani odgovorne osebe so bile pogodba in izjavi poslani ponudniku v podpis po elektronski pošti;
 - po prejemu dokumentacije, podpisane s strani ponudnika, je bila izdelana vloga za izdajo soglasja in poslana na MGRT;
 - po prejemu soglasja s strani MGRT je pogodbo podpisal še pooblaščenec ZRSBR.
- 64 V zvezi z zbiranjem ponudb po 20. 3. 2020 je MGRT v dopisu št. 007-147/2020/6 z dne 21. 8. 2020 pojasnil:
- Da so elektronske naslove na MGRT vzpostavili dne 19. 3. 2020, pri tem pa se je MGRT soočal z večjim številom elektronske pošte, ki se je nanašala tudi na informacije o potencialnih dobavah zaščitne opreme, zato so jim bili ti naslovi v pomoč pri internem spremljanju elektronskih sporočil, ki so prihajali na razne naslove MGRT, pri tem pa je bil namen v razbremenitvi ZRSBR, ki se je soočal s kadrovsko stisko zaradi obolelih s COVID-19, ter v izogib podvajanju vhodnih informacij.
 - Da je bil namen vzpostavitve elektronskih naslovov zbiranje elektronskih sporočil, ki bi jih naknadno posredovali operativni skupini za pregled ponudb, ki je bila vzpostavljena 24. 3. 2020 v obliki MDS. Predstavniki MGRT je MDS obvestil o elektronskih sporočilih (ponudbah), ki so bila prejeta na elektronske naslove MGRT, vendar MDS ni podala navodila, da bi se te ponudbe preposlale na elektronski naslov MDS.
- 65 V zvezi z zbiranjem in pregledom ponudb v času delovanja MDS je MDS v okviru svojih pristojnosti in nalog sprejela protokol o zbiranju ponudb in nujni nabavi zaščitne opreme, ki določa, da je za izbor opreme odgovorna URSZR. URSZR ZRSBR-ju pisno predloži in potrdi zgolj tiste ponudbe, ki so prestale varnostno presojo in za katere strokovno oceni, da so ustrezne³⁰.
- 66 Protokol pregleda ponudb je, kot izhaja iz odgovora MORS št. 062-6/2020-5 z dne 9. 6. 2020, potekal v dveh fazah. V prvi fazi je:
- URSZR potrdila, da je ponujeno blago ustrezno glede na nabor artiklov/opreme za preprečevanje širjenja nalezljive bolezni SARS-COV-2.
 - MZ ugotovil, da so k ponudbi priloženi certifikati, ki ustrezajo zahtevanemu standardu.
 - Od varnostnih organov je bila za dobavitelja pridobljena ustrezna varnostna ocena.
- 67 V drugi fazi postopka pa je ZRSBR ponudbe ocenil še z vidika referenc, cen in količin, dobavnih rokov ter stroškov prevoza in, kot izhaja iz zgoraj navedenega odgovora MORS, verjetno preveril tudi boniteto ponudnikov, število zaposlenih in podobno ter se na osnovi tega samostojno odločil, s katerimi ponudniki se bodo sklenile pogodbe.
- 68 Nadalje iz odgovora MORS z dne 9. 6. 2020 še izhaja, da je bilo na elektronski naslov ponudbe@urszr.si v času od 27. 3. 2020 do vključno 15. 4. 2020 prejetih skupno 1.947 elektronskih sporočil. Od skupno 1.715 pregledanih elektronskih sporočil je bilo 1.286 elektronskih sporočil neustreznih, saj niso izpolnjevala zahtev na osnovi objavljene informacije o zbiranju ponudb za nakup zaščitne opreme. Od vseh pregledanih elektronskih sporočil v navedenem obdobju (1.715 elektronskih sporočil) je 429 elektronskih sporočil izpolnjevalo zahteve iz objavljene informacije o zbiranju ponudb za nakup zaščitne opreme. Po pregledu ponudb predstavnikov MZ (pregledovali so priložene certifikate in tehnične specifikacije ponujene zaščitne opreme), URSZR in varnostnih organov je bilo kot ustreznih na ZRSBR v nadaljnji postopek javnega naročila poslanih zgolj 37 ponudb.

²⁹ <https://info-koronavirus.si/zbiranje-ponudb-za-zascitno-opremo/>

³⁰ <https://www.gov.si/novice/2020-04-08-nabava-zascitne-opreme-mora-bit-transparentna/>

- 69 V zvezi z nabavo ventilatorjev iz zbrane dokumentacije in podanih pojasnil izhaja, da so se ponudbe zbirale in pregledale na MGRT, posledično je MGRT tudi sestavil seznam ustreznih ventilatorjev, ki se lahko nabavijo³¹. V zvezi s strokovno presojo ustreznosti ponudb za ventilatorje iz pojasnila člana strokovne komisije z dne 17. 9. 2020 izhaja, da ga je državni sekretar na MGRT kot član vladne svetovalne skupine COVID dne 15. 3. 2020 po telefonu zaprosil za pregled strokovnih zahtev za respiratorje. V dnevih in tednih, ki so sledili, so se vrstila številna elektronska sporočila predstavnikov vlade o ponudbah posameznih respiratorjev in prošnjah za hitro oceno strokovne ustreznosti. Z namenom objektivne strokovnosti je k pregledu ponudb povabil tudi sodelavca iz UKC Ljubljana, ki zelo dobro poznata to strokovno področje. Oblikovana neformalna skupina je ocenila okoli 100 ponudb in jih manj kot 15 ocenila kot strokovno ustreznih. Pri tem nobena ponudba ni vsebovala natančne specifikacije, ampak večinoma le ime respiratorja in proizvajalca, zato so dodatne informacije dobili preko spleta. Pri večini respiratorjev, ki nikoli prej niso bili na slovenskem tržišču, je bil to edini vir informacij za ocenjevanje.
- 70 MJU, Direktorat za javno naročanje, je v zvezi s pridobivanjem certifikatov in sodelovanjem drugih oseb v postopku javnega naročanja z dopisom št. 430-265/2020/2 z dne 22. 9. 2020 pojasnil:
- Da glede pridobivanja certifikatov v zvezi z javno naročniško zakonodajo velja pravilo, da naročnik od ponudnikov v fazi oddaje ponudbe ne sme zahtevati dokazil, temveč le ESPD (ali lastno izjavo), dokazila pa pred oddajo naročila zahteva le od ponudnika, ki se mu odloči oddati naročilo. Če je to potrebno za ustrezno izvedbo postopka, lahko naročnik zahteva dokazila od več ponudnikov (ali tudi od vseh). Pri tem je treba tudi poudariti, da ravno pri postopkih s pogajanjem brez predhodne objave zakon omogoča, da se naročilo odda na način, da naročnik verjame izjavi in preverjanje z dokazili sploh ni potrebno (vsekakor pa ni prepovedano).
 - Da je vsak naročnik izključno odgovoren za izpolnitev svojih obveznosti v skladu z ZJN-3 v zvezi s tistimi deli, ki jih izvaja v svojem imenu in za svoj račun. Poleg navedenega pa lahko v skladu s 66. členom ZJN-3 vsak naročnik za vodenje in izvedbo postopka pooblasti tudi drugega naročnika, prav tako lahko za izvajanje celotnega ali dela postopka imenuje strokovno komisijo; nenazadnje pa je mogoče določene aktivnosti podeliti tudi kot pomožne nabavne dejavnosti izvajalcem storitev javnega naročanja, zlasti kot svetovanje v zvezi z izvajanjem ali načrtovanjem postopkov javnega naročanja ali priprava in vodenje postopkov javnega naročanja v imenu in za račun naročnika ipd.
- 71 Prav tako je MJU, Direktorat za javno naročanje, na ZRSBR dne 13. 5. 2020 naslovil dopis št. 430-144/2020/6, v katerem je pojasnil:
- Da mora naročnik prejete ponudbe obravnavati in o njih odločiti v skladu z določili 90. člena ZJN-3. V kolikor pa vloge niso bile prejete v okviru postopka oddaje javnega naročila v skladu z določili ZJN-3, naročnik z njimi ravna v skladu z določili Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18 in 14/20).
 - Da bi moral naročnik za oddajo javnega naročila vedno upoštevati določila ZJN-3 in za njihovo oddajo izvesti ustrezen postopek oddaje javnega naročila. Pri tem lahko naročnik uporabi eno izmed izjem, ki jih navaja 27. člen ZJN-3, ali izvede manj transparenten postopek oddaje javnega naročila (na primer postopek s pogajanjem brez predhodne objave po č) točki prvega odstavka 46. člena ZJN-3. Če okoliščine uporabe netransparentnega postopka po ZJN-3 ne obstajajo več, kar mora po mnenju MJU oceniti naročnik (preveritvi stanja zalog, presoditi epidemiološko situacijo in stanje na trgu specifične opreme ter morebitne skrajne nujnosti za nabavo določene opreme), mora za prihodnje nakupe vzpostaviti sistem, ki bo zagotavljal ustrezne dobave z izvedbo enega izmed transparentnih postopkov oddaje javnega naročila, ki so navedeni v 39. členu ZJN-3.

Ugotovitve Komisije:

- 72 *Ugotovljamo, da so bili kriteriji, ki jih je dne 18. 3. 2020 objavil ZRSBR, nedoločno zapisani, kar je omogočalo zelo širok nabor ponudnikov in prispelih ponudb, ki pa jih ZRSBR in nato MDS nista uspela vseh pregledati. Tako opredeljeni kriteriji omogočajo neenakopravno in prednostno obravnavo določenih ponudnikov (npr. ponudbe se niso odpirale v zaporedju, kot so prihajale, določene ponudbe se ni obravnavalo zaradi »neresnosti« oziroma, ker se naj bi vnaprej vedelo, da dobava ne bo izvedena).*

³¹ Elektronsko sporočilo uslužbenca MGRT z dne 18. 3. 2020 posredovano uslužbencem ZRSBR.

- 73 Posamezne ponudbe, prejete pred 18. 3. 2020 in tudi kasneje, niso bile vsebinsko obravnavane, kljub temu, da so vsebovale vse podatke, objavljene v novici z dne 18. 3. 2020 (kot na primer ponudba podjetja Ajda E.T.C. Uroš Štucin s.p., posredovana na elektronski naslov ZRSBR dne 19. 3. 2020, ponudba podjetja ZEBRA GRAPHIC d.o.o., posredovana na elektronski naslov ZRSBR dne 19. 3. 2020, ponudba podjetja VENOFARMACIJA d.o.o., posredovana na elektronski naslov ZRSBR dne 18. 3. 2020 itd.). Ob tem ugotavljamo, da je imelo več nepregledanih ponudb navedeno obliko plačila »avansno plačilo«, ki pa ni predstavljala objavljenega kriterija z dne 18. 3. 2020. ZRSBR je sicer v vseh primerih, ko so ponudniki predložili garancijo, izvedel avansno plačilo, vendar kljub temu poudarjamo, da morebitna neobravnava ponudbe zaradi navedene oblike plačila ni sprejemljiva.
- 74 Vlada RS je v Poročilu³² pojasnila, da je MGRT zaradi kadrovske podhranjenosti, ki je bila med drugim posledica okužb zaposlenih s COVID-19 na ZRSBR, nudilo podporo ZRSBR pri sprejemu ponudb zaščitne opreme in je za ta namen vzpostavilo tri elektronske naslove (maske.mgrt@gov.si, respiratorji.mgrt@gov.si in proizvodnja.mgrt@gov.si), ter da so se v okviru MDS zbrale vse prejete ponudbe potencialnih dobaviteljev, in sicer na enotnem e-naslovu: ponudbe@urszr.si, pri tem pa so bile na omenjeni naslov posredovane tako ponudbe, ki jih je prejel ZRSBR, kot tudi ponudbe, prejete na zgoraj navedene naslove MGRT.
- 75 V zvezi z zgoraj zapisanim ugotavljamo, da se na enotnem naslovu ponudbe@urszr.si niso zbrale vse prejete ponudbe, saj MGRT ponudb, prejetih med 20. 3. 2020 in 27. 3. 2020³³, ni posredoval na ta naslov in tako posledično tudi niso bile ustrezno vsebinsko obravnavane.
- 76 Prav tako ugotavljamo, da je ustreznost enega izmed respiratorjev, kljub temu da je bila ustanovljena neformalna strokovna komisija za pregled ustreznosti respiratorjev, pregledal in pogojno potrdil (če bo vključena vsa dodatna oprema) drugi zdravstveni uslužbenec. Navedeno kaže na drugačno obravnavo konkretne ponudbe, čemur pa pritrjuje tudi dejstvo, da je neformalno ustanovljena strokovna komisija naknadno javno povedala, da navedenega respiratorja ne bi odobrila.
- 77 Na podlagi dokumentacije, ki jo je URSZR posredovala, zaključujemo:
- Da URSZR posameznih ponudb ni vsebinsko obravnavala iz določenih razlogov (kot npr.: artikel ni bil v naboru opreme ali ker je šlo zgolj za podajo informacije ipd.), bi pa morala URSZR tovrstne ponudbe obravnavati skladno z Uredbo. V teh primerih ni šlo za ponudbe, tako da samodejni odgovor, kaj ponudba mora vsebovati, ne odveže prejemnika, da z navedenimi elektronskimi sporočili ne bi ravnal skladno s 17. členom Uredbe o upravnem poslovanju³⁴. Posredovan samodejni odgovor tako ne zadosti 17. členu Uredbe, saj se nanaša na izvajanje postopkov po ZJN-3.
 - Da je bilo kot razlog neobravnave oziroma zavrnitve določenih ponudb navedeno »trenutno ne potrebujemo« (na primer ponudba za razkužilo z dne 27. 3. 2020), kar je bilo v dopisu št. 006-2/2020-43 z dne 4. 9. 2020 dodatno pojasnjeno, in sicer da je imel ZRSBR v času pregledovanja ponudb že sklenjene generalne pogodbe za dobavo dezinfekcijskega sredstva³⁵. Ocenjujemo, da bi morala MDS pri pregledu ponudb posredovati vse ustrezne ponudbe na ZRSBR, kljub temu da je ZRSBR že imel sklenjene pogodbe za zaščitno opremo, ki je predmet ponudbe, saj je naročnik tisti, ki odloča o podpisu pogodbe in oceni, ali sklenjene pogodbe zadoščajo potrebam.
 - Da je MDS ponudbo družbe PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o.³⁶ potrdila kot ustrezno, kljub dejstvu da je MZ v zvezi z artikli pod zap. št. 4, 5 in 6 v dopisu št. 165-17/2020/21 z dne 26. 3. 2020 zapisal, da ustrezajo pogojno, saj ni bilo priloženih certifikatov, in da kljub temu predlagajo, da se nabavijo artikli s celotne ponudbe, saj jih je mogoče ustrezno uporabiti za obvladovanje razmer zaradi okužbe s COVID-19. Navedeno kaže na drugačno obravnavo konkretne družbe, saj so druge ponudbe, ki niso imele

³² Glej str. 19.

³³ Iz dokumentacije, ki jo je posredovala URSZR, izhaja, da so bile prve ponudbe na elektronski naslov ponudbe@urszr.si prejete dne 27. 3. 2020.

³⁴ Organ odgovori na vse dopise, iz katerih je mogoče razbrati pričakovanje odgovora organa in identiteto pošiljatelja, razen če se vsebina dopisa nanaša na postopek, ki se še vodi pri organu, če je dopis šikanozen ali če je organ pošiljatelju na bistveno podobno vprašanje že odgovoril.

³⁵ Iz pridobljene dokumentacije ZRSBR izhaja, da je v času epidemije sklenila več pogodb o dobavi razkužil in dezinfekcijskih sredstev, in sicer dne 23. 3. 2020, 31. 3. 2020, 3. 4. 2020, 14. 4. 2020 in 22. 5. 2020.

³⁶ Quotation z dne 25. 3. 2020.

priloženih ustreznih certifikatov, zavrnili oziroma jih sploh niso obravnavali. Poleg navedenega pa, kot izhaja iz Priporočila Komisije (EU) 2020/403 z dne 13. 3. 2020, spadajo navedeni artikli³⁷ pod OVO, tako da bi v vsakem primeru morali imeti zahtevane certifikate.

- Da je v zvezi s ponudbo 284 na ovitku mape sicer napisano, da vzorec ne ustreza, vendar pa to ne pojasnjuje odgovora URSZR, da naj bi neustreznost potrdila zdravstvena stroka, saj ni v mapi nobenega elektronskega sporočila, v katerem bi bila pojasnjena neustreznost, niti ni na mapi podpisa zdravstvenih delavcev, kot je bilo to v preostalih primerih.
- Da ponudba št. 435 ni bila pregledana med drugim tudi iz razloga, ker naj ne bi bili priloženi certifikati. Iz predmetne ponudbe izhaja, da gre za dobavo kirurških mask, ki predstavljajo medicinski pripomoček, za kar bi moral ponudnik predložiti zgolj izjavo o skladnosti, kar pa je bilo priloženo. Iz pojasnila URSZR št. 006-2/2020-49 z dne 2. 10. 2020 izhaja, da izjava o skladnosti ni certifikat. Navedena trditev URSZR predstavlja tveganje, da ponudbe niso bile ustrezno vrednotene, saj certifikat pri tovrstnem blagu ni bil potreben, ampak zadošča izjava o skladnosti.
- Da so bile ponudbe št. 283, 319 in 320 združene v eno mapo, vendar je zgolj pri prvi ponudbi z dne 25. 3. 2020 pripis člana MDS, da je ponudba OK, v izvršitev pa je bila posredovana ponudba z dne 30. 3. 2020, ki pa potrditve ni imela. Nadalje ugotavljamo, da pri ocenjevanju konkretne ponudbe nista sodelovala člana neformalne strokovne komisije, kar je bila praksa pri pregledu ostalih popolnih ponudb. Kljub dejstvu, da je ponudbo pregledal član MDS, menimo, da bi morala sodelovati omenjena člana strokovne komisije, ki sta se vsakodnevno ukvarjala s preprečevanjem in obvladovanjem okužb.
- Da je ZRSBR sklenil pogodbe s posameznimi ponudniki³⁸ na podlagi ponudb, katerih vsebine in ustreznosti ni pregledala MDS, kljub vzpostavljenemu protokolu in sklepu Vlade RS z dne 24. 3. 2020, da MDS sprejema in pregleduje posamezne ponudbe zaščitne opreme. Poleg navedenih je ZRSBR, brez predhodne odobritve MDS, sklenil tudi druge pogodbe, kjer pa je bil predmet pogodb blago, za katerega ponudb MDS ni pregledovala, ampak je pri takšnih ponudbah napisala, da ima ZRSBR že sklenjene generalne pogodbe za dobavo tovrstnega blaga. Naročnik bi moral biti obveščen o vseh ponudbah, ne glede na to, ali ima za posamezno blago sklenjeno generalno pogodbo ali ne³⁹. Neposredovanje tovrstnih ponudb kaže na to, da je MDS delovala v vlogi naročnika in ne podporne službe pri pregledu ponudb.
- Da bi URSZR ponudbe za respiratorje morala posredovati na MGRT, saj je bilo ocenjevanje ustreznosti tovrstnih ponudb, glede na dana pojasnila MGRT, v njegovi pristojnosti.

78 V zvezi z vrsto opreme, ki se je naročala, je kot že navedeno, Vlada RS v sklepu z dne 14. 3. 2020 sprostila zgolj OVO in še to izrecno zgolj za zdravstveno in drugo osebje, tako da je nerazumljivo ravnanje zdravstvene stroke, ki je izbor zaščitne opreme širila izven okvira sklepa Vlade RS. Tovrstno ravnanje tudi ni skladno z dopisom MZ št. 165-7/2020/363 z dne 7. 4. 2020, kjer so navedeni tipi zaščitne opreme za področje zdravstva in socialnega varstva, kjer pa npr. ni navedene medicinske opreme bronhioskop, ki je bila predmet nabave. Prav tako pa obstoji dvom o tem, ali je navedena medicinska oprema sploh OVO, ki bi morala bila predmet sprostitev in nabave.

79 V zvezi s kadrovsko podhranjenostjo ZRSBR iz Pravilnika o notranji organizaciji in sistematizaciji delovnih mest v Zavodu RS za blagovne rezerve št. SA-10-07 z dne 06. 12. 2019 izhaja, da je na ZRSBR sistemiziranih 24 delovnih mest, ki imajo v okviru opisanih del in nalog vključene tudi naloge s področja postopkov javnih naročil. ZRSBR je z dopisom št. 856-1/LI z dne 7. 7. 2020 pojasnil, da so bila v času epidemije COVID-19 od navedenih 24 delovnih mest štiri nezasedena. Od preostalih 20 delovnih mest je bil v času epidemije COVID-19 en javni uslužbenec opravičeno odsoten, vsi ostali pa so imeli ves čas trajanja epidemije COVID-19 oziroma večji del bodisi delo od doma bodisi kombinacijo dela na ZRSBR in dela od doma. Iz priloge k dopisu ZRSBR št. 713-1 z dne 5. 6. 2020 izhaja, da je 8 uslužbencev sodelovalo pri nabavi zaščitnih sredstev, preostalih 11 uslužbencev pa je bilo še vedno na razpolago, vendar jih v postopke nabave niso vključili.

³⁷ Medical protection uniform for assistant, Medical protection uniform for doctors, Eye glasses.

³⁸ PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o., Cross Continental, gradbeništvo d.o.o., genEplanet diagnostika d.o.o., MIMOVRSSTE, spletna trgovina d.o.o. in MEDICOP - specialna oprema d.o.o.

³⁹ Iz posredovanega pojasnila URSZR št. 006-2/2020-49 z dne 2. 10. 2020 izhaja, da se ponudbe za dobavo razkužilnih sredstev niso pregledovale, ker je po podatkih člana MDS ZRSBR imel sklenjeno generalno pogodbo.

V. PREGLED SKLENJENIH POGODB IN PONUDNIKOV

V obdobju razglašene epidemije COVID-19 je ZRSBR sklenil 61 pogodb in 3 naročilnice, ki so prikazane v spodnji tabeli. V spodnji tabeli so prikazani podatki iz sklenjenih pogodb, in sicer ime ponudnika, datum prejema ponudbe, datum sklenitve pogodbe, datum podaje soglasja MGRT, številka pogodbe ter vrednost pogodbe z DDV.

Tabela: Sklenjene pogodbe o nabavi zaščitne opreme

Družba	Prejem ponudbe	Podpis pogodbe/ naročilnice/aneksa/poziva	Podpis soglasja	Št. pogodbe	Vrednost pogodbe z DDV v EUR
ACRON trgovsko podjetje d.o.o.	23.03.2020	27.03.2020	27.03.2020	2020-163	780.800,00
ACRON trgovsko podjetje d.o.o.	27.03.2020	29.03.2020	27.03.2020	2020-164	11.712.000,00
	Aneks	17.06.2020	17.06.2020	2020-164-1	
ACRON trgovsko podjetje d.o.o.	30.03.2020	31.03.2020	31.03.2020	2020-176	23.790.000,00
	Aneks	7.04.2020	7.04.2020	2020-176-1	
	Aneks	17.06.2020	17.06.2020	2020-176-2	
ART-PE, trgovina in storitve, d.o.o.	17.03.2020	19.03.2020	19.03.2020	2020-136	126.463,74
ART-PE, trgovina in storitve, d.o.o.	20.03.2020	24.03.2020	24.03.2020	2020-153	1.118.252,00
	Poziv k izpolnitvi	22.05.2020			
BENT EXCELLENT trgovina in storitve d.o.o.	19. 5. 2020 (na podlagi predhodnega el. sporočila od ZRSBR)	22.05.2020	22.05.2020	2020-269	35.868,00
Betaplan, trgovina in storitve, d.o.o.	23.03.2020	3.04.2020	3.04.2020	2020-190	26.017,72
BIOVIS, trgovina in storitve, d.o.o.	16.03.2020	17.03.2020	18.03.2020	2020-125	1.427.400,00

Družba	Prejem ponudbe	Podpis pogodbe/ naročilnice/aneksa/poziva	Podpis soglasja	Št. pogodbe	Vrednost pogodbe z DDV v EUR
	Aneks Poziv k izpolnitvi	6.04.2020 8.05.2020	6.04.2020	2020-125-1	
BO2-MEGA, družba za trgovino, d.o.o.	20. 3. 2020	Naročilnica z dne 20. 3. 2020	23.03.2020	Naročilnica 2020-147	6.859,76
BO2-MEGA, družba za trgovino, d.o.o.	24. 3. 2020	Naročilnica z dne 24. 3. 2020	25.03.2020	Naročilnica 2020-155	20.587,50
Cross Continental, gradbeništvo, d.o.o.	24. 3. 2020 Poziv k izpolnitvi	31.03.2020 7.05.2020	31.03.2020	2020-178	8.878.114,46
Dana, proizvodnja in prodaja pijač, d.o.o.	19. 5. 2020 (na podlagi predhodnega el. sporočila od ZRSBR)	22.05.2020	22.05.2020	2020-272	18.849,00
DENTAL - MEDICAL, trgovanje z medicinskimi pripomočki na debelo, d.o.o.	18. 5. 2020 (na podlagi predhodnega el. sporočila od ZRSBR)	28.05.2020	25.05.2020	2020-297	43.920,00
DOBNIK TRADE trgovina in storitve d.o.o.	16. 3. 2020 Aneks	18.03.2020 1.04.2020	19.03.2020 1.04.2020	2020-133 2020-133-1	597.800,00
FREJA trgovina in storitve, d.o.o.	18.03.2020	20.03.2020	20.03.2020	2020-145	20.020.20
genEplanet diagnostika d.o.o.	17. 3. 2020 (posredoval izvedbeni plan) Aneks Sporazum o delni razvezi	18.03.2020 15.04.2020 12.05.2020	18.03.2020 15.04.2020	2020-130 2020-130-1 2020-130-2	8.768.760,00
genEplanet diagnostika d.o.o.	29.03.2020 Sporazum o delni razvezi	29.03.2020 12.05.2020	30.03.2020	2020-166 2020-166, 2020-170 in 2020-175	4.270.000,00
genEplanet diagnostika d.o.o.	29.03.2020 Sporazum o delni razvezi	29.03.2020 12.05.2020	30.03.2020	2020-170 2020-166, 2020-170 in 2020-175	4.270.000,00
genEplanet diagnostika d.o.o.	31.03.2020	31.03.2020	31.03.2020	2020-175	4.270.000,00

Družba	Prejem ponudbe	Podpis pogodbe/ naročilnice/aneksa/poziva	Podpis soglasja	Št. pogodbe	Vrednost pogodbe z DDV v EUR
	Sporazum o delni razvezi	12.05.2020		2020-166, 2020-170 in 2020-175	
GJM, upravljanje s športnimi objekti, d.o.o.	16.03.2020 Odstop od pogodbe	18.03.2020 7.05.2020	18.03.2020	2020-128	841.800,00
Gorenje gospodinjski aparati, d.o.o.	18.03.2020 Aneks Aneks	19.03.2020 29.04.2020 12.08.2020	19.03.2020 28.04.2020 29.07.2020	2020-137 2020-137-1 2020-137-2	2.026.156,48
HMEZAD - TMT transport, mehanizacija, trgovina, d.o.o., Ljubljana	30.03.2020 Aneks Poziv k izpolnitvi Aneks Izvensodna poravnava	3.04.2020 14.04.2020 7.05.2020 22.05.2020 24.06.2020	3.04.2020 14.04.2020 22.05.2020 13.07.2020	2020-191 2020-191-1 2020-191-2	15.030.400,00
INOVATIO, prodaja elektronskih in telekomunikacijskih naprav d.o.o.	25.03.2020	29.03.2020	29.03.2020	2020-165	131.137,80
INOVATIO, prodaja elektronskih in telekomunikacijskih naprav d.o.o.	30.03.2020	1.04.2020	1.04.2020	2020-179	1.066.255,60
INPOS, Tehnična trgovina na debelo in drobno, d.o.o., Celje	18. 5. 2020 (na podlagi predhodnega el. sporočila od ZRSBR)	27.05.2020	26.05.2020	2020-278	46.299,00
INTERPART trgovina na debelo in drobno, posredništvo, d.o.o.	26.03.2020	30.03.2020	30.03.2020	2020-167	136.437,00
KIMI d.o.o., proizvodno trgovsko podjetje	18.03.2020 Poziv k izpolnitvi	18.03.2020 14.05.2020	23.03.2020	2020-129	125.538,00
KIMI d.o.o., proizvodno trgovsko podjetje	Ni e-sporočila s ponudbo, ampak je zgolj ponudba z dne 23. 3. 2020	23.03.2020	24.03.2020	2020-150	125.538,00

Družba	Prejem ponudbe	Podpis pogodbe/ naročilnice/aneksa/poziva	Podpis soglasja	Št. pogodbe	Vrednost pogodbe z DDV v EUR
	Poziv k izpolnitvi	14.05.2020			
KIMI d.o.o., proizvodno trgovsko podjetje	Ni ponudbe, so zgolj e-sporočila naslovljena Donacija Kimi	14.04.2020	14.04.2020	2020-205	10.249,20
KIMI d.o.o., proizvodno trgovsko podjetje	31.03.2020	3.04.2020	3.04.2020	2020-187	190.320,00
KONFEKCIJA *MARJA* MARIJANA PLEVNIK S.P.	27. 3. 2020 – manjka e-sporočilo	2.04.2020	2.04.2020	2020-182	64.050,00
KOREZ-SORTING GROUP, tehnično preizkušanje in analiziranje d.o.o.	29.03.2020	30.03.2020	31.03.2020	2020-171	463.600,00
KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo mesto	18.03.2020	31.03.2020	31.03.2020	2020-174	127.810,25
LABENA trgovina, svetovanje in proizvodnja laboratorijske opreme d.o.o.	16. 3. 2020 (predračun, medtem ko kakršnakoli komunikacija manjka)	17.03.2020	17.03.2020	2020-124	7.771.400,00
	Aneks	20.03.2020	25.03.2020	2020-124-1	
LABENA trgovina, svetovanje in proizvodnja laboratorijske opreme d.o.o.	17. 3. 2020 (poslan predračun)	18.03.2020	19.03.2020	2020-131	1.978.230,00
	Aneks	3.04.2020	3.04.2020	2020-131-1	
	Poziv k izpolnitvi	7.05.2020			
LEK VETERINA d.o.o.	18. 5. 2020 (na podlagi predhodnega el. sporočila od ZRSBR)	22.05.2020	22.05.2020	2020-273	89.975,00
LRM, trgovina in storitve, d.o.o.	17.03.2020	18.03.2020	18.03.2020	2020-127	132.492,00
MD GLOBAL LOGISTICS, skladiščenje, trgovina in druge poslovne storitve,d.o.o.	20.03.2020	20.03.2020	20.03.2020	2020-147	12.160,960,00
	Obvestilo o prenehanju pogodbe	7.05.2020			
MEDICOP - specialna oprema d.o.o.	17.03.2020	23.03.2020	24.03.2020	2020-152	85.388,10
MEDICOP - specialna oprema d.o.o.	26.03.2020	27.03.2020	27.03.2020	2020-162	499.010,84
	Aneks	30.04.2020	30.04.2020	2020-162-1	
MEDICOP - specialna oprema d.o.o.	26.03.2020	30.03.2020	30.03.2020	2020-169	121.983,00

Družba	Prejem ponudbe	Podpis pogodbe/ naročilnice/aneksa/poziva	Podpis soglasja	Št. pogodbe	Vrednost pogodbe z DDV v EUR
MEDICOP - specialna oprema d.o.o.	Ni ponudbe Obvestilo o prenehanju pogodbe	31.03.2020 8.05.2020	31.03.2020	2020-177	427.805,20
MEDICOP - specialna oprema d.o.o.	30.04.2020	2.04.2020	2.04.2020	2020-180	121.983,00
MESI, razvoj medicinskih naprav, d.o.o.	21.03.2020	26.03.2020	26.03.2020	2020-159	5.058.481,49
MIMOVRSSTE, spletna trgovina,d.o.o.	1.04.2020 Obvestilo o prenehanju pogodbe	14.04.2020 14.05.2020	14.04.2020	2020-210	96.123,80
OEEO, trgovina in storitve, d.o.o.		20.03.2020	19.03.2020	2020-141	3.660.000,00
OMNIA DRINK nespecializirana trgovina na debelo d.o.o.	27.03.2020	3.04.2020	3.04.2020	2020-188	58.560,00
PREVENT&DELOZA proizvodnja in trgovina, d.o.o.	17.03.2020 Aneks Poziv k izpolnitvi	19.03.2020 30.04.2020 25.05.2020	19.03.2020 30.04.2020	2020-140 2020-140-1	1.323.029,00
PROPIP, družba za proizvodnjo in posredništvo d.o.o.	18.03.2020	20.03.2020	20.03.2020	2020-146	15.481,50
PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o.	24.03.2020	26.03.2020	26.03.2020	2020-160	37.748.020,00
PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o.	24.03.2020 Aneks Poziv k izpolnitvi Aneks	8.04.2020 23.04.2020 21.05.2020 29.05.2020	8.04.2020 23.04.2020 29.05.2020	2020-197 2020-197-1 2020-197-2	37.809.020,00
PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o.	25. 3. 2020 Obvestilo o prenehanju pogodbe	15.04.2020 14.05.2020	15.04.2020	2020-216	854.000,00
RAM 2 trgovina, proizvodnja, zastopanje in inženiring, d.o.o.	17.03.2020	19.03.2020	19.03.2020	2020-138	1.259.250,00

Družba	Prejem ponudbe	Podpis pogodbe/ naročilnice/aneksa/poziva	Podpis soglasja	Št. pogodbe	Vrednost pogodbe z DDV v EUR
	Aneks	30.04.2020	30.04.2020	2020-138-1	
SANOLABOR, podjetje za prodajo medicinskih, laboratorijskih in farmacevtskih proizvodov, d.d.	17.03.2020	18.03.2020	18.03.2020	2020-134	1.542.180,98
	Aneks	9.04.2020	9.04.2020	2020-134-1	
	Aneks	4.05.2020	4.05.2020	2020-134-2	
SANOLABOR, podjetje za prodajo medicinskih, laboratorijskih in farmacevtskih proizvodov, d.d.	18.03.2020	19.03.2020	18.03.2020	2020-139	1.452.995,60
	Aneks	9.04.2020	9.04.2020	2020-139-1	
	Aneks	4.05.2020	4.05.2020	2020-139-2	
SANOLABOR, podjetje za prodajo medicinskih, laboratorijskih in farmacevtskih proizvodov, d.d.	1.04.2020	2.04.2020	2.04.2020	2020 -181	21.103,85
SLA MARKETING, trgovina, storitve in svetovanje, d.o.o.	7. 4. 2020	14.04.2020	14.04.2020	2020 - 211	2.196.000,00
TEHNO-MAG d.o.o.	31.03.2020	3.04.2020	3.04.2020	2020 - 189	3.538.000,00
	Poziv k izpolnitvi	8.05.2020			
TOSAMA Tovarna sanitetnega materiala d.o.o.	16. 3. 2020 in 27. 2. 2020	16. 3. 2020 - NAROČILNICA	25.03.2020	2020 -122	24.400,00
	Poziv k izpolnitvi	14.05.2020			
TOTAL trgovina na debelo, d.o.o.	23.03.2020	26.03.2020	26.03.2020	2020 - 161	20.517,96
VIDEO SISTEMI, proizvodnja in zastopanje, d.o.o.	26.03.2020	3.04.2020	3.04.2020	2020 - 192	8.296,00
	Obvestilo o prenehanju pogodbe	7.05.2020			
WEBO MARIBOR dekontaminacija proizvodi	30.03.2020	31.03.2020	31.03.2020	2020 - 172	21.960,00

Družba	Prejem ponudbe	Podpis pogodbe/ naročilnice/aneksa/poziva	Podpis soglasja	Št. pogodbe	Vrednost pogodbe z DDV v EUR
in oprema d.o.o.					
XAN-MAX, trgovina in storitve, d.o.o.	19.03.2020	21.03.2020	23.03.2020	2020 - 148	11.990.160,00
	Aneks	30.04.2020	30.04.2020	2020 - 148-1	
	Poziv k izpolnitvi	7.05.2020			
ZAŠČITA LUKAČ, Proizvodnja drugih vrhnjih oblačil, d.o.o.	27.03.2020	30.03.2020	30.03.2020	2020 - 168	585.600,00
	Aneks	16.06.2020	15.06.2020	2020 - 168-1	

Ugotovitve Komisije izhajajo iz pregleda postopka sklenitve vseh pogodb, od trenutka prejema ponudbe posameznega izbranega ponudnika do dejanske sklenitve pogodb, pri čemer smo pregledali tudi vsebino posameznih pogodb. Skrbni pregled postopkov sklenitve posameznih pogodb, tako v časovnem kot vsebinskem smislu, je privedel do ugotovitev, predstavljenih v nadaljevanju.

Ugotovitve Komisije:

- 80 V zvezi s postopki sklenitve pogodb ugotavljamo, da je imela projektna skupina pri tem bistveno večjo vlogo, kot to izhaja iz sklepa o ustanovitvi projektne skupine. Iz dopisa ZRSBR št. 713-2 z dne 11. 6. 2020 izhaja, da sta člana projektne skupine koordinirala nabave med MGRT in ZRSBR ter spodbujala zaposlene k čimprejšnjim sklenitvam pogodb ter posredovala informacije med MGRT in ZRSBR. Ugotavljamo, da opisano delovanje članov projektne skupine (spodbujanje k sklenitvi pogodb) ni skladno z nalogami, opredeljenimi v sklepu o imenovanju projektne skupine z dne 25. 3. 2020, prav tako »spodbujanje« k čimprejšnjim sklenitvam pogodb omogoča pogoje za nepravilno in netransparentno vodenje postopkov javnega naročanja ter neenakopravno obravnavo ponudnikov in lahko vodi do koruptivnih ravnanj.
- 81 Iz pregleda sklenjenih pogodb in spremljajoče dokumentacije izhaja, da je bila vsebina pogodb in postopek potrjevanja tipiziran, in sicer na način:
- da je v »Vlogi za izdajo soglasja k pogodbi«, ki jo je ZRSBR ob vsakokratni sklenitvi pogodbe za nabavo zaščitne opreme posredoval na MGRT, med drugim določeno, da bo pričetek izvajanja pogodbe po prejemu soglasja MGRT;
 - da za vse, kar ni določeno s to pogodbo, veljajo določila ZJN, OZ, ZBR in drugih veljavnih predpisov;
 - da je bilo v pogodbah določeno, da pogodba prične veljati z dnem, ko jo obe pogodbeni stranki podpišeta in velja do izpolnitve obveznosti obeh pogodbenih strank;
 - da mora blago, ki je predmet pogodbe, ustrezati veljavnim predpisom in standardom ter imeti vsa dovoljenja, ki se zahtevajo v RS za tovrstno blago, kar dobavitelj izkazuje s certifikatom/i, ki jih predloži ob dobavi;
 - da je bilo v pogodbah, ki so bile sklenjene od dne 29. 3. 2020 dalje, razen v enem primeru, določeno, da v primeru če dobavitelj blaga ne dobavi do pogodbeno opredeljenega roka, pogodba avtomatično preneha veljati in da je dobavni rok bistvena sestavina te pogodbe; nadalje je bila tovrstna določba o pravočasnosti dobave vključena tudi v vse anekse, če ni bila vključena že v osnovno pogodbo.
- 82 Ne glede na zgoraj navedeno pa so bile posamezne pogodbe sestavljene oziroma obravnavane drugače, in sicer:
- za družbo genEplanet diagnostika d.o.o. je bilo izvedeno avansno plačilo v višini 100 % zneska po pogodbi, čeprav je bila dana garancija zgolj v višini 50 %;
 - za družbo DOBNIK TRADE trgovina in storitve d.o.o. je bilo izvedeno avansno plačilo v višini 100 % zneska po pogodbi, pri tem pa je družba kot garancijo priložila zgolj izjavo z notarsko overjenim podpisom, iz katere izhaja, da vsebino garancije predstavlja celotna zaloge vseh šestih prodajal v RS in zaloge veleprodajnega skladišča na sedmih lokacijah, celotna vrednost nepremičnin podjetja in celotna vrednost podjetja glede na bilančne in druge bonitetne podatke;
 - z družbo Gorenje gospodinjiski aparati d.o.o. sta bili z namenom nabave istega proizvoda sklenjeni dve pogodbi (podpisani od obeh pogodbenih strank), pri tem pa je bilo ugotovljeno, da je bila prva pogodba sklenjena zgolj zaradi pridobitve financiranja in tudi ni bila navedena v nobenem seznamu sklenjenih pogodb;
 - da je bila pogodba z družbo ACRON trgovsko podjetje d.o.o. št. 2020-176 z dne 31. 3. 2020 podpisana še preden je URSZR ponudbo potrdil (ponudba je bila potrjena dne 1. 4. 2020);
 - da so bili posamezni ponudniki drugače obravnavani po preteku roka za izpolnitev obveznosti;
 - da je bila s posamezno družbo sklenjena pogodba za proizvod, ki ga je pred tem strokovna skupina ocenila kot primernega (konfiguracija proizvoda ustreza EU trgu, kar pomeni da vsebuje tudi potrebno dodatno opremo), vendar pa predmet pogodbe, ki je bil dobavljen, ni imel zahtevane konfiguracije za EU trg in je moral naročnik skleniti aneks k pogodbi.

- 83 V zvezi s preverjanjem bonitet ponudnikov je ZRSBR pojasnil, da bonitet družb niso preverjali, razen v primerih, ko je šlo za predplačila.
- 84 Iz podatkov, prikazanih v zgornji tabeli (Tabela: Sklenjene pogodbe o dobavi zaščitne opreme) izhaja, da so bila posamezna soglasja pristojnega ministrstva, dana po določbi 4. alineje prvega odstavka 5. člena ZBR, podpisana po tem, ko je bila pogodba že sklenjena (podpisana od obeh pogodbenih strank), in sicer pri ponudnikih KOREZ-SORTING GROUP, tehnično preizkušanje in analiziranje d.o.o. (št. pogodbe 2020-171), BIOVIS, trgovina in storitve d.o.o. (št. pogodbe 2020-125), LABENA trgovina, svetovanje in proizvodnja laboratorijske opreme d.o.o. (št. pogodbe 2020-124 in 2020-131), BO2-MEGA, družba za trgovino d.o.o. (naročilnici št. 2020-147 in 2020-155), MEDICOP – specialna oprema d.o.o. (pogodba št. 2020-152), TOSAMA Tovarna sanitetnega materiala d.o.o. (naročilnica št. 2020-122), DOBNIK TRADE trgovina in storitve d.o.o. (pogodba št. 2020-133), genEplanet diagnostika d.o.o. (pogodbi št. 2020-166 in 2020-170), KIMI d.o.o., proizvodno trgovsko podjetje (pogodbi št. 2020-129 in 2020-150) ter XAN.MAX trgovina in storitve d.o.o. (pogodba št. 2020-148).
- 85 Iz pridobljene dokumentacije tudi izhaja, da so bile posamezne pogodbe sklenjene na podlagi prejetih ponudb, ki so bile prejete 24. 3. 2020 ali kasneje, ko je že bila ustanovljena MDS, in niso bile pregledane z njene strani (gre za ponudbe družb MIMOVRSSTE, spletna trgovina d.o.o. z dne 1. 4. 2020, PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o. z dne 24. 3. 2020 in 25. 3. 2020, MEDICOP – specialna oprema d.o.o. (ni ponudbe, pogodba z dne 31. 3. 2020), KIMI d.o.o., proizvodno trgovsko podjetje z dne 31. 3. 2020, genEplanet diagnostika d.o.o. z dne 29. 3. 2020 (2X) in 31. 3. 2020 Cross Continental, gradbeništvo, d.o.o. z dne 24. 3. 2020).
- 86 Ugotavljamo, da družbi OEKO, trgovina in storitve d.o.o. dne 31. 3. 2020 MGRT ni izdal soglasja k sklenitvi aneksa, po katerem bi se pogodbeni cena zvišala (1.000.000 kosov FFP2 iz 2,30 na 3,64 EUR), dostava pa bi bila do 15. 5. 2020. Se je pa nato istega dne z družbo ACRON trgovsko podjetje d.o.o. sklenila pogodba za dobavo 5.000.000 mask FFP2 v višini 3,90 EUR in sukcesivno dobavo od 24. 4. 2020 dalje najmanj 200.000 kosov vsak petek (najkasneje po 24 tednih), kar predstavlja tveganje neenakopravne obravnave ponudnikov.
- 87 Nadalje iz Poročila Vlade⁴⁰ izhaja, da je minister za gospodarski razvoj in tehnologijo na redni koordinaciji dne 10. 4. 2020 povedal, da se zadeve počasi umirjajo, in da je potrebno k podpisovanju pogodb pristopiti bolj racionalno, vendar so bile naknadno sklenjene določene pogodbe: SLA MARKETING, trgovina, storitve in svetovanje d.o.o. št. 2020-211 z dne 14. 4. 2020, PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o. št. 2020-2016 z dne 15. 4. 2020, MIMOVRSSTE, spletna trgovina, d.o.o. št. 2020-210 z dne 14. 4. 2020, KIMI – specialna oprema d.o.o. št. 2020-205 z dne 14. 4. 2020, BENT EXCELLENT trgovina in storitve d.o.o. št. 2020-269 z dne 22. 5. 2020, Dana, proizvodnja in prodaja pijač, d.o.o. št. 2020-272 z dne 22. 5. 2020, LEK VETERINA d.o.o. št. 2020-273 z dne 22. 5. 2020, INPOS, Tehnična trgovina na debelo in drobno, d.o.o., Celje št. 2020-278 z dne 27. 5. 2020, DENTAL - MEDICAL, trgovanje z medicinskimi pripomočki na debelo, d.o.o. št. 2020-297 z dne 28. 5. 2020, in aneksi k pogodbam genEplanet diagnostika št. 2020-130 z dne 15. 4. 2020, SANOLABOR, podjetje za prodajo medicinskih, laboratorijskih in farmacevtskih proizvodov, d.d. št. 2020-134 z dne 4. 5. 2020 in št. 2020-139 z dne 4. 5. 2020, Gorenje gospodinjski aparati, d.o.o. št. 2020-137 z dne 29. 4. 2020 in 10. 8. 2020, RAM 2 trgovina, proizvodnja, zastopanje in inženiring, d.o.o. št. 2020-138 z dne 30. 4. 2020, PREVENT&DELOZA proizvodnja in trgovina, d.o.o. št. 2020-140 z dne 30. 4. 2020, MEDICOP - specialna oprema d.o.o. št. 2020-162 z dne 30. 4. 2020, ACRON trgovsko podjetje d.o.o. št. 2020-164 z dne 17. 6. 2020 in št. 2020-176 z dne 17. 6. 2020, ZAŠČITA LUKAČ, Proizvodnja drugih vrhnjih oblačil, d.o.o. št. 2020-168 z dne 16. 6. 2020, HMEZAD - TMT transport, mehanizacija, trgovina, d.o.o., Ljubljana št. 2020-191 z dne 14. 4. 2020 in 22. 5. 2020, PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o. št. 2020-197 z dne 23. 4. 2020 in 29. 5. 2020 ter XAN-MAX trgovina in storitve d.o.o. št. 2020-148 z dne 30. 4. 2020.
- 88 Nadalje predstavlja tveganje neenakopravne obravnave ponudnikov in s tem tudi nesorazmernega prevzemanja tveganja ravnanje ZRSBR pri sklenitvi pogodbe z družbo DOBNIK TRADE trgovina in storitve d.o.o. št. 2020-133, ki je vsebovala določilo, da se predplačilo avansa izvede nemudoma in da za dostavo plačanih mask dobavitelj jamči s celotno vrednostjo svojega podjetja, ni pa nobena izmed pogodbenih strank podala ocene vrednosti zalog, nepremičnin in podjetja, ki so bile

⁴⁰ str. 30.

predmet zavarovanja. Prav tako tovrstne določbe oziroma tovrstnega zavarovanja ni vsebovala nobena druga izmed sklenjenih pogodb.

89 *Pri pregledu dokumentacije v zvezi s sklenjenimi pogodbami je bilo pri spodaj izpostavljenih ponudnikih ugotovljeno, da so bili sklenitve posameznih pogodb vodene drugače, tako v smislu vključevanja pogodbenih določil, kot tudi z vidika posredovanja tretjih oseb za sklenitev pogodbe. Posamezni ponudniki pa so bili drugače obravnavani pri sklenitvi aneksov k obstoječim pogodbam.*

90 V nadaljevanju so povzete bistvene okoliščine pri izpostavljenih izbranih ponudnikih, ki so povezane s sklenitvami pogodb in aneksi ter so v okviru pregledane dokumentacije in prejetih pojasnil predstavljale odstop od siceršnje prakse ZRSBR. Pri vsakem izbranem ponudniku, ki so prikazani po abecednem vrstnem redu, je predstavljeno dejansko stanje ter naše ugotovitve pri posameznem izmed njih.

ACRON trgovsko podjetje d.o.o.

91 Družba ACRON trgovsko podjetje d.o.o. je dne 27. 3. 2020 sklenila pogodbo št. 2020-163, predmet katere je bila dobava 200.000 kosov »Zaščitne maske FFP2«.

92 Dne 29. 3. 2020 je bila z družbo ACRON trgovsko podjetje d.o.o. sklenjena pogodba št. 2020-164, predmet katere je bila dobava 3.000.000 kosov »MASKE FFP2«, pri tem pa je bilo določeno, da se mora dobava opraviti sukcesivno, najkasneje do 24. 7. 2020. Iz dokumentacije izhaja, da je družba ACRON trgovsko podjetje d.o.o. podala ponudbo dne 27. 3. 2020, vendar pa k ponudbi ni bil priložen ustrezen certifikat, ki se zahteva za OVO, kar maske FFP2 nedvomno so, ampak zgolj test report, kljub temu pa je bila ponudba v eni uri in 13 minutah od prejetja že posredovana naprej na ZRSBR kot ustrezna.

93 Nadalje iz posredovane dokumentacije ZRSBR izhaja, da je družba ACRON trgovsko podjetje d.o.o. dne 31. 3. 2020 sklenila pogodbo št. 2020-176, predmet katere je bila dobava 5.000.000 kosov Maska zaščitna FFP2 s standardom SIST EN 149:2001+A1:2009. V pogodbi je bilo nadalje določeno, da se dobavitelj zavezuje kupcu dobaviti celotno količino sukcesivno, po 200.000 kosov od 24. 4. 2020 dalje v skladišče v Qingdao (Kitajska), ter da bo prevoz v Državni logistični center URSZR Roje zagotovila RS. V zvezi s sklenitvijo pogodbe izhaja, da je bila ponudba družbe ACRON trgovsko podjetje d.o.o. posredovana na elektronski naslov ZRSBR, nato pa je član projektne skupine zaposlenima uslužbencema na ZRSBR posredoval elektronsko sporočilo, »da naj pospešijo 5 mio FFP2 z Acronom«. Prejeta ponudbo je URSZR obravnaval, vendar je bila potrjena kot ustrezna 1. 4. 2020, kar je bilo že po podpisu pogodbe.

94 V zvezi s pogodbo št. 2020-176 je bil dne 7. 4. 2020 sklenjen dodatek, v katerem se je datumsko določil rok za izpolnitev obveznosti do najkasneje 31. 7. 2020 in da mora prodajalec blago dobaviti v skladišče URSZR v Rohaj in ne več na Kitajsko.

95 Dne 11. 6. 2020 je bil v zvezi s pogodbo št. 2020-176 sklenjen dodatek št. 2, s katerim se je znižala cena na enoto proizvoda, vendar zgolj ob pogoju, da kupec podpiše izjavo o oprostivi plačila uvoznih dajatev in DDV-ja za uvoz blaga.

Ugotovitve Komisije:

96 *Ugotavljamo, da se je ustreznost certifikatov pri zgoraj navedenih pogodbah ugotavljala zgolj pri pogodbi št 2020-163. Po tem ni bil več priložen ustrezen certifikat in se certifikata ni preverjalo, ker se je štelo, da je blago enako blagu iz pogodbe št. 2020-163. Navedenemu pritrjuje tudi hitrost pregleda ponudbe, na podlagi katerega je bila nato sklenjena pogodba št. 2020-164.*

97 *Prav tako ugotavljamo, da je k pospešitvi sklenitve pogodbe št. 2020-176 posredoval član projektne skupine in je bila pogodba tako sklenjena, preden je MDS potrdila ponudbo. Navedeno kaže na neenakopravno obravnavo ponudnikov, in sicer tako glede hitrosti sklenitve pogodbe, kot tudi izpustitve ene od faz do sklenitve pogodbe (potrditev ponudbe).*

- 98 Nadalje še ugotavljamo, da pri pogodbi št. 2020-176 odstopa določilo, da ponudnik blago dostavi na Kitajsko ter da prevoz nato organizira RS. Sklenitev dodatka, s katerim se je spremenil kraj dostave blaga, in sicer iz Kitajske v Slovenijo, pa sovpada z medijsko objavo v zvezi z očitki, povezanimi s sklenitvami pogodb z družbo ACRON trgovsko podjetje d.o.o.⁴¹
- 99 V zvezi s sklenitvijo dodatka 2 k pogodbi št. 2020-176 izstopa še, da se je naročnik pogajal s ponudnikom po sklenitvi pogodbe. 46. člen ZJN-3, skladno s katerim je bil izveden postopek javnega naročanja, predvideva pogajanja zgolj pred samo sklenitvijo pogodbe. Nadalje je v zvezi z znižanjem cene blaga nenavadno tudi to:
- da bo vrednost blaga znižana zgolj ob pogoju, da bo kupec podpisal izjavo o oprostitvi plačila uvoznih dajatev in DDV pri uvozu blaga;
 - da omenjeno ne kaže na dejansko znižanje vrednosti zaščitne opreme, ampak so se za uvoznika zgolj znižale dajatve do države, ob tem pa so se iz istega razloga znižali prihodki države iz pobranih dajatev in davkov.

Nadalje še dodajamo, da morebitna sprememba pogodbenih določil v zvezi s ceno blaga ni bila predvidena pri sklenitvi pogodbe št. 2020-176. Navedena sprememba pogodbenih določil lahko predstavlja ugodnosti za izvajalca⁴².

BIOVIS, trgovina in storitve, d.o.o.

- 100 Dne 17. 3. 2020 je bila sklenjena pogodba z družbo BIOVIS, trgovina in storitve d.o.o. št. 2020-125, ki v 3. členu določa, da se dobavitelj zavezuje dobaviti kupcu maske sukcesivno, in sicer najkasneje v roku 20 dni po podpisu te pogodbe. Dne 6. 4. 2020 je bil sklenjen dodatek k pogodbi št. 2020-125, s katerim je bilo določeno, da mora dobavitelj dobaviti blago do 17. 4. 2020 in da je rok bistvena sestavina pogodbe.

Ugotovitve Komisije:

- 101 Družba BIOVIS, trgovina in storitve d.o.o. ni ne v dogovorjenem roku in ne v dodatno postavljenem roku iz sklenjenega aneksa izpolnila pogodbene obveznosti, zato je pogodba glede na določilo 104. člena OZ prenehala veljati. Naročnik bi moral nemudoma obvestiti dolžnika, da zahteva njeno izpolnitev, ponudniku pa je bil šele dne 8. 5. 2020 (21 dni po preteku roka za izpolnitev obveznosti) poslan poziv pooblaščenice odvetniške družbe k izpolnitvi obveznosti v dodatnem roku 8 dni od prejema poziva.

Cross Continental, gradbeništvo, d.o.o.

- 102 V sklenjeni pogodbi z družbo Cross Continental, gradbeništvo, d.o.o. št. 2020-178 z dne 31. 3. 2020 je določeno, da mora dobavitelj dobaviti ustrezno blago do 22. 4. 2020 ter da je rok bistvena sestavina te pogodbe. Družba Cross Continental, gradbeništvo, d.o.o. v dogovorjenem roku ni izpolnila pogodbene obveznosti, kljub temu pa ji je bil dne 7. 5. 2020 (15 dni po preteku roka za izpolnitev obveznosti) poslan poziv pooblaščenice odvetniške družbe k izpolnitvi obveznosti v dodatnem roku 8 dni od prejema predmetnega poziva.

Ugotovitve Komisije:

- 103 Družba Cross Continental, gradbeništvo, d.o.o. v dogovorjenem roku ni izpolnila pogodbene obveznosti, zato je pogodba glede na določilo 104. člena OZ prenehala veljati, saj naročnik po našem mnenju ni nemudoma obvestil dolžnika, da zahteva njeno izpolnitev. Ponudniku je bil šele dne 7. 5. 2020 (15 dni po preteku roka za izpolnitev obveznosti) poslan poziv pooblaščenice odvetniške družbe k izpolnitvi obveznosti v dodatnem roku 8 dni od prejema poziva.

⁴¹ <https://www.rtvlo.si/slovenija/zavod-za-blagovne-rezerve-vztraja-pri-poslu-z-enim-najbolj-zanesljivih-partnerjev-acronom/519712>,
<https://www.delo.si/novice/slovenija/minister-tonin-zanikal-vpletenost-sebe-in-svoje-mame-v-posel-z-dobavo-zasitne-opreme/>,
<https://www.primorske.si/slovenija/zavod-za-blagovne-rezerve-ne-bo-prekinil-pogodbe-z>.

⁴² Sprememba pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma med njegovo veljavnostjo se šteje za bistveno, če se zaradi te spremembe pogodba ali okvirni sporazum znatno razlikuje od prvotno oddanega javnega naročila ali prvotno sklenjenega sporazuma. Ne glede na prejšnje odstavke tega člena sprememba v vsakem primeru šteje za bistveno, če je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev: b) sprememba spreminja ekonomsko ravnotežje pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma v korist izvajalca na način, ki ni bil predviden v prvotni pogodbi ali okvirnem sporazumu (95. člen ZJN-3).

genEplanet diagnostika d.o.o.

- 104 Dne 18. 3. 2020 je bila sklenjena pogodba št. 2020-130 z družbo genEplanet diagnostika d.o.o., ki je med drugim vsebovala sledeče:
- da se dobavitelj zavezuje dobaviti blago kupcu najkasneje do 15. 4. 2020;
 - da se znesek 100 % avansa nakaže pred prvo odpremo blaga;
 - da se predplačilo izvede takoj ob podpisu pogodbe, dobavitelj pa bo bančno garancijo dostavil v 7 delovnih dneh po prejemu avansa na bančni račun dobavitelja;
 - da bo višina bančne garancije znašala 50 % vrednosti avansa;
 - da mora bančna garancija za vračilo avansa veljati do 15. 6. 2020 in je izstavljena na naročnika po zahtevanem tekstu naročnika.
- 105 Družba genEplanet diagnostika d.o.o. je podala predlog za podaljšanje roka izpolnitve. Uslužbenec MGRT je poslal elektronsko sporočilo zakonitemu zastopniku družbe genEplanet diagnostika d.o.o., kjer mu je sporočil, da mu bo odgovor posredoval uslužbenec ZRSBR. Nato je bil dne 15. 4. 2020 sklenjen dodatek k pogodbi 2020-130, s katerim je bil podaljšan rok za dobavo blaga, in sicer do 15. 5. 2020, dobavni rok je postal bistvena sestavina pogodbe, hkrati pa je dobavitelj moral naročniku dnevno podajati informacije o poteku naročila.
- 106 Družba genEplanet diagnostika d.o.o. je dne 29. 3. 2020 na elektronski naslov ZRSBR posredovala ponudbo za 2.000.000 mask FFP2 ter 300.000 mask FFP3. V zvezi z maskami FFP3 je uslužbenec MGRT opozoril zakonitega zastopnika genEplanet diagnostika d.o.o., da priloženi certifikati za maske FFP3 niso ustrezni, posledično pa je zakoniti zastopnik genEplanet diagnostika d.o.o. posredoval ponudbo brez mask FFP3. V zvezi s sklenitvijo pogodbe je član projektne skupine, dne 29. 3. 2020 ob 10:30 posredoval elektronsko sporočilo uslužbencem ZRSBR ter v vednost uslužbencu MGRT, v katerem je navedel, da je dobil elektronsko sporočilo od nekdanjega državnega sekretarja⁴³, v katerem ga prosi, da pohitrijo to zadevo. Hkrati je navedel, da je urgenco za preverjanje že dala uslužbenka MGRT, in vprašal, ali je v zvezi s tem potrebno poklicati tudi državnega sekretarja na MORS-u. Navedel je še, da v kolikor bodo težave, naj se ga takoj kontaktira, da pomaga pri procesu. Istega dne, tj. 29. 3. 2020 ob 12:11, je uslužbenec MGRT posredoval elektronsko sporočilo uslužbencem ZRSBR, kjer je navedel, da prosi, da se danes pripravi ponudba (op. p. najverjetneje gre za pogodbo) za genEplanet diagnostika d.o.o., da je čas dobave do 4. 4. in v kolikor ima dve ločeni dobavi, se naj naredita ločeno dve pogodbi. Prav tako je ob 20:16 uri istega dne uslužbenec ZRSBR posredoval elektronsko sporočilo zakonitemu zastopniku družbe genEplanet diagnostika d.o.o., v katerem je navedel, da po navodilu člana projektne skupine pošilja v podpis pogodbo. Na podlagi navedenega sta bili sklenjeni pogodbi št. 2020-166 in 2020-167 (kasneje se je preštevilčila v 2020-170), ki sta vsebovali sledeče:
- Da je predmet pogodbe 1.000.000 mask FFP2.
 - V kolikor ponudnik zaradi razlogov izven njegove kontrole ne bo mogel dobaviti navedenega blaga, se zaveže, da bo naročnika o tem takoj pisno obvestil in mu predložil certifikat/e primerljivega blaga. V kolikor se naročnik strinja s primerljivim blagom in certifikatom, bo ponudnik dobavil to blago v dogovorjenem roku in se pogodba v tem delu šteje za izpolnjeno.
 - V primeru, da dobavitelj blaga ne dobavi do roka, pogodba avtomatično preneha veljati. Dobavni rok je bistvena sestavina te pogodbe. Ne glede na navedeno, je ponudnik, v kolikor dobavi del dogovorjene količine blaga, upravičen do sorazmernega plačila skladno z dobavljeno količino blaga in se pogodba v tem delu šteje za izpolnjeno.
- 107 Nadalje je bila dne 31. 3. 2020 sklenjena pogodba št. 2020-175, katere predmet je bila nabava 1.000.000 mask FFP2 in je vsebovala določila, da v primeru, če dobavitelj blaga ne dobavi do roka, pogodba avtomatično preneha veljati, da je dobavni rok bistvena sestavina te pogodbe in da ne glede na navedeno, je ponudnik, v kolikor dobavi del dogovorjene količine blaga, upravičen do sorazmernega plačila skladno z dobavljeno količino blaga in se pogodba v tem delu šteje za izpolnjeno.

⁴³ Nekdanji državni sekretar v času nabave ni bil več zaposlen znotraj državne uprave.

- 108 V zvezi s sklenitvijo navedene pogodbe iz zbrane dokumentacije izhaja, da je dne 31. 3. 2020 uslužbenec MGRT posredoval elektronsko sporočilo uslužbencem ZRSBR in članu projektne skupine, da je pogodba urgentna, ker bo prva dobava že istega dne⁴⁴.
- 109 V zvezi s sklenjenimi pogodbami št. 2020-166, 2020-167 in 2020-175 je bil dne 12. 5. 2020 sklenjen sporazum o delni razvezi navedenih pogodb, ki je vseboval dogovor pogodbenih strank, da se pogodbe v delu, v katerem dobaviteljeva obveznost dobave zaščitnih mask še ni bila izpolnjena, sporazumno razvežejo. Skladno s tem obveznost dobavitelja, da dobavi še 2.980.200 zaščitnih mask, in vzajemna obveznost kupca, da za te zaščitne maske plača dogovorjeno kupnino, prenehata.

Ugotovitve Komisije:

- 110 V zvezi s sklenitvijo pogodbe 2020-130 ugotavljamo, da so bile določbe o izplačilu avansa in danemu zavarovanju neobičajne, saj je bilo določeno:
- da se izplačilo avansa izvede v višini 100 % vrednosti pogodbe, medtem ko bo bančna garancija dana samo za 50 % vrednosti avansa;
 - da se bo predplačilo izvedlo takoj ob podpisu pogodbe, dobavitelj pa bo bančno garancijo dostavil v 7 delovnih dneh po prejemu avansa na bančni račun dobavitelja, kar pomeni, da je naročnik v času od izvedbe predplačila do prejema garancije nosil celotno tveganje.
- 111 Prav tako naročnik v zvezi z obravnavo sklenitve dodatka k pogodbi ni bil samostojen pri sprejemu odločitve. Navedeno izhaja iz posredovanega elektronskega sporočila uslužbenca MGRT, s katerim je ta zakonitemu zastopniku družbe sporočil, da mu bo odgovor posredoval uslužbenec ZRSBR. Če bi bil ZRSBR samostojen, ne bi potreboval posredovanja MGRT.
- 112 Glede vsebine sklenjenih pogodb št. 2020-166 in 2020-167 (kasneje se je preštevilčila v 2020-170) ugotavljamo, da iz dokumentacije izhaja, da sta bili pogodbi sklenjeni nemudoma, ko je za njihovo sklenitev posredoval član projektne skupine. Nadalje še ugotavljamo, da je bilo zgolj v navedenih pogodbah vključeno določilo, da v kolikor ponudnik zaradi razlogov izven njegove kontrole ne bo mogel dobaviti navedenega blaga, se zaveže, da bo naročnika o tem takoj pisno obvestil in mu predložil certifikat/e primerljivega blaga, kar predstavlja tveganje, da je bil omenjeni ponudnik privilegiran. Pogodba bi lahko vsebovala tovrstno določilo zgolj v primeru, da ponudnik ne bi mogel dobaviti blaga ponujenega proizvajalca, nikakor pa se to ne more nanašati na dobavo druge vrste in tipa blaga.
- 113 V zvezi s sklenjenim sporazumom o delni razvezi pogodb št. 2020-166, 2020-167 in 2020-175 poudarjamo, da so imele pogodbe izrecno določilo, da je dobavni rok bistvena sestavina pogodbe in da pogodbe avtomatično prenehajo veljati, v kolikor ponudnik v roku ne dostavi blaga, zato dodatno sklepanje sporazuma, ki ga je sestavil zunanji izvajalec (pooblaščen odvetniška družba), predstavlja neupravičeno najemanje dodatnih storitev in s tem obremenitev javnih sredstev.

Gorenje gospodinjski aparati, d.o.o.

- 114 Pogodba št. 137-2020 z družbo Gorenje gospodinjski aparati, d.o.o., je bila sklenjena v dveh izvodih, od tega je bil en izvod s strani ZRSBR podpisan dne 18. 3. 2020, drugi pa dne 19. 3. 2020, in je vsebovala sledeče:
- da je predmet pogodbe Respirator Bellavista 1000;
 - da mora respirator ustrezati veljavnim predpisom in standardom ter imeti vsa dovoljenja, ki se zahtevajo v RS za tovrstno blago;
 - da ni bilo vpisanega roka dobave blaga;
 - da mora dobavitelj blago dostaviti v skladišče DRŽAVNI LOGISTIČNI CENTER URSZR ROJE.
- 115 Iz dokumentacije, ki jo je posredoval ZRSBR, izhaja, da je dne 19. 3. 2020 predstavnik dobavitelja naročniku sporočil, da pripravljajo čistopis pogodbe, ker podpisana pogodba ni bila ustrezna (popraviti je treba kraj dostave – Kitajska namesto Slovenije), vendar so jo potrebovali za pridobitev bančne garancije.

⁴⁴ Dobave istega dne, ki naj bi bila razlog za nujno sklenitev pogodbe, ni bilo.

- 116 Istega dne je bila sklenjena enaka pogodba (ista številka), ki se je razlikovala od prvotno sklenjene pogodbe po kraju dobave in spremenjeni pariteti iz DDP⁴⁵ skladišče (Roje) v FCA QUINGDAO.
- 117 Dne 29. 4. 2020 je bil sklenjen aneks št. 2020-137-01, v katerem se je spremenil zlasti 3. in 4. člen pogodbe, in sicer je bilo določeno, da bo dobavitelj izročil kupcu blago zunaj EU, da je kupec uvoznik blaga in glede na dogovorjeno pariteto tudi plačnik prevoza in da je okvirna pogodbeni vrednost določena brez DDV.
- 118 Dne 12. 8. 2020 je bil sklenjen aneks št. 2020-137-02, v katerem je bila dogovorjena nova pogodbeni vrednost ter dogovor o dobavi in montaži dodatne opreme.
- 119 Iz pojasnila člana strokovne komisije z dne 17. 9. 2020 izhaja, da so dodatne informacije za respirator Bellavista 1000 dobili preko spleta na domeni <https://intl.vyair.com/products/bellavista-1000>. Respirator Bellavista 1000 so že poznali, saj ga že več let uspešno uporablja hematološki oddelek UKC Ljubljana. Respirator Bellavista 1000 so zato strokovno potrdili, pri čemer so upoštevali, da konfiguracija respiratorja ustreza EU trgu (respirator s CE oznako) in prej imenovanim in priloženim strokovnim zahtevam, ki vsebujejo tudi potrebno dodatno opremo. Tako na primer točka 4.4 definira, da mora respirator imeti ogrevane cevi in grelec. Samega naročila in pogodbe o nabavi respiratorjev Bellavista 1000 (kot tudi ostalih) niso nikoli videli, prav tako niso videli dobavljenih respiratorjev, saj nihče od njih ni bil navzoč pri prevzemu oziroma ni prevzema podpisoval.

Ugotovitve Komisije:

- 120 Iz prejete dokumentacije ZRSBR izhaja, da sta bili za zgoraj navedene respiratorje med ZRSBR in Gorenje gospodinjiski aparati, d.o.o. istega dne sklenjeni dve pogodbi, pri tem pa je bila edina razlika med njima, da je ena vključevala pariteto DDP skladišče (Roje), druga pa FCA QUINGDAO, ni pa bilo med njima razlike v ceni, kljub temu, da je prva vključevala tudi transportne stroške do Slovenije. Ob tem še ugotavljamo, da pogodba s klavzulo DDP Roje ni vključena v noben uradni seznam sklenjenih pogodb nabave zaščitne opreme.
- 121 Ugotavljamo, da je naročnik že ob sklenitvi pogodbe z vključitvijo določbe 2. člena⁴⁶ nedvomno želel in zahteval dobavo respiratorja s konfiguracijo, ki ustreza EU trgu. Kljub jasnim pogodbenim določbam je nejasna komunikacija, ki je potekala med 2. 4. 2020 in 8. 4. 2020 med predstavniki MGRT, predstavniki ZRSBR, družbo Gorenje gospodinjiski aparati, d.o.o. in družbo Medicotehna d.o.o. v zvezi z nabavo in montažo dodatne opreme, ki je bila nato predmet aneksa z dne 12. 8. 2020. Respirator, ki je bil predmet nakupa, bi glede na podano pojasnilo člana strokovne komisije, moral vsebovati vso dodatno opremo in sklenitev aneksa posledično ni bila potrebna.

HMEZAD - TMT transport, mehanizacija, trgovina, d.o.o.

- 122 Dne 3. 4. 2020 je bila sklenjena pogodba z družbo HMEZAD - TMT transport, mehanizacija, trgovina, d.o.o., Ljubljana št. 2020-191, iz katere izhaja:
- da je bil predmet nakupa 3 Ply v kvaliteti po priloženih certifikatih (CE certifikat in ISO certifikat);
 - da mora dobavitelj dobaviti celotno količino blaga do 15. 4. 2020 in da je rok izpolnitve bistvena sestavina pogodbe.
- 123 Dne 14. 4. 2020 je bil sklenjen dodatek št. 1 k pogodbi št. 2020-191 z dne 3. 4. 2020, s katerim se je podaljšal rok izpolnitve pogodbe do 30. 4. 2020. Družba HMEZAD - TMT transport, mehanizacija, trgovina, d.o.o., Ljubljana, do 30. 4. 2020 ni izpolnila pogodbe v celoti. 7. 5. 2020 je pooblaščen odvetniška družba⁴⁷ ZRSBR družbo HMEZAD - TMT transport, mehanizacija, trgovina, d.o.o., Ljubljana pozvala k izpolnitvi pogodbe v roku 8 dni od prejema poziva (HMEZAD - TMT

⁴⁵ Klavzula DDP – dobavljeno ocarinjeno, pomeni, da prodajalec v postopku pošiljanja prevzame skoraj vse obveznosti, krije vse stroške in tveganje prevoza blaga na dogovorjeni naslov ter poskrbi, da je blago pripravljeno za raztovarjanje, izpolni izvozne in uvozne obveznosti ter plača vse dajatve.

⁴⁶»Respirator BELAVISTA 1000 (v nadaljevanju: blago) iz 1. člena mora ustrezati veljavnim predpisom in standardom ter imeti vsa dovoljenja, ki se zahtevajo v Republiki Sloveniji za tovrstno blago, kar dobavitelj izkazuje s certifikatom/i, ki jih predloži ob dobavi.«

⁴⁷ Odvetniška Družba Ilič & partnerji o.p. d.o.o. (v nadaljevanju: odvetniška družba).

transport, mehanizacija, trgovina, d.o.o., Ljubljana je poziv prejel dne 8. 5. 2020). Čeprav družba HMEZAD - TMT transport, mehanizacija, trgovina, d.o.o., Ljubljana tudi v dodatno postavljenem roku ni izpolnila pogodbenih obveznosti, je bil dne 22. 5. 2020 sklenjen nov (drugi) dodatek k pogodbi št. 2020-191, kjer so navedene sledeče bistvene ugotovitve in spremembe posameznih določil pogodbe št. 2020-191:

- da obrazne maske predstavljajo osebne higienske maske, ki so namenjene za splošno uporabo, zato se ne uvrščajo med osebno varovalno opremo kot tudi ne med medicinske pripomočke, za katere bi bilo možno skladno z Uredbo (EU) 2016/425 z dne 9. 3. 2016 oziroma Direktivo 93/42/EGS z dne 14. 6. 1993 in Uredbo (EU) 2017/745 z dne 5. 4. 2017 pridobiti certifikate o skladnosti;
- da je poziv z dne 7. 5. 2020 (k izpolnitvi pogodbeno dogovorjene količine obraznih mask z ustreznimi certifikati) brezpredmeten iz razloga nejasnosti pri pogodbeni opredelitvi predmeta pogodbe in zahtev, ki jih morajo obrazne maske izpolnjevati, zato pogodba še vedno ostaja v veljavi;
- naziv predmeta pogodba se glasi: 3 Ply osebne (higienske) obrazne maske;
- rok izpolnitve se podaljša do 1. 6. 2020;
- cena na enoto pogodbenega predmeta se zniža za 0,04 EUR.

Ugotovitve Komisije:

- 124 Iz zgoraj opisanega ne izhaja, da bi med pogodbenima strankama obstajala nejasnost v opredelitvi predmeta pogodbe, kot sta pogodbeni stranki opredelili v drugem dodatku k pogodbi št. 2020-191, saj:
- iz posredovane dokumentacije ZRSBR glede sklenitve konkretne pogodbe in njene izvedbe ne izhaja, da bi ponudnik kadarkoli izpostavil nejasnost opredelitve predmeta pogodbe;
 - je predstavnik URSZR, ki je skupaj s strokovno komisijo ocenil ponudbo družbe HMEZAD - TMT transport, mehanizacija, trgovina, d.o.o., Ljubljana z dne 30. 3. 2020, posredoval elektronsko sporočilo, kjer je izrecno navedel, da so maske ustrezne zgolj za splošno populacijo;
 - je bilo pogodbeno določilo v zvezi s predložitvijo certifikatov jasno zapisano in če ponudnik ni mogel zagotoviti ustreznih certifikatov, tovrstne pogodbe ne bi smel podpisati, saj je že vnaprej vedel, da je ne more izpolniti.

MEDICOP - specialna oprema d.o.o.

- 125 ZRSBR je z družbo MEDICOP - specialna oprema d.o.o. dne 23. 3. 2020 podpisal pogodbo št. 2020-152 o nabavi 70 kosov »KISIKOVA GRUPA Z VOZIČKOM, jeklenka, red. ventil, dozator, maska«. V zvezi z navedeno sklenitvijo pogodbe iz zbrane dokumentacije izhaja:
- da je bila ponudba posredovana na elektronski naslov državnega sekretarja na MGRT, nato pa je uslužbenec MGRT dne 17. 3. 2020 ZRSBR posredoval elektronsko sporočilo, da jih skladno z dogovorom z državnim sekretarjem in odobritvijo MZ prosi za hitro realizacijo nakupa kisika;
 - da je dne 23. 3. 2020 državni sekretar na MGRT uslužbencu MGRT posredoval elektronsko sporočilo, kjer je navedel, da je ponudbo potrdil minister za gospodarski razvoj in tehnologijo.
- 126 Družba MEDICOP - specialna oprema d.o.o. je z ZRSBR dne 27. 3. 2020 sklenila pogodbo št. 2020-162 za dobavo 3 kosov »Oprema za zasilno oskrbo z medicinskim kisikom v kontejnerju in priložena oprema v skladu z navedbo ponudbe št. 1-00000000174 z dne 26.03.2020« in 3 kosov »Oprema za zasilno oskrbo s postrojenjem za proizvodnjo 93 % medicinskega kisika v kontejnerju in priložena oprema v skladu z navedbo ponudbe št. 1-00000000174 z dne 26.03.2020«. Iz prejete dokumentacije od ZRSBR v zvezi z dano ponudbo z dne 26. 3. 2020 izhaja, da je družba MEDICOP - specialna oprema d.o.o. ponudbo posredovala zatem, ko jim je uslužbenka URSZR poslala elektronsko sporočilo (ob 14:51), da naj skladno s telefonskim razgovorom z drugo uslužbenko pošljejo ponudbo za nakup 3 večjih in 3 manjših sistemov za podaljšano zdravljenje pacientov s Covid. Iz zbrane dokumentacije izhaja, da je družba MEDICOP - specialna oprema d.o.o. ponudbo posredovala dne 26. 3. 2020 ob 15:46, ob 15:55 pa je URSZR na ZRSBR že posredovala elektronsko sporočilo, da je MZ ponudbo potrdil. Glede nabave zgoraj navedenega blaga po pogodbi 2020-162 je bilo po sklenitvi pogodbe ugotovljeno, da predmet pogodbe ne vsebuje inštalacijskih del. Plačilo inštalacijskih del je ZRSBR zavrnil in so v ta namen dne 4. 5. 2020 tudi posredovali dopis št. 569 na MZ, naj MZ odloči, kdo bo prevzel stroške namestitve in inštalacije kupljene opreme.

- 127 Dne 30. 3. 2020 je bila z družbo MEDICOP - specialna oprema d.o.o. podpisana pogodba št. 2020-169, predmet katere je bila dobava 100 kosov »KISIKOVA GRUPA Z VOZIČKOM, jeklenka, red. ventil, dozator, maska«. Iz prejete dokumentacije izhaja, da je elektronsko sporočilo za podajo ponudbe posredoval uslužbenec MZ, pri tem pa so bili o ponudbi na strani ZRSBR obveščeni v elektronskem sporočilu, s katerim je uslužbenec URSZR ZRSBR sporočil, da je nabava opreme »NUJNA«.
- 128 Nadalje je družba MEDICOP - specialna oprema d.o.o. z ZRSBR dne 31. 3. 2020 podpisala pogodbo št. 2020-177, predmet katere je bil nakup 49.000 kosov »MASKA Medical protective mask FFP2« in 50.000 kosov »maska Surgical mask«. Iz posredovane dokumentacije ZRSBR izhaja, da je bila prejeta zgolj ponudba družbe S-Quad Handels-und Beteiligungs GmbH, dana družbi MEDICOP - specialna oprema d.o.o. Iz dokumentacije ne izhaja, da bi le-to URSZR potrdil, ampak je priloženo elektronsko sporočilo z dne 26. 3. 2020, ki ga je uslužbenec MGRT posredoval na ZRSBR in iz katerega izhaja, da jim po navodilu državnega sekretarja na MGRT v realizacijo posredujejo ponudbo podjetja Medicop.
- 129 Dne 2. 4. 2020 je bila z družbo MEDICOP - specialna oprema d.o.o. sklenjena pogodba št. 2020-180, predmet katere je bila nabava 100 kosov »KISIKOVA GRUPA Z VOZIČKOM, jeklenka, red. ventil, dozator, maska«.

Ugotovitve Komisije:

- 130 *V primerjavi z drugimi sklenjenimi pogodbami ugotavljamo, da je ponudbo za sklenitev pogodbe št. 2020-152 potrdil minister za gospodarski razvoj in tehnologijo. Pri tem je imel pomembno vlogo tudi državni sekretar na MGRT, ki mu je bila ponudba posredovana na elektronski naslov, nato pa je usmerjal delo uslužbenca MGRT v zvezi s sklenitvijo pogodbe.*
- 131 *Nadalje v zvezi s pogodbo št. 2020-162 ugotavljamo, da je od posredovanja ponudbe, pregleda, potrditve in posredovanja v izvršitev na ZRSBR minilo zgolj 9 minut, kar vzbuja dvom, ali je bila ponudba ustrezno obravnavana, saj se je kasneje izkazalo, da ponudba ni vsebovala inštalacijskih del.*
- 132 *Ugotavljamo, da v zvezi s pogodbo št. 2020-177 ni bilo priložene ponudbe družbe Medicop, s katero je bila kasneje sklenjena pogodba, hkrati pa ponudbe ni potrdila URSZR, ki bi jo morala. Navedeno predstavlja tveganje neenakopravne obravnave ponudnikov.*

PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o.

- 133 Iz pridobljene dokumentacije od ZRSBR izhaja, da so bile s ponudnikom PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o. sklenjene tri pogodbe in več dodatkov k pogodbam.
- 134 Dne 26. 3. 2020 je bila sklenjena pogodba št. 2020-160 z družbo PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o., ki je med drugim vsebovala sledeče:
- da je blago natančno specificirano v prilogi »Quaotion z dne 25. 3. 2020« in ga naročnik šteje kot ustreznega za potrebe, za katere je predviden;
 - da se dobavitelj zavezuje dobaviti kupcu blago v roku 7 dni po podpisu te pogodbe;
 - da je dobavitelj v primeru, da se pri prevzemu ugotovi, da dobavljeno blago ni skladno s prilogo »Quaotion z dne 25. 3. 2020«, dolžan:
 - odpraviti pomanjkljivosti/napake na svoje stroške,
 - nositi vse stroške, ki jih ima kupec z izvedbo ponovnega prevzema;
 - da morebitna odstopanja, manjša od 5 %, ne vplivajo na količinski prevzem, vplivajo pa na pogodbeno ceno, ki se obračuna po dejansko dobavljenih količinah;
 - da cena vključuje vrednost blaga DDP (Incoterms 2000) skladišče, vključno z embalažo, paletami in zaščito palet;
 - da se v pogodbeno vrednost prišteje še vrednost transportnih stroškov, ki znaša 5.500.000,00 EUR (brez DDV-ja) oziroma 6.710.000,00 EUR (z DDV-jem).

- 135 Dne 8. 4. 2020 je bila sklenjena pogodba št. 2020-197 z družbo PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o., ki je med drugim vsebovala:
- da je blago natančno specificirano v prilogi »Quaotion z dne 25. 3. 2020« in ga naročnik šteje kot ustreznega za potrebe za katere je predviden;
 - da se dobavitelj zavezuje dobaviti kupcu blago najkasneje do 23. 4. 2020;
 - da je rok bistvena sestavina pogodbe;
 - da cena vključuje vrednost blaga DDP (Incoterms 2000) skladišče, vključno z embalažo, paletami in zaščito palet;
 - da se v pogodbeno vrednost prišteje še vrednost transportnih stroškov, ki znaša 5.500.000,00 EUR (brez DDV-ja) oziroma 6.710.000,00 EUR (z DDV-jem).
- 136 Dne 23. 4. 2020 je bil sklenjen aneks št. 2020-197-1 k pogodbi št. 2020-197, s katerim je bil podaljšan rok za dobavo blaga, in sicer do 15. 5. 2020.
- 137 Dne 29. 5. 2020 je bil sklenjen aneks št. 2 k pogodbi št. 2020-197, kjer so navedene sledeče bistvene ugotovitve in spremembe posameznih določil pogodbe št. 2020-197:
- da je treba posamezne člene pogodbe ustrezno spremeniti, ker mora kupec skladno s sklepom vlade osebno varovalno opremo, četudi nima potrebnih dokumentov oziroma ni označena skladno z zakonodajo, pogojno prevzeti;
 - da je kupec dne 21. 5. 2020 na dobavitelja naslovil poziv, da v roku 8 dni od prejema poziva dobavi celotno pogodbeno dogovorjeno količino zaščitnih sredstev z ustreznimi certifikati, sicer kupec od pogodbe odstopa in da pogodbeni stranki ugotavljata, da je navedeni poziv zaradi sklepa vlade⁴⁸ brezpredmeten in da pogodba še vedno ostaja v veljavi skladno z vsebino predmetnega dodatka št. 2;
 - da pogodbeni stranki ugotavljata, da so se ob umirjanju epidemiološke situacije na svetu razmere na trgu glede zaščitnih sredstev spremenile, česar kupec ob sklenitvi pogodbe ni mogel predvideti. Skladno s to ugotovitvijo pogodbeni stranki soglašata, da se s predmetnim dodatkom pogodbeno dogovorjene cene zaščitnih sredstev uskladijo s spremenjenimi tržnimi razmerami⁴⁹;
 - da se dobavitelj zavezuje kupcu dobaviti naslednje blago: zaščitne maske tipa FFP, medicinske maske tip IIR, zaščitne obleke za zdravnike, zaščitna očala in zaščitne rokavice⁵⁰;
 - da se glede na zmanjšano prvotno dogovorjeno količino blaga in posledično tudi vrednost blaga, stroški transporta ustrezno znižajo;
 - da mora blago ustrezati veljavnim predpisom in standardom ter imeti vsa dovoljenja, ki se zahtevajo v RS za tovrstno blago⁵¹;
 - da se je rok dobave podaljšal do 15. 6. 2020;
 - da se v roku 3 dni od dneva podpisa dodatka opravi vzorčenje dobavljenega blaga, ki ga opravi s strani kupca izbrana kontrolna hiša.
- 138 V zvezi z višino transportnih stroškov pogodbeni stranki v dodatku št. 2 nista določili višine stroškov, ampak sta v ta namen dne 1. 6. 2020 sklenili dogovor o načinu obračuna transporta, kjer sta s preprostim matematičnim izračunom (verižni račun), glede na novo vrednost blaga, določili novo višino transportnih stroškov.
- 139 Iz pridobljene dokumentacije v zvezi s sklenitvijo pogodbe št. 2020-216 z dne 15. 4. 2020 izhaja:
- Da je bil predračun za nabavo kirurških mask Tip I^a po standardu EN14683 za količini 1.400.000 kosov izdan dne 25. 3. 2020, pri tem pa je ZRSBR šele dne 14. 4. 2020 poslal elektronsko sporočilo, da družbo PDI d.o.o. skladno z dogovorom prosi za ponudbo za dobavo kirurških mask Tip I^a po standardu EN14683, in sicer za celotno količino (10. in 13. 4.).

⁴⁸ Sklep Vlade RS št. 30100-1/2020/5 z dne 25. 5. 2020.

⁴⁹ V dodatku 2 k pogodbi št. 2020-197 se cene zaščitne opreme niso spremenile, glede na določene cene zaščitne opreme v »Quaotion z dne 25. 3. 2020«.

⁵⁰ V primerjavi s prvotnim predmetom nabave v »Quaotion z dne 25. 3. 2020«, predmet pogodbe niso bile več zaščitne maske FFP3 in zaščitna oprema za asistente.

⁵¹ V primerjavi s prvotnim določilom v pogodbi št. 2020-197 z dne 8. 4. 2020, je bila črtana zahteva, da dobavitelj slednje izkazuje s certifikatom/i, ki jih je predložil ob dobavi.

- Da je bil predmet pogodbe dobava 1.400.000 mask - kirurška tip I^a po standardu EN14683.
- Da se dobavitelj zavezuje dobaviti kupcu ustrezno blago najkasneje do 30. 4. 2020.
- Da je bilo dne 10. 4. 2020 dostavljeno blago (maske FFP2 – 1.095.000 kosov, Rokavice L – 541.000 kosov, Rokavice M – 764.000 kosov, Rokavice XL – 317.000 kosov ter Zaščitna uniforma – 15.660 kosov), pri tem pa iz opombe k prevzemnem zapisniku št. 100042020/4-BO z dne 10. 4. 2020 izhaja, da bo ponovna kontrola izvedena dne 11. 4. 2020. Dne 11. 4. 2020 je bilo ob ponovni kontroli ugotovljeno, da so predmet dobave: Maska kirurška Tip I^a – 1.095.000 kosov, Rokavice L – 541.000 kosov, Rokavice M – 764.000 kosov, Rokavice XL – 317.000 kosov ter Zaščitna uniforma – 15.660 kosov, kar izhaja iz prevzemnega zapisnika št. 11042020-1-BO. Nadalje iz opomb k prevzemnemu zapisniku izhaja, da prevzeta oprema ni skladna z določili pogodbe št. 2020-160 ter da prevzete kirurške maske vsebujejo deklaracijo, po kateri so klasificirane kot FFP2 s standardom EN 149:2001 + A1:2009, kar ne drži, saj so bile maske prepoznane kot kirurške maske Tip I^a po standardu EN14683.
- Da je bilo blago (297.500 kosov), ki je predmet zgoraj navedene pogodbe, dobavljeno dne 14. 4. 2020, kar izhaja iz prevzemnega zapisnika o prevzemu št. 14042020/1-BO-B. Nadalje iz opomb k prevzemnemu zapisniku izhaja, da prevzete kirurške maske vsebujejo deklaracijo, po kateri so klasificirane kot FFP2 s standardom EN 149:2001 + A1:2009, kar ne drži, saj so bile maske prepoznane kot kirurške maske Tip I^a po standardu EN14683.
- Da je pooblaščen odvetniška družba dne 14. 5. 2020 poslala obvestilo o prenehanju pogodbe, ki ga je družba PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o. prejela dne 18. 5. 2020;
- Da je bilo dne 2. 6. 2020 prevzeto blago Maske – kirurška Tip I^a – 5.000 kosov, Zaščitna uniforma doctors – 70 kosov, Rokavice za enkratno uporabo – 1.000 kosov in Zaščitna očala – 300 kosov, kar izhaja iz prevzemnega zapisnika št. 02062020/3-AN. Nadalje iz prevzemnega zapisnika izhaja, da je naštetu blago dobavitelj ob dobavi vzel kot vzorce in jih naknadno vrnil v skladišče DLC Roje (opombe prevzemnega zapisnika) ter da se prevzeti vzorci nanašajo na Dobavnico – naročilnico št. P-25032020-02-2 z dne 19. 5. 2020.

Ugotovitve Komisije:

- 140 *Ponudnik v dogovorjenem roku ni izpolnil obveznosti, določene v pogodbi št. 2020-160 z dne 26. 3. 2020 (7 dni po podpisu pogodbe). Kljub temu s ponudnikom ni bil sklenjen aneks kot v drugih primerih, ampak se je v novi pogodbi (št. 2020-197) določil identičen predmet naročila⁵² in nov rok izpolnitve (23. 4. 2020). V novo določenem roku izpolnitev pogodbe ni bila izvedena, sklenjen je bil nov aneks z novim rokom izpolnitve (15. 5. 2020). Tudi v tem roku ponudnik ni dobavil blaga, zato je skladno s 104. členom OZ pogodba prenehala veljati. Naročnik bi po našem mnenju, kolikor bi želel, da pogodba ostane v veljavi, moral nemudoma obvestiti ponudnika, da zahteva njeno izpolnitev. Ponudniku je bil šele dne 21. 5. 2020 (6 dni po preteku roka za izpolnitev obveznosti), poslan poziv pooblaščen odvetniške družbe k izpolnitvi obveznosti v dodatnem roku 8 dni od prejema poziva. Ponudnik niti v dodatno postavljenem roku ni izpolnil obveznosti, ampak je naročnik z njim sklenil zgoraj opisani aneks.*
- 141 *V zvezi s sklenitvijo aneksa z dne 29. 5. 2020 ugotavljamo sledeče:*
- *Da sklep Vlade RS z dne 25. 5. 2020 ni vseboval določila, da bi se roki izpolnitve v sklenjenih pogodbah lahko podaljševali, zato je navedba ZRSBR, da je bil poziv ponudniku k izpolnitvi pogodbe podan zaradi sklepa vlade, brezpredmetna, odločitev pa nerazumljiva.*
 - *Da je v aneksu napisana točka 0.09, kjer pogodbeni stranki ugotavljata, da so se ob umirjanju epidemiološke situacije na svetu razmere na trgu glede zaščitnih sredstev spremenile, česar kupec ob sklenitvi pogodbe ni mogel predvideti. Skladno s to ugotovitvijo pogodbeni stranki soglašata, da se s predmetnim dodatkom pogodbeno dogovorjene cene zaščitnih sredstev uskladijo s spremenjenimi tržnimi razmerami, vendar pogodbeni stranki v nadaljevanju aneksa nista znižali cen blaga skladno z zapisano ugotovitvijo.*
- 142 *Nadalje ugotavljamo, da je bilo v sklenjenih pogodbah št. 2020-160 in 2020-197 (v 4. členu) dogovorjeno sledeče:*
- *»Skupna pogodbeno cena blaga iz 1. člena te pogodbe znaša 25.441.000,00 EUR (brez DDV-ja) oz. 31.038.020,00 EUR (z DDV-jem).*
 - *Cena posameznih vrst dobavljenega je razvidna iz priloge 1 (Quotation z dne 25.03.2020).*
 - *Cena vključuje vrednost blaga DDP (Incoterms 2000) skladišče, vključno z embalažo, paletami in zaščito palet.*

⁵² Quotation z dne 25. 3. 2020.

- V skupno pogodbeno vrednost se prišteje še vrednost transportnih stroškov, ki znaša 5.550.000,00 EUR (brez DDV-ja) oziroma 6.771.000,00 EUR (z DDV-jem).
- Skupna pogodbeno vrednost tako znaša 30.991.000,00 EUR (brez DDV-ja) oz. 37.809.020,00 EUR (z DDV-jem)«.

- 143 Glede na to, da je bila v tretjem odstavku dogovorjena klavzula DDP⁵³, skupna pogodbeno vrednost blaga nedvomno vključuje tudi vrednost transportnih stroškov do Državnega logističnega centra URSZR Roje, kar je bilo izrecno dogovorjeno v prvem odstavku 3. člena sklenjenih pogodb. Če bi stranki želeli posebej določiti vrednost transportnih stroškov, bi se le-ti morali določiti pred skupno vrednostjo blaga, zato so vse sklenjene določbe v zvezi s skupno pogodbeno vrednostjo po določitvi skupne vrednosti blaga in klavzule DDP, brezpredmetne. Ob tem dodajamo, da je ponudnik v ponudbi z dne 25. 3. 2020 (v komentarju cen po artiklih) navedel, da so te cene FOB (free on board), kar pomeni, da ne vključujejo transportnih stroškov, vendar gre v konkretnem primeru za ponudnika, ki dnevno posluje in sklepa tovrstne pogodbe v mednarodnem poslovnem prometu, tako da nejasnosti v zvezi z določitvijo klavzule DDP po našem mnenju ni moglo biti. Poleg navedenega so cene po enoti blaga s sklenitvijo pogodbe postale DDP cene, nikakor pa niso mogle ostati FOB, kakor izhaja iz ponudbe in priloge k pogodbi (Quotation z dne 25.03.2020).
- 144 Prav tako tovrstna določitev transportnih stroškov "zamegli" realno ceno artiklov in jih v konkretnem primeru, ko so bili transportni stroški določeni posebej, podraži za 0,51 EUR (brez DDV) na enoto blaga. V ponudbi je bila namreč podana cena za Medical protection gloves⁵⁴ 0,76 EUR na kos, upošteva transportne stroške pa bi ta znašala 1,27 EUR brez DDV. Ob primerjavi z drugimi ponudniki, npr. SANOLABOR, podjetje za prodajo medicinskih, laboratorijskih in farmacevtskih proizvodov, d.d., kjer je bila v pogodbi, sklenjeni dne 2. 4. 2020, določena cena na kos rokavice (rokavice kem. zaščitne) v višini 0,5844 EUR brez DDV, in ART-PE, trgovina in storitve, d.o.o., kjer je bila v pogodbi, sklenjeni dne 24. 3. 2020, določena cena na kos rokavice (rokavice, nitril, brez pudra) v višini 0,06 EUR brez DDV, ugotavljamo, da tako določena cena družbe PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o., ni bila realna.
- 145 V zvezi z višino transportnih stroškov je bilo ugotovljeno, da je ponudnik v elektronskem sporočilu z dne 24. 3. 2020 napisal, da potrebujejo 3 Transporte s 747-400 Boeing ali 6 normalnih 747 Boeing Cargo, kar pomeni, da bi posamezen prevoz tudi v primeru manjših letal stal skoraj 1.000.000,00 EUR.
- 146 Najbolj pa izstopa postopek v zvezi s sklenitvijo pogodbe št. 2020-216, v zvezi s katero ugotavljamo, da je bila sklenjena šele po tem, ko je bilo blago že dobavljeno, pri tem pa je bil predmet te pogodbe blago, ki je bilo dobavljeno po pogodbi št. 2020-197, ki pa ni bilo skladno z zahtevanimi standardi (iz prevzemnih zapisnikov št. 100042020/4-BO z dne 10. 4. 2020, št. 14042020/1-BO-B z dne 14. 4. 2020 izhaja, da niso bile dobavljena maske tipa FFP2, ampak kirurške maske tip I^a po standardu EN14683).
- 147 V zvezi s sklenitvijo pogodbe št. 2020-216 in na podlagi ugotovitev še izpostavljamo, da je uslužbenec ZRSBR predstavnikoma družbe PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o. dne 14. 4. 2020 posredoval elektronsko sporočilo, v katerem ju je prosil za ponudbo za dobavo Mask kirurških Tip I po standardu EN14683 za celotno količino (10. in 13.4.), medtem ko se v dokumentaciji k isti pogodbi nahaja zgolj predračun za nabavo nujnih državnih sredstev št. P-14042020-01, ki je bil sestavljen dne 25. 3. 2020, kar pa je glede na datum poslanega sporočila uslužbenca ZRSBR nemogoče.
- 148 Nenazadnje pa bi moral naročnik v zgoraj opisanem primeru, ko je bilo ugotovljeno, da dobavljeno blago ni skladno s predmetom pogodbe, najprej ugotoviti, ali dobavljeno blago sploh potrebuje in ali so še izpolnjeni pogoji za izvedbo »hitrih« postopkov po ZJN-3. Če bi bil odgovor pritrdilen, bi moral v primeru prevzema, skladno s priporočilom EU (z dne 13. 3. 2020), sprožiti postopek ugotavljanja skladnosti. Navedenega ne more narediti zgolj oseba, ki je odgovorna za kvalitativni prevzem blaga, ampak naročnik kot tak.

⁵³ Klavzula DDP – dobavljeno ocarinjeno, pomeni, da prodajalec v postopku pošiljanja prevzame skoraj vse obveznosti, krije vse stroške in tveganje prevoza blaga na dogovorjeni naslov ter poskrbi, da je blago pripravljeno za raztovarjanje, izpolni izvozne in uvozne obveznosti ter plača vse dajatve.

⁵⁴ Iz prevzemnega zapisnika št. 14042020/2-BO z dne 14. 4. 2020 izhaja, da so bile dobavljene zaščitne rokavice za enkratno uporabo in ne medicinske rokavice.

149 V zvezi s pogodbo št. 2020-216 še ugotavljamo, da je družba PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o. dne 18. 5. 2020 prejela obvestilo naročnika o prenehanju pogodbenih obveznosti, saj je rok izpolnitve potekel. Kljub navedenemu je ponudnik dne 19. 5. 2020 dobavil blago po zgoraj navedeni pogodbi, ki bi ga naročnik moral zavrniti, česar pa ni storil.

SANOLABOR, podjetje za prodajo medicinskih, laboratorijskih in farmacevtskih proizvodov, d.d.

150 Na podlagi pridobljene dokumentacije je bila z družbo SANOLABOR, podjetje za prodajo medicinskih, laboratorijskih in farmacevtskih proizvodov, d.d. dne 18. 3. 2020 sklenjena pogodba št. 2020-134, ki je vsebovala sledeče:

- da se dobavitelj zavezuje blago dostaviti sukcesivno, od 7. 4. 2020 dalje za količino 500.000 kosov, 1.000.000 kosov od 14. 4. 2020 dalje, 500.000 kosov od 24. 4. 2020 dalje;
- da se šteje, da je dobavitelj prevzete pogodbene obveznosti izpolnil, če je pooblaščen kontrolor kupca ugotovil, da je v skladišče dobavljena vsa količina blaga in v dogovorjeni kakovosti.

151 V zvezi s sklenjeno pogodbo z dne 18. 3. 2020 je bil dne 9. 4. 2020 sklenjen aneks z namenom ustreznega certificiranja troslojnih kirurških mask. Z aneksom je bilo med drugim dogovorjeno, da v kolikor dobavitelj za blago pod zaporednimi številkami 1-3 (maska kirurška troslojna) iz 1. člena pogodbe ne pridobi analiznega certifikata proizvajalca, kupec sprejme navedeno blago kot maske tipa II.

152 Nadalje je bil dne 4. 5. 2020 sklenjen aneks št. 2 k pogodbi z dne 18. 3. 2020, s katerim se je določil rok izpolnitve pogodbe, in sicer 15. 5. 2020, in da je rok bistvena sestavina te pogodbe.

153 Iz dokumentacije še izhaja, da je bila z družbo SANOLABOR, podjetje za prodajo medicinskih, laboratorijskih in farmacevtskih proizvodov, d.d. dne 19. 3. 2020 sklenjena pogodba št. 2020-139, ki je vsebovala sledeče:

- da se dobavitelj zavezuje blago dostaviti sukcesivno, dobava dela blaga je 19. 3. 2020, preostalo blago pa po 30. 4. 2020;
- da se šteje, da je dobavitelj prevzete pogodbene obveznosti izpolnil, če je pooblaščen kontrolor kupca ugotovil, da je v skladišče dobavljena vsa količina blaga in v dogovorjeni kakovosti.

154 V zvezi s sklenjeno pogodbo z dne 19. 3. 2020 je bil dne 9. 4. 2020 sklenjen aneks z namenom ustreznega certificiranja troslojnih kirurških mask. Z aneksom je bilo med drugim dogovorjeno, da v kolikor dobavitelj za blago pod zaporednimi številkami 1 in 2 (maska kirurška troslojna) iz 1. člena pogodbe ne pridobi analiznega certifikata proizvajalca, kupec sprejme navedeno blago kot maske tipa II.

155 Nadalje je bil dne 4. 5. 2020 sklenjen aneks št. 2 k pogodbi z dne 19. 3. 2020, s katerim se je določil rok izpolnitve pogodbe, in sicer do 30. 5. 2020, in da je rok bistvena sestavina te pogodbe.

Ugotovitve Komisije:

156 Ugotavljamo, da je bil aneks št. 1 k pogodbama št. 2020-134 in 2020-139 sklenjen po izvršenih dobavah, ker je bilo pri prevzemu ugotovljeno, da dobavitelj ni predložil certifikata za izkazovanje ustreznosti blaga. ZRSBR je pri obeh sklenjenih pogodbah z aneksom od ponudnika zahteval, da pridobi analizni certifikat, medtem ko pri ostalih ponudnikih, ki niso predložili ustreznega certifikata, ni zahteval predložitve ustreznega certifikata.

157 Vsekakor pa bi naročnik po pridobitvi analiznega certifikata moral pred sprejemom tega ugotoviti, ali tovrstno blago potrebuje, vendar le v primeru, da se po opravi analize ugotovi, da dobavljeno blago ni iste vrste kot blago, ki je bilo predmet pogodbe. Ni pa ustrezno, da se naročnik z aneksom pred opravljeno analizo zaveže, da bo blago v vsakem primeru sprejel, četudi ne bo takšno, kot je bilo določeno v pogodbi.

Tehno-Mag d.o.o.

- 158 Iz 3. člena sklenjene pogodbe št. 2020-189 z dne 3. 4. 2020 z družbo Tehno-Mag d.o.o. izhaja, da mora dobavitelj dobaviti ustrezno blago do 20. 4. 2020 ter da je rok bistvena sestavina te pogodbe. Nadalje iz elektronskega sporočila, ki ga je predstavniku družbe Tehno-Mag d.o.o. posredoval uslužbenec ZRSBR, izhaja, da blaga od vključno 21. 4. 2020 ne morejo prevzeti, ker je pogodba dne 20. 4. 2020 pretekla. Predstavniki družbe Tehno-Mag d.o.o. je dne 28. 4. 2020 na elektronska naslova v. d. direktorja ZRSBR in info@zrsbr.si posredoval elektronsko sporočilo, da prosi za dostavo po pogodbi z dne 3. 4. 2020. Iz ročnega dopisa na elektronskem sporočilu, ki je bil istega dne preposlan iz elektronskega naslova info@zrsbr.si uslužbencema ZRSBR izhaja, da v danem trenutku ne morejo spreminjati pogodbe oz. roka dobave in da jih bodo v primeru spremenjenih razmer obvestili, pri tem pa je še dopisano, da je usklajeno z direktorjem. Odgovor ZRSBR družbi Tehno-Mag d.o.o. z dne 28. 4. 2020 je bil, da ZRSBR v tem trenutku ne more spreminjati vsebine pogodbe, da je skrajni rok dobave žal potekel, zato blaga ne morejo prevzeti, in da jih bodo v primeru, da se bodo razmere spremenile in bo ZRSBR izvajal nova javna naročila, obvestili. Dne 11. 5. 2020 je ZRSBR, kljub dopisu z dne 28. 4. 2020, posredoval nov dopis št. 6414/LS, s katerim je družbo Tehno-Mag d.o.o. obvestil o možnosti realizacije pogodbe, in sicer pod pogojem, da zniža ceno mask. Nadalje iz zbrane dokumentacije še izhaja, da je ZRSBR družbi Tehno-Mag d.o.o. dne 11. 5. 2020 posredoval elektronsko sporočilo, da potrjuje dogovorjeno ceno in da aneks po mnenju odvetnikov ni potreben, zato pričakujejo čimprejšnjo realizacijo. Družba Tehno-Mag d.o.o. je na podlagi navedenega dne 14. 5. 2020 dobavila zaščitno opremo, ki pa ni bila skladna s pogodbenimi določili.

Ugotovitve Komisije:

- 159 *Na podlagi posredovane dokumentacije URSZR k ponudbi št 186, ki se nanaša na sklenitev pogodbe št. 2020-189, ugotavljamo, da sta ustreznost ponudbe glede tipa mask in certifikatov oziroma drugih prilog URSZR in zdravstvena stroka usklajevala še vse do 11. 5. 2020, čeprav je bila pogodba podpisana že 3. 4. 2020, kar kaže na neustrezno voden postopek in hkrati privilegirano obravnavo ponudnika.*
- 160 *Iz zgoraj navedenih elektronskih sporočil jasno in izrecno izhaja, da je bila sklenjena pogodba št. 2020-198 razvezana. V kolikor bi ZRSBR potreboval maske, ki so bile predmet pogodbe, bi moral najprej ustrezno oceniti ali lahko zaščitno opremo glede na obstoječe zaloge še vedno nabavlja po 46. členu ZJN-3, nato pa bi moral izvesti ustrezen postopek in skleniti novo pogodbo.*

XAN-MAX trgovina in storitve d.o.o.

- 161 Dne 21. 3. 2020 je bila sklenjena pogodba z družbo XAN-MAX trgovina in storitve d.o.o. št. 2020-148, iz katere izhaja, da mora dobavitelj blago dobaviti sukcesivno, vendar najkasneje do 30. 4. 2020. Nadalje iz dokumentacije izhaja, da je ZRSBR dne 30. 4. 2020 (zadnji dan roka za izpolnitev) podpisal aneks k pogodbi, kjer je bilo dodano, da v kolikor dobavitelj blaga ne dobavi do roka, pogodba avtomatično preneha veljati, ter da je dobavni rok bistvena sestavina pogodbe.

Ugotovitve Komisije:

- 162 *Sklenjen aneks jasno kaže na to, da je naročnik, v kolikor blago ne bo dobavljeno do 30. 4. 2020, želel, da se pogodba razveže, vendar pa je kljub temu pooblaščen odvetniška družba dne 7. 5. 2020 posredovala dopis, s katerim je dobavitelja pozvala, da izpolni obveznosti v roku 8 dni od prejema poziva.*

V nadaljevanju smo pregledali, ali so imeli vsi ponudniki, s katerimi je ZRSBR sklenil pogodbe, registrirane ustrezne dejavnosti, potrebne za dobavo zaščitne opreme, ki je bila predmet posameznih pogodb. Podatke o registriranih dejavnostih smo pridobili iz poslovnega in sodnega registra RS. Iz spodnje tabele so tako razvidni podatki o matični številki družbe, datumu vpisa v sodni register in dejavnosti družbe, povezani z nabavo zaščitne opreme.

Skladno z določbo 6. člena ZGD-1 smejo družbe opravljati gospodarske posle le v okviru dejavnosti, določenih v statutu ali družbeni pogodbi. Ne glede na navedeno, sme družba opravljati tudi vse druge posle, potrebne za njen obstoj in opravljanje dejavnosti, ki pa ne pomenijo neposrednega opravljanja dejavnosti. Predmetna določba se ne more uporabiti za ponudnike, ki so dobavljali zaščitno opremo, saj bi morali imeti vpisano ustrezno dejavnost za nabavo le-te. Navedeno smiselno izhaja tudi iz sodbe Upravnega sodišča opr. I U 934/2015 z dne 16. 2. 2016, saj je, kot bo pojasnjeno v ugotovitvah Komisije, šlo pri skoraj vseh ponudnikih v konkretnih primerih nabave zaščitne opreme za opravljanje dejavnosti, ki so predstavljale pomemben del poslovanja subjekta.

Tabela : Pregled dejavnosti v zvezi z nabavo zaščitne opreme

Družba	Matična številka	Datum vpisa v sodni register	Dejavnosti družbe povezane z nabavo zaščitne opreme
ACRON trgovsko podjetje d.o.o.	5561868000	23.12.1991	46.490 Trgovina na debelo z drugimi izdelki široke porabe 46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali (od dne 16. 4. 2020) 46.490 Trgovina na debelo z drugimi izdelki široke porabe 46.430 Trgovina na debelo z električnimi gospodinjskimi napravami
ART-PE, trgovina in storitve, d.o.o.	6607209000	7.05.2014	46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali
BENT EXCELENT trgovina in storitve d.o.o. Domžale	1274104000	16.03.1998	46.750 Trgovina na debelo s kemičnimi izdelki,
Betaplan, trgovina in storitve, d.o.o.	7218605000	24.01.2017	46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali
BIOVIS, trgovina in storitve, d.o.o.	6004075000	20.07.2011	46.490 Trgovina na debelo z drugimi izdelki široke porabe 46.180 Specializirano posredništvo pri prodaji drugih določenih izdelkov
BO2-MEGA, družba za trgovino, d.o.o.	6092772000	11.01.2012	46.410 Trgovina na debelo s tekstilom 46.490 Trgovina na debelo z drugimi izdelki široke porabe 46.160 Posredništvo pri prodaji tekstila, oblačil, krzna, obutve, usnjenih izdelkov 46.180 Specializirano posredništvo pri prodaji drugih določenih izdelkov

Družba	Matična številka	Datum vpisa v sodni register	Dejavnosti družbe povezane z nabavo zaščitne opreme
Cross Continental, gradbeništvo, d.o.o.	8561826000	3.12.2019	46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali (od dne 9.4.2020) dejavnost za rokavice, prodali maske
Dana, proizvodnja in prodaja pijač, d.o.o.	5049393000	1.03.1990	46.750 Trgovina na debelo s kemičnimi izdelki, 46.120 Posredništvo pri prodaji goriv, rud, kovin, tehničnih kemikalij
DENTAL - MEDICAL, trgovanje z medicinskimi pripomočki na debelo, d.o.o.	6161146000	14.05.2012	46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali
DOBNIK TRADE trgovina in storitve d.o.o.	7085338000	6.06.2016	46.490 Trgovina na debelo z drugimi izdelki široke porabe 46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali (vpisano 31.3.2020)
FREJA trgovina in storitve d.o.o.	3475875000		46.180 Specializirano posredništvo pri prodaji drugih določenih izdelkov 46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali (vpisano 20.5.2020)
genEplanet diagnostika, diagnostične storitve, d.o.o.	3857115000	29.11.2010	46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali (od dne 18. 3. 2020)
GJM, upravljanje s športnimi objekti, d.o.o.	6888747000	28.07.2015	46.490 Trgovina na debelo z drugimi izdelki široke porabe
GORENJE gospodinjski aparati, d.o.o.	5163676000		46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali
HMEZAD - TMT transport, mehanizacija, trgovina, d.o.o., Ljubljana	5291836000	27.10.1989	46.410 Trgovina na debelo s tekstilom 46.490 Trgovina na debelo z drugimi izdelki široke porabe 46.160 Posredništvo pri prodaji tekstila, oblačil, krzna, obutve, usnjenih izdelkov 46.180 Specializirano posredništvo pri prodaji drugih določenih izdelkov 46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali
INOVATIO, prodaja elektronskih in telekomunikacijskih naprav d.o.o.	6498515000	27.11.2013	46.160 Posredništvo pri prodaji tekstila, oblačil, krzna, obutve, usnjenih izdelkov 46.180 Specializirano posredništvo pri prodaji drugih določenih izdelkov 46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali - VSE RAZEN 46.180 OD 31.3.2020
INPOS, Tehnična trgovina na debelo in drobno, d.o.o., Celje	5305306000	17.01.1990	46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali, 46.490 Trgovina na debelo z drugimi izdelki široke porabe
INTERPART trgovina na debelo in drobno, posredništvo, d.o.o.	5325579000	26.02.1990	46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali
KIMI d.o.o., proizvodno trgovsko podjetje	5311802000	20.02.1990	46.750 Trgovina na debelo s kemičnimi izdelki 46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali (OD DNE 15.4.2020)
KONFEKCIJA *MARJA* MARIJANA PLEVNIK S.P.	5275659000	24.01.1994	Nima vpisane dejavnosti 13.920 Proizvodnja končnih tekstilnih izdelkov, razen oblačil
KOREZ-SORTING GROUP, tehnično preizkušanje in analiziranje d.o.o.	6150667000	20.04.2012	Nima vpisane nobene ustrezne dejavnosti

Družba	Matična številka	Datum vpisa v sodni register	Dejavnosti družbe povezane z nabavo zaščitne opreme
KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo mesto	5043611000	13.07.1989	46.750 Trgovina na debelo s kemičnimi izdelki 46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali 46.450 Trgovina na debelo s parfumi in kozmetiko
LABENA trgovina, svetovanje in proizvodnja laboratorijske opreme d.o.o.	5699479000	29.01.1993	46.490 Trgovina na debelo z drugimi izdelki široke porabe 46.180 Specializirano posredništvo pri prodaji drugih določenih izdelkov 46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali
LEK VETERINA d.o.o.	2043432000	25.01.2005	46.750 Trgovina na debelo s kemičnimi izdelki
LRM, trgovina in storitve, d.o.o.	7079095000	31.05.2016	46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali
MD GLOBAL LOGISTICS, skladiščenje, trgovina in druge poslovne storitve, d.o.o.	7096208000	28.06.2016	46.410 Trgovina na debelo s tekstilom 46.490 Trgovina na debelo z drugimi izdelki široke porabe 46.160 Posredništvo pri prodaji tekstila, oblačil, krzna, obutve, usnjenih izdelkov 46.180 Specializirano posredništvo pri prodaji drugih določenih izdelkov
MEDICOP - specialna oprema d.o.o.	5295254000	27.11.1989	46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali
MESI, razvoj medicinskih naprav, d.o.o.	3844501000	4.11.2010	46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali
MIMOVSTE, spletna trgovina, d.o.o.	1589121000	6.04.2001	46.410 Trgovina na debelo s tekstilom 46.490 Trgovina na debelo z drugimi izdelki široke porabe 46.160 Posredništvo pri prodaji tekstila, oblačil, krzna, obutve, usnjenih izdelkov 46.180 Specializirano posredništvo pri prodaji drugih določenih izdelkov 46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali
OECO, trgovina in storitve, d.o.o.	6442374000	12.09.2013	46.180 Specializirano posredništvo pri prodaji drugih določenih izdelkov 46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali (OD 30.3.2020)
OMNIA DRINK nespecializirana trgovina na debelo d.o.o.	3770877000	21.07.2010	46.490 Trgovina na debelo z drugimi izdelki široke porabe 46.180 Specializirano posredništvo pri prodaji drugih določenih izdelkov
PREVENT&DELOZA proizvodnja in trgovina, d.o.o.	5033705000	17.01.1974	46.410 Trgovina na debelo s tekstilom 46.160 Posredništvo pri prodaji tekstila, oblačil, krzna, obutve, usnjenih izdelkov 46.180 Specializirano posredništvo pri prodaji drugih določenih izdelkov 46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali 46.420 Trgovina na debelo z oblačili in obutvijo
PROPIP, družba za proizvodnjo in posredništvo d.o.o.	5649532000	13.12.1995	46.410 Trgovina na debelo s tekstilom 46.490 Trgovina na debelo z drugimi izdelki široke porabe 46.160 Posredništvo pri prodaji tekstila, oblačil, krzna, obutve, usnjenih izdelkov
PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o.	6919758000	23.09.2015	Nima nobene ustrezne dejavnosti za trgovanje z zaščitno opremo in sredstvi
RAM 2 trgovina, proizvodnja, zastopanje in inženiring, d.o.o.	5768756000	14.05.1993	46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali
SANOLABOR, podjetje za prodajo medicinskih, laboratorijskih in farmacevtskih proizvodov, d.d.	5000823000	9.02.1990	46.410 Trgovina na debelo s tekstilom 46.490 Trgovina na debelo z drugimi izdelki široke porabe 46.160 Posredništvo pri prodaji tekstila, oblačil, krzna, obutve, usnjenih izdelkov 46.180 Specializirano posredništvo pri prodaji drugih določenih izdelkov 46.460

Družba	Matična številka	Datum vpisa v sodni register	Dejavnosti družbe povezane z nabavo zaščitne opreme
			Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali 46.420 Trgovina na debelo z oblačili in obutvijo 46.430 Trgovina na debelo z električnimi gospodinjstskimi napravami 46.750 Trgovina na debelo s kemičnimi izdelki 46.120 Posredništvo pri prodaji goriv, rud, kovin, tehničnih kemikalij 46.450 Trgovina na debelo s parfumi in kozmetiko
SLA MARKETING, trgovina, storitve in svetovanje, d.o.o.	6330053000	4.03.2013	46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali - OD 25.3.2020 DALJE
TEHNO-MAG d.o.o.		1994	
TOSAMA Tovarna sanitetnega materiala d.o.o.	5033195000	31.01.1990	46.410 Trgovina na debelo s tekstilom 46.490 Trgovina na debelo z drugimi izdelki široke porabe 46.160 Posredništvo pri prodaji tekstila, oblačil, krzna, obutve, usnjenih izdelkov 46.180 Specializirano posredništvo pri prodaji drugih določenih izdelkov 46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali 46.420 Trgovina na debelo z oblačili in obutvijo
TOTAL trgovina na debelo, d.o.o.	5335949000	9.03.1990	
VIDEO SISTEMI, proizvodnja in zastopanje, d.o.o.	6663745000	25.08.2014	46.180 Specializirano posredništvo pri prodaji drugih določenih izdelkov 46.520 Trgovina na debelo z elektronskimi in telekomunikacijskimi napravami in deli 46.900 Nespecializirana trgovina na debelo
WEBO MARIBOR dekontaminacija proizvodi in oprema d.o.o.	1510606000	20.04.2000	46.410 Trgovina na debelo s tekstilom 46.490 Trgovina na debelo z drugimi izdelki široke porabe 46.160 Posredništvo pri prodaji tekstila, oblačil, krzna, obutve, usnjenih izdelkov 46.180 Specializirano posredništvo pri prodaji drugih določenih izdelkov 46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali
XAN-MAX, trgovina in storitve, d.o.o.	6760317000	13.01.2015	46.490 Trgovina na debelo z drugimi izdelki široke porabe 46.180 Specializirano posredništvo pri prodaji drugih določenih izdelkov 46.460 Trgovina na debelo s farmacevtskimi izdelki ter medicinskimi potrebščinami in materiali - NIMA USTREZNE DEJAVNOSTI ZA PRODAJO OBRAZNIH ŠČITNIKOV IN ZAŠČITNIH OBLEK
ZAŠČITA LUKAČ, Proizvodnja drugih vrhnjih oblačil, d.o.o.	3425690000	30.10.2008	Nima vpisane šifre dejavnosti 13.920 Proizvodnja končnih tekstilnih izdelkov, razen oblačil

Ugotovitve Komisije:

- 163 *V zvezi s samim statusom ponudnikov⁵⁵ ugotavljamo, da v večini sklenjenih pogodb poslovni subjekti v pogodbenem razmerju do ZRSBR niso nastopali kot posredniki pri prodaji zaščitne opreme, ampak kot dobavitelji.*
- 164 *V zvezi z registriranimi dejavnostmi ponudnikov⁵⁶, ki so z ZRSBR sklenili pogodbo, ugotavljamo, da so določene družbe, s katerimi so bile sklenjene pogodbe o nabavi zaščitne opreme, šele po oddaji ponudbe oziroma celo po sklenitvi pogodbe registrirale dejavnost, na podlagi katere so lahko prodajale zaščitno opremo⁵⁷ oziroma so registrirale ali imele registrirano dejavnost, ki ni ustrezala vrsti zaščitne opreme, ki so jo prodali (Cross Continental, gradbeništvo, d.o.o., INOVATIO, prodaja elektronskih in telekomunikacijskih naprav d.o.o., OECO, trgovina in storitve, d.o.o., SLA MARKETING, trgovina, storitve in svetovanje, d.o.o., XAN-MAX, trgovina in storitve, d.o.o.).*
- 165 *Iz pridobljenih podatkov izhaja, da je ZRSBR sklepal pogodbe tudi s ponudniki, ki niso imeli vpisane nobene ustrezne dejavnosti (KOREZ-SORTING GROUP, tehnično preizkušanje in analiziranje d.o.o., PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o.). Prav tako pa so bile sklenjene pogodbe tudi z družbami, ki niso imele vpisane ustrezne dejavnosti za proizvodnjo zaščitne opreme, pri tem pa iz zbrane dokumentacije izhaja, da so same proizvajale zaščitno opremo (KONFEKCIJA *MARJA* MARIJANA PLEVNİK S.P., ZAŠČITA LUKAČ, Proizvodnja drugih vrhnjih oblačil, d.o.o.).*

⁵⁵ Dobavitelj, posrednik, proizvajalec

⁵⁶ Podatke o registriranih dejavnostih smo pridobili iz Poslovnega in Sodnega registra Slovenije in sklenjenih pogodb.

⁵⁷ Registrirane dejavnosti, potrebne za izdelavo in prodajo posameznih vrst zaščitne opreme in zaščitnih sredstev, je objavil Statistični urad RS v obliki posebne objave, ki je dostopna na povezavi: <https://www.stat.si/StatWeb/PDF/PrikaziPDF.aspx?id=8766&lang=sl>

Na podlagi prejete dokumentacije je bilo ugotovljeno, da je moral ponudnik v večini primerov zaščitno opremo vnaprej rezervirati in plačati, od naročnika pa je, razen izjemoma, plačilo prejel šele po dobavi zaščitne opreme. Dobava zaščitne opreme je bila v času epidemije nujna, zato je bilo pomembno, da naročnik sklence pogodbe s ponudniki, za katere je obstajala vsaj verjetnost, da bodo obveznost lahko izpolnili. Slabo finančno stanje ponudnika je predstavljalo precejšnje tveganje, da obveznost ne bo izpolnjena, zlasti zato, ker pogodbe niso vsebovale določbe o pogodbeni kazni, če obveznosti ne bodo pravočasno izpolnjene. Glede na to je tako vse tveganje nosil naročnik.

Navedeno kaže, da je bilo likvidnostno in finančno stanje ponudnika bistveno za uspešno izvedbo posla, zato smo vpogledali v letna poročila ter bilančne podatke izbranih ponudnikov, s katerimi so bile sklenjene pogodbe. Podatki so predstavljeni v spodnji tabeli.

Tabela: Prihodki izbranih ponudnikov in vrednosti sklenjenih pogodb

Družba	Prihodki družbe v letu 2018	Prihodki družbe v letu 2019	Vrednost vseh sklenjenih pogodb
ACRON trgovsko podjetje d.o.o.	21.505.655,61 EUR	22.258.326,87 EUR	36.282.800,00 EUR
ART-PE, trgovina in storitve, d.o.o.	1.160.990,85 EUR	1.608.036,00 EUR	1.244.715,74 EUR
BENT EXCELENT trgovina in storitve d.o.o. Domžale	4.789.419,01 EUR	5.039.861,29 EUR	35.868,00 EUR
Betaplan, trgovina in storitve, d.o.o.	757.239,58 EUR	1.124.655,50 EUR	26.017,72 EUR
BIOVIS, trgovina in storitve, d.o.o.	2.612.722,17 EUR	3.344.945,31 EUR	1.427.400,00 EUR
BO2-MEGA, družba za trgovino, d.o.o.	908.085,31 EUR	1.047.494,88 EUR	27.447,26 EUR
Cross Continental, gradbeništvo, d.o.o.	0	0	8.878.114,46 EUR
Dana, proizvodnja in prodaja pijač, d.o.o.	16.836.284,00 EUR	17.101.639,00 EUR	15.450,00 EUR
DENTAL - MEDICAL, trgovanje z medicinskimi pripomočki na debelo, d.o.o.	4.095.158,25 EUR	5.152.471,45 EUR	87.840,00 EUR
DOBNIK TRADE trgovina in storitve d.o.o.	869.636,37 EUR	1.169.775,48 EUR	597.800,00 EUR
FREJA trgovina in storitve d.o.o.	882.226,33 EUR	808.771,85 EUR	20.020,20 EUR
genEplanet diagnostika, diagnostične storitve, d.o.o.	102.632,60 EUR	141.896,60 EUR	21.578.760,00 EUR
GJM, upravljanje s športnimi objekti, d.o.o.	1.791.743,93 EUR	1.272.874,23 EUR	841.800,00 EUR
GORENJE gospodinjski aparati d.o.o.	1.185.761.000,00 EUR	829.572.000,00 EUR	2.026.156,48 EUR

Družba	Prihodki družbe v letu 2018	Prihodki družbe v letu 2019	Vrednost vseh sklenjenih pogodb
HMEZAD - TMT transport, mehanizacija, trgovina, d.o.o., Ljubljana	13.487.491,00 EUR	12.671.593,00 EUR	15.030.400,00 EUR
INOVATIO, prodaja elektronskih in telekomunikacijskih naprav d.o.o.	843.799,28 EUR	951.552,71 EUR	1.197.393,40 EUR
INPOS, Tehnična trgovina na debelo in drobno, d.o.o., Celje	44.910.000,00 EUR	45.097.000,00 EUR	46.299,00 EUR
INTERPART trgovina na debelo in drobno, posredništvo, d.o.o.	2.850.917,06 EUR	2.734.321,42 EUR	136.437,00 EUR
KIMI d.o.o., proizvodno trgovsko podjetje	6.994.821,00 EUR	7.408.213,00 EUR	451.645,20 EUR
KONFEKCIJA *MARJA* MARIJANA PLEVNIK S.P.	886.145,76 EUR	897.307,28 EUR	64.050,00 EUR
KOREZ-SORTING GROUP, tehnično preizkušanje in analiziranje d.o.o.	522.461,68 EUR	630.137,56 EUR	463.600,00 EUR
KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo mesto	1.331.858.000,00 EUR	1.493.409.000,00 EUR	127.810,25 EUR
LABENA trgovina, svetovanje in proizvodnja laboratorijske opreme d.o.o.	4.056.540,51 EUR	5.306.527,07 EUR	9.749.630,00 EUR
LEK VETERINA d.o.o.	6.464.200,00 EUR	6.504.534,00 EUR	89.975,00 EUR
LRM, trgovina in storitve, d.o.o.	1.235.707,81 EUR	1.932.198,92 EUR	132.492,00 EUR
MD GLOBAL LOGISTICS, skladiščenje, trgovina in druge poslovne storitve, d.o.o.	931.380,83 EUR	1.363.844,76 EUR	12.160.960,00 EUR
MEDICOP - specialna oprema d.o.o.	8.443.403,00 EUR	11.588.475,00 EUR	1.256.170,14 EUR
MESI, razvoj medicinskih naprav, d.o.o.	2.945.397,80 EUR	4.074.276,90 EUR	5.058.481,49 EUR
MIMOVRSSTE, spletna trgovina, d.o.o.	74.059.326,00 EUR	NI OBJAVLJENO	96.123,80 EUR
OECO, trgovina in storitve, d.o.o.	677.829,52 EUR	785.453,65 EUR	3.660.000,00 EUR
OMNIA DRINK nespecializirana trgovina na debelo d.o.o.	1.686,03 EUR	3.630.312,44 EUR	58.560,00 EUR
PREVENT&DELOZA proizvodnja in trgovina, d.o.o.	7.507.545,84 EUR	8.926.798,92 EUR	1.323.029,00 EUR
PROPIP, družba za proizvodnjo in posredništvo d.o.o.	905.388,05 EUR	1.616.247,29 EUR	15.481,50 EUR
PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o.	582.967,70 EUR	1.000.745,09 EUR	69.640.040,00 EUR
RAM 2 trgovina, proizvodnja, zastopanje in inženiring, d.o.o.	19.372.000,00 EUR	15.100.000,00 EUR	1.259.250,00 EUR
SANOLABOR, podjetje za prodajo medicinskih, laboratorijskih in farmacevtskih proizvodov, d.d.	64.993.645,00 EUR	67.082.211,00 EUR	3.016.280,43 EUR
SLA MARKETING, trgovina, storitve in svetovanje, d.o.o.	25.000,00 EUR	39.628,20 EUR	2.196.000,00 EUR
TEHNO-MAG d.o.o.		275,09 mio KUN	3.538.000,00 EUR
TOSAMA Tovarna sanitetnega materiala d.o.o.	38.788.000,00 EUR	39.416.000,00 EUR	24.400,00 EUR
TOTAL trgovina na debelo, d.o.o.	12.266.452,00 EUR	12.920.244,00 EUR	20.517,96 EUR

Družba	Prihodki družbe v letu 2018	Prihodki družbe v letu 2019	Vrednost vseh sklenjenih pogodb
VIDEO SISTEMI, proizvodnja in zastopanje, d.o.o.	963.239,01 EUR	885.321,26 EUR	8.296,00 EUR
WEBO MARIBOR dekontaminacija proizvodi in oprema d.o.o.	5.896.566,38 EUR	7.534.347,42 EUR	21.960,00 EUR
XAN-MAX, trgovina in storitve, d.o.o.	88.873,00 EUR	60.890,00 EUR	11.990.160,00 EUR
ZAŠČITA LUKAČ, Proizvodnja drugih vrhnjih oblačil, d.o.o.	153.386,82 EUR	181.198,04 EUR	585.600,00 EUR

Ugotovitve Komisije:

- 166 Na podlagi pregleda letnih prihodkov ponudnikov, ki izhajajo iz zgornje tabele (Tabela: Prihodki izbranih ponudnikov in vrednosti sklenjenih pogodb), ugotavljamo, da je vrednost sklenjenih pogodb o dobavi zaščitne opreme pri nekaterih ponudnikih občutno presežala celotne prihodke, ki so jih ti dosegali v letih 2018 in 2019 (ACRON trgovsko podjetje d.o.o., genEplanet diagnostika, diagnostične storitve, d.o.o., HMEZAD - TMT transport, mehanizacija, trgovina, d.o.o., Ljubljana, INOVATIO, prodaja elektronskih in telekomunikacijskih naprav d.o.o., LABENA trgovina, svetovanje in proizvodnja laboratorijske opreme d.o.o., MD GLOBAL LOGISTICS, skladiščenje, trgovina in druge poslovne storitve, d.o.o., MESI, razvoj medicinskih naprav, d.o.o., OEKO, trgovina in storitve, d.o.o., PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o., SLA MARKETING, trgovina, storitve in svetovanje, d.o.o., XAN-MAX, trgovina in storitve, d.o.o. in ZAŠČITA LUKAČ, Proizvodnja drugih vrhnjih oblačil, d.o.o.).
- 167 Nadalje ugotavljamo, da je bil eden izmed poslovnih subjektov, s katerim je ZRSBR sklenil pogodbo o nabavi zaščitne opreme, Cross Continental, gradbeništvo, d.o.o., vpisan v Poslovni register Slovenije šele dne 3. 12. 2019 in v letu 2019 ni imel prihodkov.
- 168 Da je bila likvidnostna sposobnost pri sklepanju pogodb pomembna izhaja iz Poročila Vlade RS, saj je bil to tudi eden izmed razlogov za zavrnitev podpisa aneksa pri družbi MD GLOBAL d.o.o.⁵⁸, kjer je kot eden izmed razlogov za zavrnitev podpisa aneksa tudi izpostavljena primerjava pogodbene vrednosti in prometa iz leta 2018, ki je pokazala, da ni bilo realno pričakovati, da bo podjetje maske dobavilo v podaljšanem roku. Neizpodbitno pa je tudi dejstvo, da tako letni prihodki ponudnikov kot obdobje njihovega poslovanja vplivajo na bonitetno oceno ponudnika, ki jo poleg ostalih kazalnikov banke upoštevajo pri izdaji bančnih garancij za izvedbo posla.

VI. PREVZEM ZAŠČITNIH SREDSTEV

- 169 V zvezi s prevzemom zaščitnih sredstev je ZRSBR v dopisu št. 713-2 z dne 11. 6. 2020 pojasnil, da je bil protokol spremljanja naročil in dobav sledeč:
- ob prihodu transportnega sredstva z zaščitno opremo v skladišče (Roje, Zalog...) je bilo potrebno najprej ugotoviti količino in ustrezno kakovost blaga, kar je izvajala družba Bureau Veritas, d.o.o.;
 - v času preverjanja količine in kakovosti blaga je predstavnik ZRSBR preveril ustreznost dobavnice in od vodje Tehničnega sektorja ZRSBR pridobil odobritev ustreznosti dobavnice;
 - če je družba Bureau Veritas, d.o.o. izdala poročilo o ustreznosti pošiljke (skladno z zahtevami) in je bila pridobljena odobritev vodje Tehničnega sektorja ZRSBR, je predstavnik ZRSBR podpisal dobavnico;
 - če je bila na zapisniku družbe Bureau Veritas, d.o.o. označena neskladnost, predstavnik ZRSBR ni smel podpisati nobenega dokumenta in je moral o nastalem stanju takoj obvestiti (telefonsko in po elektronski pošti) vodjo Tehničnega sektorja ZRSBR;
 - ko so bili podpisani ustrezno poročilo družbe Bureau Veritas, d.o.o., dobavnica dobavitelju in zapisnik o "Prevzemu sredstev za osebno zaščito — Korona virus", je predstavnik ZRSBR napisal ročno dobavnico o predaji blaga URSZR, ki sta jo podpisala predstavnik ZRSBR in predstavnik URSZR;
 - ob sprejemu blaga je moral biti nujno prisoten tudi predstavnik dobavitelja, ki je sopodpisnik zapisnika o "Prevzemu sredstev za osebno zaščito — Korona virus";
 - na osnovi zbrane dokumentacije je predstavnik Tehničnega sektorja ZRSBR pisno (preko elektronske pošte) obvestil vodje sektorjev in skrbnika pogodbe o poteku prevzema;

⁵⁸ Glej str. 29.

- podatki o vseh uspešno opravljenih prevzemih in prevzetih količinah zaščitne opreme so se sproti vnašali in spremljali v tabeli ter bili redno dnevno sporočeni na MGRT in MDS, spremembe statusov pogodb pa so bile dnevno objavljene tudi na spletni strani ZRSBR.
- 170 Nadalje iz istega dopisa izhaja, da je ZRSBR v primerih, ko na podlagi dokumentacije ni bilo moč z gotovostjo potrditi ustreznosti blaga in skladnosti s priloženimi certifikati, opravil začasni prevzem in od podjetja zahteval dopolnitev dokumentacije. V primeru, da ponudnik ni zagotovil ustreznih dokazil, je bila pošiljka zavrjena.
- 171 ZRSBR je imel za izvajanje kontrole količin in kakovosti blaga z družbo Bureau Veritas, d.o.o. sklenjeno Pogodbo o izvajanju kontrole blaga last Zavoda RS za blagovne rezerve št. 2018-384 z dne 19. 11. 2018.
- 172 Družba Bureau Veritas, d.o.o. je v dokumentu z dne 2. 6. 2020 opisala postopek kontrole ob prevzemu medicinskih pripomočkov in osebne varovalne opreme, ki je sledeč:
- »od ZRSBR je potrebno pred kontrolo pridobiti informacijo o tem, kakšno opremo naj bi dobavitelj dobavil (vrsto opreme (npr maske tip FFP2), količino, in spremno dokumentacijo (certifikat, test report, etc));
 - nato najprej preverimo ali so navedbe na kartonih skladne s tistimi v spremljajočih dokumentih (proizvajalec, tip maske, etc);
 - odpremo nekaj naključno izbranih kartonov ter preverimo vsebino (količina, skladnost vsebine z navedbami na kartonu in na spremnih dokumentih);
 - ugotovimo skupno količino prispelle opreme;
 - preverimo vsebino posamičnih manjših pakiranj v kartonu (spet navedbe na teh enotah in njihovo skladnost s spremljajočo dokumentacijo);
 - vizualno ocenimo, ali gre za deklariran tip mask, oblek, očal; v primeru respiratorjev pa navedba proizvajalca, modela, letnika izdelave etc. na sami medicinski opremi;
 - preverimo avtentičnost predloženih dokazil (certifikati (spletni iskalniki izdajateljev), poročila o testiranju (spletni iskalnik ali poizvedba na njihov e-mail naslov), EU izjave o skladnosti ...) ter ali zadoščajo za dokazovanje skladnosti z relevantno zakonodajo, npr. v primeru FFP2 mask v prvi vrsti Certifikat o EU pregledu tipa (modul B) in pa certifikat o nadzoru v proizvodnji (modul C2 ali D) ter EU izjavo o skladnosti, v primeru medicinskih pripomočkov Izjavo o skladnosti;
 - vpis proizvajalca oz. pooblaščenega zastopnika v ustrezne baze;
 - preverimo ustreznost/pravilnost navedb na pakiranju in sami opremi, npr. ali je na FFP2 maskah nameščen CE znak in koda priglšenega organa, ki je izvedel oceno skladnosti po modulu 02 ali D, ali je naveden model, tip maske, identifikacija proizvajalca, standard etc.; so maskam priložene zahtevane informacije za uporabnika, je naveden uvoznik etc.; v primeru medicinskih mask navedbo proizvajalca, uvoznika, CE znak, tip maske, npr. tip I IR, navedba standard, datuma izdelave, roka trajanja, pogojev skladiščenja;
 - v zapisnik navedemo specifikacijo prevzetega proizvoda (proizvajalec, vrsta opreme, tip, model etc.) ter sklice na vso spremno dokumentacijo, ki smo jo pregledali ob sprejemu«.
- 173 V zvezi s prevzemom blaga je Vlada RS v 2. in 3. točki sklepa št. 30100-1/2020/5 z dne 25. 5. 2020 med drugim zapisala, da se osebna varovalna oprema ali medicinski pripomočki, ki nimajo potrebnih dokumentov oziroma niso označeni skladno z zakonodajo, pogojno prevzamejo za ZRSBR, vendar ne za nadaljnjo prodajo, ter da je treba takoj po prevzemu blaga pristopiti k ugotavljanju, ali osebna varovalna oprema zagotavlja ustrezno raven varnosti v skladu z bistvenimi zahtevami iz Uredbe (EU) 2016/425 in ali medicinski pripomočki zagotavljajo ustrezno raven zdravja in varnosti, skladno z bistvenimi zahtevami iz Direktive 93/42/EGS ali Uredbe (EU) 2017/745, kljub temu, da niso ustrezno označeni. Če zahteve niso izpolnjene, ZRSBR z dobavitelji sklene aneks k pogodbi, v katerem se opredeli kritje stroškov testiranja in dogovor glede zavrnitve oz. kupnine. Zadevni medicinski pripomočki ali osebna varovalna oprema ne sme vstopati v nadaljnje distribucijske kanale ali se dati na voljo na trg.
- 174 ZRSBR je v dopisu št. 062-0001/2020-6 z dne 5. 10. 2020 dodatno pojasnil, da je postopek prevzema zaščitne opreme po 29. 4. 2020 potekal v skladu z NAVODILOM ZA PREVZEM BLAGA – BUREAU VERITAS, medtem ko je do 29. 4. 2020 potekal skladno s Priporočilom Komisije (EU) z dne 13. 3. 2020. Nadalje je ZRSBR še pojasnil, da je moral dobavitelj/uvoznik ob dobavi priložiti:

- izjavo EU o skladnosti (15. člen) – ki jo proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik v EU pripravi po vzorčni strukturi iz Priloge IX, v kateri je navedeno, da je bilo dokazano izpolnjevanje veljavnih bistvenih zdravstvenih in varnostnih zahtev iz Priloge II in s pripravo katere prevzame odgovornost za to, da oprema izpolnjuje zahteve iz uredbe,
 - certifikat o EU pregledu tipa (modul B) iz Priloge V (19. člen), ki ga je izdal priglašeni organ za osebno varovalno opremo vpisan v NANDO bazo <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/index.cfm?fuseaction=notifiedbody.main>,
 - poročilo o testiranju in tehnično dokumentacijo.
- 175 Iz dopisa ZRSBR tudi izhaja, da mora dobavitelj ob upoštevanju Priporočila Komisije (EU) z dne 13. 3. 2020 predložiti:
- ugotovitev organa za nadzor trga (v 8. členu Uredbe o izvajanju Uredbe (EU) o osebni varovalni opremi (Uradni list RS, št. 33/18) je določeno, da je nadzorni organ TIRS), da oprema zagotavlja ustrezno raven zdravja in varnosti oziroma oceno specifične tehnične rešitve;
 - dokazilo, da je sprožen postopek pri priglašenem organu za osebno varovalno opremo, ki je vpisan v NANDO bazo <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/index.cfm?fuseaction=notifiedbody.main>;
 - poročilo o testiranju opreme in tehnično dokumentacijo.
- 176 V zvezi s posredovanjem dokumentacije družbe Bureau Veritas, d.o.o. in izvajanjem prevzemov družbe Bureau Veritas, d.o.o. je ZRSBR v dopisu z dne 5. 10. 2020 še dodatno pojasnil:
- da so družbi Bureau Veritas, d.o.o. vedno priskrbeli vso dokumentacijo, ki so jo prejeli ob sklenitvi pogodbe z dobaviteljem oziroma ob samih sprejemih dobavljenega blaga, saj brez te dokumentacije kontrolna hiša ne bi mogla izvajati količinske in kakovostne vhodne kontrole;
 - da je v primerih, ko omenjena dokumentacija ni ustrezala, kontrolna hiša urejala z dobavitelji, da so priskrbeli ustrezno in potrebno dokumentacijo;
 - da so v primeru neustrezne dokumentacije blago zavrnili;
 - da je v vseh primerih na osnovi dokumentacije in fizičnega pregleda družba Bureau Veritas, d.o.o. izdala certifikat o ustreznosti/neustreznosti dobavljenega blaga, nato pa je na osnovi tega dokumenta ZRSBR sprejel ali zavrnil dospelo blago.
- 177 Iz pojasnil družbe Bureau Veritas, d.o.o. z dne 25. 9. 2020 izhaja:
- da niso prejeli vse dokumentacije, ki je bila vezana na sklenjene pogodbe o dobavi zaščitne opreme (elektronsko sporočilo z dne 14. 4. 2020), s pojasnilom, da so podatki poslovna skrivnost;
 - da jim je ZRSBR sprva dal zgolj navodilo za kontrolo dobavljene količine zaščitne opreme, o čemer priča tudi predloga zapisnika ZRSBR ter
 - da s pogodbami sprva niso razpolagali, saj so v skladu z navodili preverjali le, ali je dobavljena količina in vrsta opreme skladna z zapisanim na dobavnici dobavitelja, kasneje pa so jim je ZRSBR posredoval le izsek iz pogodb.

Ugotovitve Komisije:

- 178 V zvezi s prevzemom zaščitne opreme smo pregledali dokumentacijo, ki jo je predložila družba Bureau Veritas, d.o.o. (zapisnike o ugotavljanju količine in skladnosti blaga v skladu z naročnikovimi zahtevami na področju osebnih zaščitnih sredstev), in dokumentacijo, ki jo je posredovala JAZMP (dopis št. 01-300/2020-2 z dne 14. 9. 2020, ki vključuje datume vpisov družb, s katerimi je ZRSBR sklenil pogodbo o nabavi zaščitnih sredstev, v register poslovnih subjektov, ki opravljajo promet z medicinskimi pripomočki na debelo), ter ugotovili, da štiri družbe vpisa v register niso izvedle najpozneje v 15 dneh od začetka opravljanja prometa z medicinskimi pripomočki na debelo (od dneva dobave medicinskega pripomočka do dneva vpisa v register), kar je v nasprotju z drugim odstavkom 52. člena ZMedPri.
- 179 Kot smo že ugotovili v poglavju »VRSTE ZAŠČITNE OPREME«, bi lahko bila predmet nabav zaščitna oprema, ki predstavlja bodisi OVO bodisi medicinske pripomočke, in bi subjekt, ki je izvajal kvalitativno kontrolo dobavljene zaščitne opreme, nedvomno moral zahtevati vse potrebne certifikate, izjave o skladnosti in tehnične liste, ki se zahtevajo za posamezen tip zaščitne opreme. Na podlagi navedenega tako ni jasno, na kakšni podlagi se je dobavljala in nato prevzemala druga zaščitna oprema, ki ne sodi niti med medicinske pripomočke niti med OVO.

- 180 Ne drži pojasnilo ZRSBR-ja z dne 5. 10. 2020, da je družba Bureau Veritas, d.o.o. vseskozi opravljala kvalitativni prevzem, saj kot izhaja iz njihovega pojasnila z dne 25. 9. 2020, je sprva (vsaj do 3. 4. 2020)⁵⁹ le preverjala, ali sta dobavljena količina in vrsta opreme skladni z zapisanim na dobavnici dobavitelja. Nadalje ugotavljamo, da je nenavadno, da je kontrolna družba razpolagala zgolj z izseki iz pogodb, preostala zahtevana dokumentacija pa jim ni bila posredovana iz razloga poslovne skrivnosti⁶⁰. Poudarjamo, da smo od ZRSBR zahtevali vso dokumentacijo, povezano z nabavo zaščitne opreme, in da smo po prejemu in pregledu le-te ugotovili, da noben dokument ni označen s poslovno skrivnostjo, zato je neposredovanje zahtevane dokumentacije družbi Bureau Veritas, d.o.o. nerazumljivo, saj je takšno ravnanje ZRSBR-ja družbi Bureau Veritas, d.o.o. onemogočalo izpolnjevanje pogodbenih obveznosti.
- 181 Nadalje ugotavljamo, da iz zapisnikov o ugotavljanju količine in skladnosti blaga z naročnikovimi zahtevami na področju osebnih zaščitnih sredstev izhaja, da nazivi blaga v zapisnikih niso identični nazivom blaga, ki so navedeni v sklenjenih pogodbah. V pogodbi 2020-178 je na primer kot predmet navedena kirurška obrazna maska tip IIR, ki predstavlja medicinski pripomoček, medtem ko je v zapisniku št. 25042020/1-AN navedena Zaščitna maska Tip IIR. Ob tem pa za navedeno blago iz zapisnika zgolj izhaja, da je kontrolor na podlagi vizualnega pregleda ocenil, da maske ustrezajo standardu EN 14683, ni pa bilo priložene izjave o skladnosti, ki je nujna za medicinske pripomočke oziroma ocene skladnosti ni podal pristojen organ (JAZMP). Na podlagi Priporočila Komisije (EU) z dne 13. 3. 2020 ugotavljamo, da bi se zaščitna oprema, ki je predstavljala bodisi medicinski pripomoček (npr. kirurška maska, zaščitna obleka ...) oziroma osebno varovalno opremo (npr. maske FFP2, FFP3 ...) in ni imela vseh potrebnih dokumentov, lahko prevzela in posredovala izključno medicinskemu osebju, pri tem pa bi se ob prevzemu morali začeti postopki ugotavljanja skladnosti, ki bi jih moral voditi pristojni organ. V zvezi z zgoraj navedenim priporočilom Komisije EU in sprejetim sklepom Vlade RS z dne 25. 5. 2020 ugotavljamo, da bi ZRSBR skladno z navedenima aktoma lahko pogojno prevzemal zaščitno opremo zgolj v primeru, da bi sam nadzoroval tudi, kdo bo končni uporabnik⁶¹ pogojno prevzete opreme, saj lahko tovrstno opremo, skladno s priporočilom Komisije EU, uporablja zgolj medicinsko osebje. Poleg navedenega pa opisano ne potrjuje pojasnila ZRSBR, da je družba Bureau Veritas, d.o.o. do 29. 4. 2020 opravljala kvalitativni prevzem blaga skladno z navedenimi priporočili.
- 182 Da se kvalitativni prevzem zaščitne opreme ni izvajal v zadostni meri in je bila kot ustrezna sprejeta tudi zaščitna oprema, ki bi se glede na podana pojasnila ZRSBR morala zavrniti, izhaja tudi iz pregledanih zapisnikov o prevzemu opreme, kot sledi:
- iz zapisnika 02042020/1-BO z dne 2. 4. 2020 izhaja, da je dobavitelj MEDICOP d.o.o. dobavil 50.000 kosov kirurških mask, pri tem pa ni predložil izjave o skladnosti blaga;
 - iz zapisnika št. 03042020/9-BO z dne 3. 4. 2020 izhaja, da je dobavitelj ART-PE trgovina in storitve d.o.o. dobavil 50.000 kosov zaščitnih mask troslojnih, za katere ni predložil certifikata za izkazovanje ustreznosti blaga (pogodba 2020-153);
 - iz zapisnika št. 20032020/3-BO-A z dne 20. 3. 2020/rev. 3. 7. 2020 izhaja, da je dobavitelj ART-PE trgovina in storitve d.o.o. dobavil 100.000 kosov zaščitnih mask 3 slojnih, za katere ni predložil certifikata za izkazovanje ustreznosti blaga (pogodba 2020-136);
 - iz zapisnika št. 20032020/3-BO z dne 20. 3. 2020 izhaja, da je dobavitelj ART-PE trgovina in storitve d.o.o. dobavil 50.000 kosov zaščitnih mask 3 slojnih, za katere ni predložil certifikata za izkazovanje ustreznosti blaga (pogodba 2020-136);
 - iz zapisnika št. 07052020/1-AN z dne 7. 5. 2020 izhaja, da je dobavitelj HMEZAD - TMT transport, mehanizacija, trgovina, d.o.o. dobavil 3-slojne higienske maske (količina ni navedena), za katere ni predložil certifikata. Iz opombe k zapisniku izhaja, da dobavljene maske niso skladne s pogodbo, saj je dogovorjena dobava 3-slojnih mask s CE certifikatom, kar pomeni, da bi morali dobaviti kirurške maske po direktivi 42/93, dobavljene maske pa so bile 3 slojne higienske maske. Dokumenti, ki jih je predložil dobavitelj, ne izkazujejo skladnosti z Direktivo 42/93 oz. 745/2017, prav tako ni predložena izjava o skladnosti;
 - iz zapisnika št. 14042020/1-BO-A z dne 14. 4. 2020/rev 3. 7. 2020 izhaja, da je dobavitelj PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o. dobavil 297.500 kosov zaščitnih mask za enkratno

⁵⁹ Iz pojasnila družbe Bureau Veritas, d.o.o. z dne 25. 9. 2020 izhaja: »V trenutku prevzema opreme po zapisniku 03042020/9-BO smo vršili le pregled skladnosti dobavljene količine z navedbami na dobavnici dobavitelja. Po mojem vedenju je bil prvi seznam na strani dbr.si objavljen šele 8.4.2020.«

⁶⁰ Kar izhaja iz elektronskega sporočila uslužbenca ZRSBR, posredovanega uslužbencu družbe Bureau Veritas, d.o.o. dne 14. 4. 2020.

⁶¹ ZRSBR je opremo dostavil v skladišče URSZR, nato pa je razdeljevanje opreme potekalo v okviru URSZR.

uporabo tip FFP2; nadalje iz opombe k zapisniku izhaja, da so prevzete kirurške maske pakirane po 5 kosov na zavitek in vsebujejo deklaracijo, po kateri so klasificirane kot FFP2 v skladu s standardom EN 149:2001 + A1:2009, da so bile maske prepoznane kot kirurške maske Tip I po standardu EN14683 in da je na embalaži deklarirana »bacterial filtration efficiency« več ali enako 95 %, kar pomeni, da dejansko dobavljene maske po zgoraj omenjenem standardu spadajo v kategorijo Tip I;

- iz zapisnika št. 14042020/1-BO-B z dne 14. 4. 2020/rev 3. 7. 2020/rev. 3. 7. 2020 izhaja, da je PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o. dobavil 297.500 kosov zaščitnih mask za enkratno uporabo (kirurška Tip I) z enako opombo kot v prejšnjem zapisniku (predhodna alineja);
- iz zapisnika št. 14042020/1-BO z dne 14. 4. 2020 izhaja, da je dobavitelj PUBLIC DIGITAL INFRASTRUCTURE družba za digitalno infrastrukturo d.o.o. dobavil 297.500 kosov zaščitnih mask za enkratno uporabo (kirurška Tip I^a) ponovno z enako opombo kot v prejšnjih zapisnikih (predhodni alineji);
- iz zapisnika št. 05042020/1-BO z dne 5. 4. 2020 izhaja, da je dobavitelj INOVATIO d.o.o. dobavil 75.000 kosov mask FFP2, za katere pa ni predložil nobene dokumentacije, ki se zahteva za osebno varovalno opremo; iz opomb k prevzemu izhaja, da je dobava skladna s pogodbo št. 2020-165, kar ne drži;
- iz zapisnika št. 02042020/2-BO z dne 2. 4. 2020 izhaja, da je dobavitelj MIMOVRSSTE d.o.o. dobavil 19.480 kosov mask FFP2, za katere pa ni predložil nobene dokumentacije, ki se zahteva za osebno varovalno opremo. Iz opomb k prevzemu izhaja, da je dobava skladna s pogodbo št. 2020-210, kar ne drži.

183 Nadalje izpostavljamo, da smo pri enem izmed prevzemov ugotovili, da ustreznosti nadomestnega certifikata ni potrdila pristojna oseba oziroma organ. V konkretnem primeru je družba Cross Continental, gradbeništvo, d.o.o. dne 16. 4. 2020 in 20. 4. 2020 opravila dobave zaščitne opreme po sklenjeni pogodbi, vendar je bilo pri kirurški obrazni maski tip IIR ter medicinski obrazni maski ugotovljeno, da dobavitelj ni predložil ustreznega certifikata (prevzemni zapisnik št. 20042020/1-AN ter št. 16042020/8-BO). V enem primeru je ustreznost nadomestnega certifikata potrdil uslužbenec MGRT z elektronskim sporočilom z dne 30. 3. 2020, v drugem primeru pa je bilo na podlagi vizualnega pregleda ocenjeno, da maske ustrezajo predpisanemu standardu, samega certifikata pa dobavitelj ni predložil. Poudarjamo, da omenjena potrditev certifikata ni bila v pristojnosti uslužbenca MGRT niti tovrstno ravnanje tretjih oseb ni bilo predvideno v sklenjeni pogodbi med ZRSBR in družbo Bureau Veritas, d.o.o.

184 Pri dobavi zaščitne opreme družbe Tehno-Mag d.o.o. smo ugotovili, da iz zapisnika št. 14052020/2-AN z dne 14. 5. 2020 izhaja, da se dostavljene maske ocenijo kot neskladne, ker dobavitelj ob dobavi ni predložil dokazil (EU certifikata o pregledu tipa in Izjave EU o skladnosti), ki bi izkazovala skladnost z zahtevami Uredbe 425/2016. Iz zapisnika št. 30042020/2-AN z dne 30. 4. 2020 pri dobavi zaščitne opreme družbe LABENA d.o.o. izhaja, da se dobavljene maske ocenijo kot neustrezne, saj dobavitelj ob dobavi ni predložil dokazil (kopije EU certifikata o pregledu tipa, Izjave EU o skladnosti in test reporta), ki bi izkazovala skladnost z zahtevami Uredbe 425/2016, niti dokazil, ki bi potrdila, da izpolnjujejo zahteve iz Priporočila Komisije 2020/403. Nadalje iz navedenega zapisnika še izhaja izjava ZRSBR, da zaščitna sredstva – maske – niso skladne z zahtevami po pogodbi 2020-131 z dne 18. 3. 2020 in da ima dobavitelj rok 7 dni, da priskrbi vso ustrezno dokumentacijo za izdajo zapisnika o skladnosti in sprejemu blaga, sicer je dobavitelj dolžan blago odstraniti iz skladišča. Ugotavljamo, da ZRSBR v enakih primerih (dobava neskladnih mask) ni podal zapisa glede dodatnega roka predložitve dokumentacije v zapisnike, kar predstavlja tveganje, da naročnik dobaviteljev ni enako obravnaval.

185 Prav tako ugotavljamo, da se je prevzem opravljal na dveh različnih zapisnikih, saj je družba Bureau Veritas, d.o.o. sprva opravljala le količinski prevzem, kar potrjujejo tudi osnovni zapisniki, ZRSBR pa je kasneje pripravil nov obrazec in vse zapisnike naknadno vnesel v ta obrazec.⁶² Iz primerjave navedenih zapisnikov izhaja, da je bil kvalitativni prevzem podrobneje opredeljen šele v kasnejšem zapisniku, in sicer je morala kontrolna družba označiti, ali je dobavitelj predložil certifikat za izkazovanje ustreznosti blaga in ali je dobavljena oprema skladna s standardi. Vse zapisnike, tako prvotne z zgolj kvantitativnimi rubrikami, kot tudi kasnejše s kvalitativnimi rubrikami, je podpisal predstavnik družbe Bureau Veritas, d.o.o., kar je nerazumljivo, saj družba Bureau Veritas, d.o.o. sprva sploh ni opravljala kvalitativnega prevzema (na primer zapisnik št. 31032020/2-BO z dne 31. 3. 2020).

⁶² Pojasnilo družbe Bureau Veritas, d.o.o. z dne 25. 9. 2020.

186 Na koncu ugotavljamo tudi, da je družba BIOVIS, trgovina in storitve, d.o.o. dne 31. 3. 2020, 1. 4. 2020, 3. 4. 2020, 7. 4. 2020, 9. 4. 2020 ter 14. 4. 2020 dobavila zaščitno opremo – maske KN95 (FFP2), pri tem pa ob dobavah (razen pri dobavi z dne 14. 4. 2020) ni predložila certifikata EU, ki se zahteva za osebno varovalno opremo. V zvezi z dobavo dne 14. 4. 2020 je družba Bureau Veritas, d.o.o. dne 25. 9. 2020 podala pojasnilo, da so maske sprva ocenili kot neskladne, po prejemu dodatne dokumentacije (elektronski sporočili z dne 15. 4. 2020 in 16. 4. 2020) pa je bil izdan nov zapisnik, v katerem so maske označili kot skladne. Nadalje v zvezi s prevzemom 150.000 zaščitnih mask z dne 14. 4. 2020 iz pojasnila izhaja⁶³, da je družba Bureau Veritas, d.o.o. v zvezi s prevzemom mask ob konkretni dobavi ponovno preverila veljavnost certifikata in potrdila njegovo verodostojnost. Ugotavljamo, da je bila šele pri dobavi mask z dne 14. 4. 2020 priložena fotokopija certifikata EU o skladnosti, medtem ko certifikat prejšnjim dobavam ni priložen, ampak je priloženo zgolj elektronsko sporočilo z dne 15. 4. 2020. Navedeno dodatno potrjuje dejstvo, da se kvalitativni prevzem blaga ni opravljal skladno s protokolom, saj se dokazila niso priložila ob vsaki posamezni dobavi, ne glede na to pa so bile dobave potrjene kot skladne. Poleg navedenega so s predložitvijo certifikata EU skladnosti pri dobavi z dne 14. 4. 2020 potrdili tudi ustreznost vseh preteklih dobav. Postopek prevzema blaga pri dobavi z dne 14. 4. 2020 je bil dokumentiran netransparentno, saj med prejeto dokumentacijo ni zapisnika o prevzemu blaga, ki naj bi ga družba Bureau Veritas, d.o.o., glede na njena pojasnila označila kot neskladnega.

⁶³ Elektronsko sporočilo, ki ga uslužbenec družbe Bureau Veritas, d.o.o. dne 15. 4. 2020 poslal uslužbencu ZRSBR.

3. PREGLED POSAMEZNIH INSTITUTOV ZINTPK

187 Ugotovitve tematskega nadzora v nadaljevanju se, poleg zaznave specifičnih korupcijskih tveganj, nanašajo na uresničevanje posameznih institutov ZIntPK v ZRSBR in pri drugih subjektih javnega sektorja, ki so izvajali nabavo zaščitne opreme, potrebne pri obvladovanju širjenja nalezljive bolezni COVID-19. Ponovno so v besedilu najprej predstavljeni posamezni instituti ter povzete zakonskih določb le-teh, nato pa so v poševnem tisku predstavljene naše ugotovitve v povezavi z instituti po ZIntPK.

3.1. OMEJITVE POSLOVANJA IN PROTIKORUPCIJSKA KLAVZULA

3.1.1. OMEJITVE POSLOVANJA

188 Institut omejitve poslovanja je po ZIntPK primarno namenjen preprečevanju korupcije in preprečevanju oz. dolžnem izogibanju nasprotju interesov. Na ta način ZIntPK varuje tudi domača in evropska javna sredstva pred nedovoljeno uporabo v zasebne namene (35. in 36. člen ZIntPK).

189 Postopek in nadzor nad omejitvami poslovanja ureja 35. člen ZIntPK, določba 36. člena pa je v razmerju do 35. člena ZIntPK specialne narave, ker ureja omejitve oziroma prepoved poslovanja po prenehanju funkcije funkcionarja v organu. ZIntPK v 35. členu ločuje dve vrsti omejitev poslovanja:

- absolutne omejitve (prepovedi) pri javnih naročilih, podeljevanju koncesij in sklepanju drugih oblik javno-zasebnega partnerstva;
- relativne omejitve, ko je poslovanje dovoljeno pod pogojem, da funkcionar ravna v skladu s pravilom o dolžnem izogibanju nasprotju interesov in se v postopkih organa, v katerem opravlja funkcijo, izloči iz vseh faz odločanja o sklenitvi ali izvedbi posla s poslovnim subjektom, ki je na poslovodni ravni lastniško ali kapitalsko povezan s tem funkcionarjem ali njegovim družinskim članom.

190 Pogodba ali druge oblike pridobivanja sredstev, ki so sklenjene v nasprotju s 35. členom ZIntPK, so nične. Ničnost nastopi po zakonu samem (ex lege), dejstvo ničnosti pa ugotovi pristojno sodišče. Če v konkretnem primeru zaznamo zakonske znake prepovedi oz. omejitve poslovanja, naročnika, ki je sklenil takšno pogodbo oz. posel, pozovemo, da pri pristojnem sodišču takoj prične s postopkom ugotavljanja ničnosti.

191 Za preglednost (transparentnost) ter izvajanje nadzora nad sumi kršitev omejitev oz. prepovedi poslovanja je ključnega pomena register poslovnih subjektov, ki vsebuje podatke o subjektih, s katerimi je javni funkcionar ali njegov družinski člani v takšnem razmerju, da je organ, v katerem opravlja funkcijo, zavezan upoštevati omejitve in prepovedi poslovanja po ZIntPK.

192 Funkcionarji morajo organom, v katerih opravljajo funkcijo, vsako spremembo sporočiti v 8 dneh od njenega nastanka, organi pa morajo nato v 15 dneh o tej spremembi poročati Komisiji, in sicer v elektronski obliki. Organi (zavezanci) so dolžni sezname in spremembe podatkov posredovati Komisiji, da jih mesečno objavlja na svojih spletnih straneh.

193 Komisija je sprejela Sistemsko pojasnilo o omejitvah in prepovedi poslovanja številka 06241-4/2012/1 z dne 12. 4. 2012⁶⁴. Omejitve poslovanja po ZIntPK veljajo le v razmerju do organa, pri katerem deluje funkcionar, ki je sam ali preko družinskega člana povezan s posameznim subjektom. Prav tako je sprejela Sistemsko pojasnilo o seznamu subjektov, s katerimi veljajo omejitve poslovanja po 35. členu ZIntPK⁶⁵. Omejitve poslovanja po ZIntPK veljajo od trenutka, ko nastanejo (torej z dnem nastopa funkcije funkcionarja), in so neodvisne od vpisa na seznam. Povedano drugače, če določenega subjekta ni na seznamu (ker še ni vpisan ali iz drugih razlogov), to ne pomeni, da omejitve poslovanja s tem subjektom ne veljajo. Dolžnost

⁶⁴https://www.kpk-rs.si/upload/datoteke/Sistemsko_pojasnilo_o_omejitvah_oziorama_prepovedi_poslovanja_po_ZIntPK926_pdf11.pdf

⁶⁵<https://www.kpk-rs.si/upload/datoteke/sistemsko%20pojasnilo%20-%20OP%20-%20seznam%20subjektov%2006241-2-2013-1.pdf>

paziti in preverjati morebiten obstoj omejitev poslovanja je torej v prvi vrsti na organu - naročniku, ki mora pri tem primarno izhajati iz lastne evidence oziroma seznama ter upoštevati določbe prvega, drugega in tretjega odstavka 35. člena ZIntPK.

- 194 Omejitve poslovanja se raztezajo tudi na čas po prenehanju funkcije funkcionarja (36. člen ZIntPK), in sicer v dveh primerih. Ko funkcionarju preneha funkcija v določenem organu, še dve leti po prenehanju funkcije ne sme nastopiti kot predstavnik poslovnega subjekta, ki s tem organom vzpostavlja ali ima poslovne stike. Gre za prepoved tako imenovanih "vrtečih se vrat" (revolving doors), ki jih vse bolj ureja tudi pravo drugih držav in jo zahteva praksa Sveta Evrope in OECD. Organ, v katerem je funkcionar opravljal funkcijo, pa v obdobju enega leta po prenehanju funkcije ne sme poslovati s subjektom, v katerem je nekdanji funkcionar neposredno ali prek drugih pravnih oseb v več kot 5 % udeležen pri ustanoviteljskih pravicah, upravljanju oziroma kapitalu.

Ugotovitve Komisije:

- 195 *Na podlagi pridobljene dokumentacije in pogodb ugotavljamo, da je v nadzorovanem obdobju, med 11. 3. 2020⁶⁶ in 1. 6. 2020⁶⁷, izmed nadzorovanih subjektov (ZRSBR, MGRT, MZ, MORS, MF in Vlada RS) nabavo zaščitne opreme, potrebne pri obvladovanju širjenja nalezljive bolezni COVID-19, izvajal ZRSBR.*
- 196 *Ker je pogodbe za dobavo zaščitne opreme v nadzorovanem obdobju sklepal zgolj ZRSBR, je pri presoji ravnanja v skladu z določili 35. člena ZIntPK potrebno upoštevati, da poslovanje in delo ZRSBR vodi direktor, ki ga imenuje in razrešuje Vlada RS. Direktor ZRSBR ni funkcionar, zato za ZRSBR ne veljajo omejitve poslovanja, kot so opredeljene v prvem odstavku 35. člena ZIntPK.*

3.1.2. PROTİKORUPCIJSKA KLAVZULA

- 197 Namen uporabe protikorupcijske klavzule je preprečevanje koruptivnih ravnanj oziroma zmanjšanje tveganja za njihov nastanek. Klavzula predstavlja temeljno vodilo vsem pogodbenim strankam, kakšnih ravnanj naj se vzdržijo. V primeru, da do prepovedanih ravnanj pride v zvezi s pridobitvijo ali sklenitvijo posla, v zvezi z opustitvijo dolžnega nadzora nad izvajanjem pogodbenih obveznosti ali v zvezi z drugimi ravnanji ali opustitvami, zaradi katerih je povzročena škoda ali pridobljena nedovoljena korist, je takšna pogodba nična.
- 198 Organi in organizacije javnega sektorja so zato dolžni v pogodbe, ki jih sklepajo s ponudniki, prodajalci blaga, storitev ali z izvajalci del, in presegajo vrednost 10.000 evrov brez DDV, vključiti protikorupcijsko klavzulo, kot je opredeljena v prvem odstavku 14. člena ZIntPK. V pogodbo lahko vključijo tudi dodatne določbe za preprečevanje korupcije ali drugega poslovanja v nasprotju z moralo ali javnim redom. V primeru, da katera od pogodbenih strank ni pripravljena spreminjati pogodbe z novimi določili, je možno, da se k pogodbi kot priloga doda protikorupcijska klavzula na posebnem listu papirja. Bistvenega pomena je, da so stranke s protikorupcijsko klavzulo seznanjene.
- 199 Organ oziroma organizacija javnega sektorja sta pred sklenitvijo pogodbe dolžna pridobiti podatke o udeležbi fizičnih in pravnih oseb v lastništvu ponudnika, vključno z udeležbo tihih družbenikov, ter o gospodarskih subjektih, za katere se na podlagi Zakona o gospodarskih družbah šteje, da so povezane družbe s ponudnikom. Če ponudnik pri tem predloži lažno izjavo ali neresnične podatke, ima to za posledico ničnost pogodbe.
- 200 V določenih primerih in pod posebnimi pogoji – če zaradi narave posamezne pogodbe vključitev protikorupcijske klavzule ni možna ali primerna ali če druga pogodbeni stranka s sedežem izven RS nasprotuje vključitvi – protikorupcijske klavzule ni potrebno vključiti v pogodbe. O izvzetju iz dolžnosti uporabe na obrazložen predlog organa ali organizacije javnega sektorja odloča Komisija, pri čemer upošteva javni interes, da se pogodba sklene, objektivne okoliščine, ki ne omogočajo sklenitve posla s protikorupcijsko klavzulo, in stopnjo splošnega korupcijskega tveganja pri enakovrstnih poslih.

⁶⁶ Dne 11. 3. 2020 je Vlada RS naložila MZ, da v skladu s 46. členom ZJN-3, izvede vse aktivnosti za pridobitev nujno potrebne opreme za izvedbo ustreznih ukrepov zaščite pred virusom COVID-19.

⁶⁷ Iz poročila Vlade RS (št. 30400-9/2020/4 z dne 5. 5. 2020) je razvidno, da je ZRSBR dne 15. 4. 2020 sklenil zadnjo pogodbo za dobavo zaščitne opreme, preden je s postopki nabave nadaljeval po rednih postopkih.

Ugotovitve Komisije:

- 201 Ugotavljamo, da je ZRSBR v obdobju razglašene epidemije COVID-19 sklenil 61 pogodb in 27 aneksov k pogodbam ter izdal 3 naročilnice za nabavo zaščitne opreme. Vrednost sklenjenih pogodb in izdanih naročilnic (razen v dveh primerih) je presegala vrednost 10.000 evrov brez DDV, zaradi česar je bil ZRSBR dolžan v pogodbe in naročilnice vključiti protikorupcijsko klavzulo, kot je opredeljena v prvem odstavku 14. člena ZIntPK.
- 202 S preverjanjem Portala javnih naročil ter pregleda pogodb, ki izhajajo iz Tabele: Sklenjene pogodbe o nabavi zaščitne opreme poglavja V, smo ugotovili, da so vse pogodbe in izdane naročilnice, ki jih je ZRSBR sklenil oziroma izdal v obdobju razglašene epidemije COVID-19 v zvezi z nabavo zaščitne opreme, vsebovale protikorupcijsko klavzulo.
- 203 Vključenost protikorupcijske klavzule smo preverili tudi pri pogodbah, ki jih je ZRSBR sklenil z izvajalci logističnih storitev. V obdobju razglašene epidemije COVID-19 je ZRSBR sklenil 3 pogodbe, 5 aneksov in izdal 5 naročilnic z izvajalci logističnih storitev (vir: Portal javnih naročil). Pri dveh pogodbah, ki jih je ZRSBR sklenil s ponudnikom storitev letalskega prevoza, sklenjena pogodba ni vsebovala protikorupcijske klavzule. V povezavi s tem bomo izvedli ustrezne postopke v skladu z določbami ZIntPK.

Tabela: Seznam izvajalcev logističnih storitev

Pogodba/ aneks/ naročilnica	Družba	Podpis pogodbe/aneksa	Št. pogodbe	Vrednost pogodbe z DDV v EUR
pogodba	Trade Air d.o.o.	25. 3. 2020	2020-158	29.036
Aneks 1	Trade Air d.o.o.	25. 3. 2020		
Aneks 2	Trade Air d.o.o.	25. 3. 2020		
pogodba	Trade Air d.o.o.	31. 3. 2020	2020-173	218.380
Aneks 1	Trade Air d.o.o.	31. 3. 2020		
Aneks 2	Trade Air d.o.o.	31. 3. 2020		
Aneks 4	Trade Air d.o.o.	7. 4. 2020	2020-173-1	
Pogodba	POŠTA SLOVENIJE d.o.o.	7. 4. 2020	2020-196	610.000
naročilnica	INTEREUROPA, d.d.	16. 4. 2020	2020-225	117.247,19
naročilnica	INTEREUROPA, d.d.	4. 5. 2020	2020-236	344.040
naročilnica	PS Logistika, logistične storitve d.o.o.	13. 5. 2020	2020-259	1.055,30
naročilnica	PS Logistika, logistične storitve d.o.o.	14. 5. 2020	2020-267	292,80
naročilnica	POŠTA SLOVENIJE d.o.o.	8. 7. 2020	2020-346	6.100

3.2. NASPROTJE INTERESOV

- 204 Institut dolžnega izogibanja nasprotju interesov je namenjen spodbujanju transparentnosti, krepitev integritete ter poštenega delovanja v procesih in postopkih izvajanja javne oblasti pri opravljanju javnih funkcij in opravljanju javnih zadev. Ta institut od posameznika zahteva, da se izloči iz obravnave in odločanja v vseh zadevah, v katerih je poleg (ali namesto) javnega interesa, ki ga je kot uradna oseba dolžan zasledovati po uradni dolžnosti, prisoten (tudi) njegov zasebni interes ali vsaj videz, da njegov zasebni interes vpliva na objektivno in nepristransko opravljanje javnih funkcij in nalog; ali pa da vse relevantne okoliščine v zvezi s tem razkrije svojemu predstojniku (ali Komisiji, če predstojnika nima) in počaka pri opravljanju nadaljnjih dejanj na sprejeto odločitev. S tem se zagotavlja in krepi integriteta, pa tudi ugled ne le posameznika temveč tudi javnih institucij in javnega sektorja kot celote.

- 205 Določbe ZIntPK, ki urejajo dolžno izogibanje nasprotju interesov, so subsidiarne narave in se uporabljajo le, če dolžnega izogibanja nasprotju interesov za posamezne kategorije subjektov ne ureja drug zakon (3. člen ZIntPK). Določbe ZIntPK o nasprotju interesov se po izrecni zakonski določbi tudi ne uporabljajo za postopke, v katerih je izločitev uradne osebe urejena z drugim zakonom (40. člen ZIntPK).
- 206 Preprečevanje nasprotja interesov je urejeno tudi v 91. členu ZJN-3. V tretjem odstavku 91. člena ZJN-3 je tako določeno, da kadar je oseba, ki vodi postopek javnega naročanja, ki sodeluje pri pripravi dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali njenih delov ali ki na kateri koli stopnji odloča v postopku javnega naročanja, neposredno ali posredno povezana z izbranim ponudnikom na način, da lahko ta povezava oziroma njen zasebni, finančni ali ekonomski interes vpliva na objektivno in nepristransko opravljanje nalog v zvezi z javnim naročilom ali vzbuja dvom o njeni objektivnosti in nepristranskosti, mora ta oseba takoj, ko je glede na okoliščine mogoče, vendar najpozneje pred oddajo javnega naročila, predstojnika oziroma naročnika, za katerega opravlja dela oziroma na drug način sodeluje v postopku javnega naročanja, o tem pisno obvestiti in ravnati v skladu z njegovimi navodili. Predstojnik naročnika mora v tem primeru zagotoviti, da se naloge opravijo zakonito in nepristransko. Šteje se, da je neposredna ali posredna povezava osebe, ki vodi postopek javnega naročanja s ponudnikom, podana, če je oseba (ki vodi postopek javnega naročanja, ki sodeluje pri pripravi dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali njenih delov ali ki na kateri koli stopnji odloča v postopku javnega naročanja) s ponudnikom v zakonski zvezi, zunajzakonski skupnosti, registrirani istospolni partnerski skupnosti, skupnem gospodinjstvu, krvnem sorodstvu v ravni vrsti, krvnem sorodstvu v stranski vrsti do vštete tretjega kolena, sorodstvu po svaštvu do vštete drugega kolena, posvojitelj, posvojenec, rejnik, rejnec, v zasebnem, poslovnem ali delovnopravnem razmerju s ponudnikom, njegovim družbenikom z več kot pet odstotnim lastniškim deležem, zakonitim zastopnikom ali prokuristom. V 109. členu ZJN-3 je določeno, da nadzor nad izvajanjem tega zakona, kot prekrškovni organ, izvaja Državna revizijska komisija.

Ugotovitve Komisije:

- 207 *Nadzor na področju spoštovanja določb ZIntPK glede dolžnega izogibanja nasprotja interesov smo izvedli v več fazah. V prvi fazi smo identificirali člane MDS in člane projektne skupine. V drugi fazi smo od ZRSBR in drugih subjektov pridobili podatke o osebah, ki so vodile postopek javnega naročanja, ki so sodelovale pri pripravi dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali njenih delov ali ki so na kateri koli stopnji odločale v postopku javnega naročanja. Identificirali smo 28 oseb⁶⁸, ki so sodelovale pri nabavi zaščitne opreme. Glede na že zgoraj navedeno dvojno subsidiarnost določb ZIntPK o dolžnem izogibanju nasprotju interesov se v primeru izvajanja postopkov po določbah ZJN-3 za presojo nasprotja interesov uporabljajo določbe 91. člena ZJN-3. Kljub navedenemu, smo v okviru izvajanja tematskega nadzora preverili morebitni obstoj razlogov za sum kršitve nasprotja interesov.*
- 208 *Za vse osebe, ki so sodelovale v postopku javnega naročanja zaščitne opreme smo identificirali njihove družinske člane (zakonec, otroci, starši, bratje, sestre in osebe, ki živijo v skupnem gospodinjstvu ali zunajzakonski skupnosti). V nadaljevanju smo za obdobje od 11. 3. 2019 (1 leto pred nadzorovanim obdobjem) do 1. 6. 2020 pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) za te osebe pridobili podatek o delodajalcu (naziv zavezanca ali priimek, matična številka PRS), ter začetku in koncu zavarovanja. Za iste osebe smo v evidencah Ajpes preverili, ali so bile taiste osebe v obdobju od 11. 3. 2019 do 1. 6. 2020 udeležene v lastništvu, organu nadzora ali upravljanja gospodarskih subjektov. Zatem smo podatke o matičnih številkah delodajalcev in podatke o matičnih številkah gospodarskih subjektov, pri katerih so bili posamezniki udeleženi v organih upravljanja ali nadzora ali v lastništvu, uparili s podatki o matičnih številkah dobaviteljev blaga in storitev, povezanih z nabavo zaščitne opreme. Rezultati so pokazali, da člani vladne medresorske delovne skupine, člani projektne skupine in javni uslužbenci, ki so vodili postopek javnega naročanja, ki so sodelovali pri pripravi dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali njenih delov ali ki so na kateri koli stopnji odločali v postopku javnega naročanja, ter njihovi družinski člani v obdobju od 11. 3. 2019 do 1. 6. 2020 niso bili zaposleni pri dobaviteljih blaga. Pri omenjenih subjektih tudi niso bili udeleženi v lastništvu, organu nadzora ali upravljanja. Glede na navedeno nismo ugotovili sumov kršitev instituta dolžnega izogibanja nasprotja interesov. Ob tem pojasnjujemo, da rezultati analize temeljijo na podatkih, ki so objavljeni na Portalu javnih naročil, podatkih, ki so bili pridobljeni od ZZZS in Ajpes, ter podatkih, pridobljenih*

⁶⁸ Točnega števila ni mogoče navesti, saj je imela MDS tudi pridružene člane, ki v samem sklepu niso bili imenovani.

od nadzorovanih subjektov. V primeru, da bi ugotovili kakršnekoli sume kršitev nasprotja interesov, bi jih, zaradi subsidiarne uporabe določb ZIntPK, v obliki predloga za uvedbo prekrška v obravnavo odstopili Državni revizijski komisiji.

3.3. PREMOŽENJSKO STANJE

- 209 Skladno s prvim in tretjim odstavkom 41. člena ZIntPK so zavezanci za prijavo premoženjskega stanja tudi osebe, odgovorne za javna naročila, ki morajo Komisiji sporočiti podatke o svojem premoženjskem stanju enkrat letno, in sicer do 31. januarja tekočega leta za preteklo koledarsko leto, če so v preteklem koledarskem letu sodelovale v postopku javnega naročanja, kot je opredeljen v 11. točki 4. člena tega zakona.
- 210 Osebe, odgovorne za javna naročila, so skladno z definicijo iz 11. točke 4. člena ZIntPK osebe, ki jih naročniki imenujejo v strokovne komisije za oddajo javnega naročila in ki odločajo, potrjujejo in predlagajo vsebino razpisne dokumentacije, ocenjujejo ponudbe oziroma naročniku predlagajo izbor ponudnika, kadar gre za javna naročila, za katera je potrebno v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, izvesti postopek javnega naročanja, razen postopek oddaje naročila male vrednosti, in kadar gre za javna naročila, za katera ni potrebno izvesti postopka javnega naročanja, če je vrednost naročila enaka ali višja od vrednosti za izvedbo postopka zbiranja ponudb po predhodni objavi, ne glede na to ali so ta naročila ali del dokumentacije o javnem naročilu v skladu z zakonom, ki ureja tajne podatke, označeni s stopnjo tajnosti. Nadalje se za osebe, odgovorne za javna naročila, štejejo tudi osebe, ki v skladu s to definicijo sodelujejo pri javnem naročanju in niso v delovnem razmerju pri naročniku.

Ugotovitve Komisije:

- 211 *Kot že navedeno v okviru točke o nasprotju interesov, smo na podlagi razpoložljive dokumentacije identificirali 28 oseb, ki so sodelovale pri postopkih javnega naročanja. Naročnik, ki je izvajal postopke javnega naročanja, v konkretnem primeru ZRSBR, nam je sicer, skladno z določbami ZIntPK (5. odstavkom 41. člena ZIntPK ter pojasnilom Komisije o načinu poročanja oseb, odgovornih za javna naročila št. 035-2/2011/10 z dne 2. 12. 2011), do 31. 12. 2020 dolžan sporočiti seznam oseb, ki so sodelovale pri postopkih javnega naročanja zaščitne opreme. Osebe, odgovorne za javna naročila pa so nam nato do 31. 1. 2021 dolžne posredovati prijavo premoženjskega stanja.*
- 212 *Nadzor nad premoženjskim stanjem oseb, odgovornih za javna naročila v primeru naročanja zaščitne opreme, bomo tako lahko opravili po izteku roka za prijavo premoženjskega stanja.⁶⁹*

3.4. NEJAVNO VPLIVANJE NA PODROČJU PROTIKORONSKE ZAKONODAJE

- 213 Lobiranje (14. točka 4. člena ZIntPK) je delovanje lobistov, ki za interesne organizacije izvajajo nejavno vplivanje na odločanje državnih organov in organov lokalnih skupnosti ter nosilcev javnih pooblastil pri obravnavi in sprejemanju predpisov in drugih splošnih aktov, pa tudi na odločanje državnih organov, organov in uprav lokalnih skupnosti ter nosilcev javnih pooblastil o drugih zadevah, razen tistih, ki so predmet sodnih in upravnih postopkov ter postopkov, izvedenih po predpisih, ki urejajo javna naročila, in drugih postopkov, pri katerih se odloča o pravicah ali obveznostih posameznikov.
- 214 V povezavi z razglašeno epidemijo je bilo tako mogoče vplivati na odločanje lobirancev: I) pri sprejemanju predpisov in drugih splošnih aktov, kot na primer Zakona o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitve njenih posledic za državljanke in gospodarstvo, Odloka o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom v RS, Odloka o začasni prepovedi izvajanja tehničnih pregledov in drugih postopkov v zvezi z registracijo motornih vozil itd. in II) o drugih zadevah, kot na primer vplivanje pred formalnim začetkom (oblikovanjem kriterijev in meril) javnega naročila.
- 215 Skladno z določbo drugega odstavka 68. člena ZIntPK mora lobiranec o vsakem stiku z lobistom, ki ima namen lobirati, sestaviti zapis, v katerem navede podatke o lobistu: osebno ime, podatek, ali se je identificiral v skladu z določbami tega

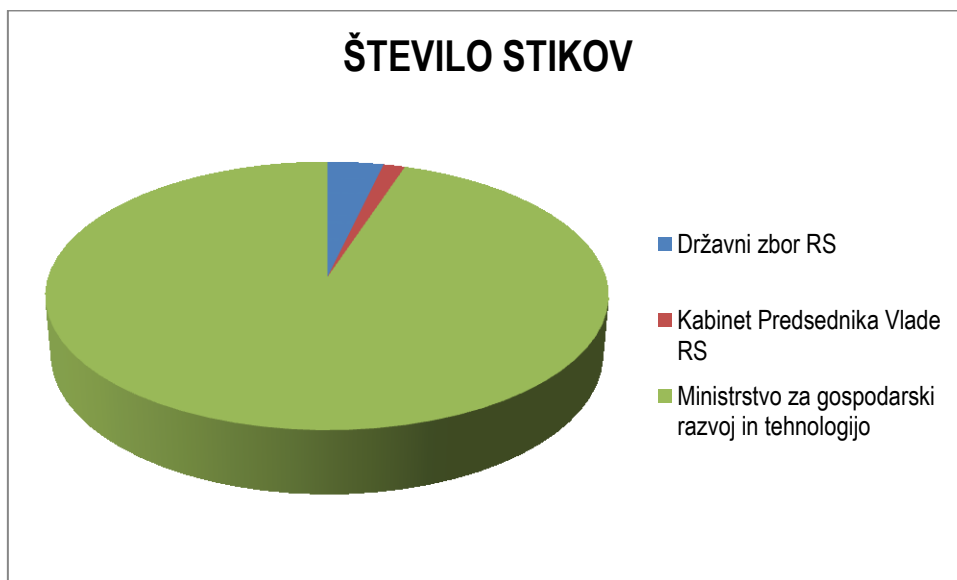
⁶⁹ Po 31. 1. 2021.

zakona, področje lobiranja, ime interesne organizacije ali druge organizacije, za katero lobira lobist, navedba morebitnih prilog, datum in kraj obiska lobista ter podpis lobiranca. Lobiranec zapis posreduje v roku treh dni v vednost svojemu predstojniku in Komisiji.

Ugotovitve Komisije:

- 216 V okviru tematskega nadzora smo pregledali prejete zapise lobirancev ob stiku z lobisti, ki se nanašajo bodisi na nejavno vplivanje na odločitve odločevalcev na področju sprejemanja protikoronske zakonodaje bodisi na nejavno vplivanje na druge zadeve, povezane s protikoronsko zakonodajo. Skupno je bilo v obdobju od 1. 12. 2019 do 1. 6. 2020 prijavljenih 491 stikov, od tega jih je 18 prijavil Državni zbor RS, 7 Kabinet predsednika Vlade RS in 466 MGRT, kar je prikazano v spodnjem grafu. Nejavno vplivanje se je izvajalo predvsem z naslednjim namenom: pobuda za odprtje kolesarskih trgovin in servisov, predlog za odpravo omejitve za prepoved obratovanja ob nedeljah v trgovini, pobuda za odprtje trgovskega sektorja v celoti, ponovni zagon avtomobilske industrije, problematika delovnih migrantov, predlog za odprtje glampingov in podobnih samostojnih zasebnih namestitev v času rahljanja državnih ukrepov zaradi epidemije Covid-19, problematika izvajanja Odloka o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom v RS, predlog sprostitev določenih ukrepov itd. V povezavi s postopki nabave zaščitne opreme nismo prejeli nobenega zapisa stika.

Grafični prikaz stikov po organih

3.5. ZAHTEVE NEETIČNEGA IN NEZAKONITEGA RAVNANJA

- 217 Prvi odstavek 24. člena ZIntPK določa, da lahko uradna oseba, ki iz utemeljenih razlogov meni, da se od nje zahteva nezakonito ali neetično ravnanje ali se s tem namenom nad njo izvaja psihično ali fizično nasilje, takšno dejanje prijavi nadrejenemu ali osebi, ki jo ta pooblasti. Drugi odstavek istega člena določa, da če pristojne osebe ni, če se ta na prijavo ne odzove v roku petih delovni dni ali če je pristojna oseba tista, ki od uradne osebe zahteva nezakonito ali neetično ravnanje, je za prijavo in postopek pristojna Komisija.
- 218 Vsi subjekti javnega in tudi zasebnega sektorja so ves čas delovanja dolžni slediti ne samo posameznim zakonskim normam, temveč tudi namenu in ciljem zakonov. ZIntPK stremi h krepitvi integritete, zaupanju v pravni red oziroma pravno državo ter preprečevanju korupcije. Namen zakona je torej celovito zagotavljanje visoke ravni učinkovitosti pri preprečevanju korupcije, transparentnosti in krepitvi integritete, kar so temeljni pogoji za zakonito, uspešno, pregledno, smotno in pošteno delovanje države in lokalnih skupnosti, zato bi te cilje morali zasledovati vsi. Temelj navedenemu pa prav gotovo predstavlja etično delovanje in zgled, ki ga s svojim ravnanjem postavijo predstavniki oblasti, saj se od njih pričakuje posebna skrbnost in

dolžnost v smeri odpravljanja tveganj in krepite integritete javnega sektorja. Prav tako se od njih pričakuje zakonito in odgovorno ravnanje.

- 219 Z ravnanji, ki so v nasprotju z določili 24. člena ZIntPK ter predstavljajo neetična ali celo nezakonita ravnanja, se izniči načelo enakopravnosti in namen pravno reguliranih postopkov, ki naj bi zagotavljali objektivno presojo, krepijo pa se klientelizem, korupcijska tveganja in netransparentno odločanje v postopkih (tudi javnih naročil). Ob tem izpostavljamo, da se integriteta v institucijah vedno gradi in krepi od zgoraj navzdol, zato je pomembno ravnanje najvišjih predstavnikov oblasti.

Ugotovitve Komisije:

- 220 *V okviru tematskega nadzora smo na podlagi zbrane dokumentacije, prejetih pojasnil ter opravljenih razgovorov s posameznimi osebami zaznali določeno neobičajno komunikacijo in neustrezna ravnanja oseb, ki so sodelovale v postopkih nabave zaščitne opreme. Posamezna ravnanja smo ocenili kot nezakonita oziroma so presegla dovoljena ravnanja, zato bomo v povezavi z njimi uvedli ustrezne postopke v skladu z ZIntPK.*

4. ZAKLJUČEK S PRIPOROČILI KOMISIJE

- 221 Na podlagi pridobljene dokumentacije, podatkov, pojasnil ter opravljenih informativnih razgovorov smo pri pregledu posameznih ravnanj ugotovili v predhodnih poglavjih opredeljena tveganja. V posameznih primerih smo ugotovili tudi sume kršitev ZIntPK, kjer bomo uvedli nadaljnje postopke preiskav. Pri določenih primerih smo na podlagi pregleda dejanskega stanja ugotovili sume kršitev iz pristojnosti drugih organov, ki bodo skupaj s pripadajočo dokumentacijo v obravnavo odstopljeni pristojnim institucijam.
- 222 Temeljit in skrben vsebinski pregled, ki smo ga izvedli v primeru nabave zaščitne opreme, je pokazal vrsto tveganj v povezavi z nedoločnostjo in nejasnostjo vlog posameznih deležnikov celotnega procesa, posledično pa so bila v celotnem postopku zaznana tudi specifična korupcijska tveganja nesledljivosti in netransparentnosti izvedenih postopkov ter neenakopravne obravnave tako ponudnikov kot izbranih pogodbenih partnerjev. Vse naštetu predstavlja vrzeli ter pomanjkljivosti celotnega procesa nabave zaščitne opreme, ki jim je v prihodnjih ali ponovnih postopkih potrebno posvetiti posebno skrbnost in pozornost. Le na ta način bo mogoče zagotoviti pregledne, sledljive in transparentne postopke ter upravičiti zaupanje državljanov Republike Slovenije v pravilnost in zakonitost ravnanja deležnikov procesa nabav, ki predstavljajo porabo javnih sredstev v interesu zagotovitve zdravja in varnosti vseh nas.
- 223 V zaključku z namenom krepitev integritete, odgovornosti in transparentnosti javnega sektorja glavnim izvajalcem postopkov nabave zaščitne opreme podajamo sledeča priporočila:
- da se glede na veljavne predpise prouči in določi, kdo izmed organov bi bil glede na predmet naročanja najbolj primeren naročnik;
 - da se skrbno in dovolj natančno opredelijo vloge in naloge posameznih deležnikov (naročnik in osebe, ki jih naročnik izbere za pomoč) v procesu nabave zaščitne opreme, s čimer je posledično opredeljena tudi odgovornost posameznih deležnikov v okviru posameznih faz celotnega procesa; hkrati se na ta način lahko ustrezneje upravlja tudi s tveganji v povezavi z vplivi posameznikov na pristojne osebe v določenih fazah postopka;
 - da se skrbno in čim bolj natančno opredelijo vrste potrebne zaščitne opreme ter opredelijo uporabniki posamezne vrste zaščitne opreme;
 - da se v celotnem procesu zagotovi ustrezna pomoč strokovnjakov s področij, za katera se nabavlja specifična vrsta zaščitne opreme (npr. za zdravstvene namene);
 - da se vnaprej opredelijo kriteriji in merila izbire ponudnikov, ki bodo omogočali preverljivost ponudnikov in posameznih kriterijev, vključno z opredelitvijo vsebine ponudbe, potrebnosti predložitve ustreznih dokazil skladnosti oziroma certifikatov posameznega blaga ter natančno opredelitvijo strukture cene blaga;
 - da se jasno opredeli obvezna vsebina sklenjenih pogodb z izbranimi ponudniki ter vsebina, ki se zaradi pomembnosti ne sme spreminjati;
 - da se v pogodbah jasno opredeli struktura cene pogodbenega blaga – predvsem v smislu vključevanja prevoznih stroškov v končno ceno blaga (pariteta) ter se navedeno pri dobavi blaga preveri, hkrati pa je potrebno ob sklenitvi pogodbe upoštevati strukturo cene oziroma skupno ceno blaga, ki jo je ponudnik podal v ponudbi;
 - da je neuresničevanje zavezujočih in pomembnih pogodbenih določb izbranih ponudnikov v vseh primerih obravnavano enako ter so ponudnikom ponujene enake rešitve oziroma pogodbe prenehajo veljati in se po prenehanju veljavnosti pogodbe zaradi neizpolnitve za ponudnika zavezujočega določila ne sklepajo aneksi;
 - da se za vse izbrane ponudnike v pogodbah zahteva enaka zavarovanja za enako vrsto pogodbenega blaga ter se predstavniki javnega sektorja v postopkih pridobitve ustreznih pogodbenih zavarovanj vzdrižjo kakršnikoli posredovanj v povezavi s pridobivanjem ustreznih zavarovanj ponudnika;
 - da se izvajanje plačil izbranim ponudnikom v skladu s pogodbenimi določili ter vnaprej določenimi kriteriji in načini zapadlosti plačil izvaja pri vseh izbranih ponudnikih enako, brez podajanja prednosti določenim izbranim ponudnikom ter brez kakršnikoli posredovanj določenih posameznikov;

- da se skrbno izvajajo kvalitativni prevzemi dobavljenega blaga, za katere so ažurno pripravljene verodostojni zapisniki o prevzemu z natančno opredeljeno vsebino glede vrste dobavljene zaščitne opreme, saj je navedeno pomembno pri izdaji blaga ciljnim uporabnikom;
- da se v vseh pogodbah, ki izpolnjujejo pogoje vnosa protikorupcijske klavzule, ta vključi;
- da se natančno opredelijo in identificirajo osebe, ki bodo v postopku izvajanja nabave zaščitnih sredstev kakorkoli sodelovale, ter naročnik pravilno in pravočasno seznam le-teh v okviru obveznosti poročanja seznama oseb, odgovornih za javna naročila (v okviru poročanja o premoženjskem stanju), posreduje Komisiji;
- da se v vseh postopkih nabav zaščitnih sredstev posebno pozornost nameni zaščiti oseb, ki bi dobroverno opozarjale ali prijavljale sume nepravilnosti v izvajanih postopkih;
- da predstavniki oblasti ravnajo profesionalno ter s svojimi transparentnimi ravnanji in dejanji predstavljajo zgled krepitve integritete in etičnosti javnega sektorja.

224 Le z ustrežno skrbnostjo so lahko kakršnikoli nadaljnji ali ponovni postopki nabave zaščitne opreme izvedeni sledljivo, v skladu z najvišjimi standardi transparentnosti ter zakonitosti in v skladu s pričakovano integriteto posameznikov in institucij.

dr. Robert ŠUMI
PRESEDNIK